

Kolding Rytterdistrikts Selvejere.

Af Hans Knudsen.

Ved en Understøttelse af Den grevelige Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse, for hvilken jeg bringer min ærbødige Tak, har jeg været i Stand til at foretage en Del landbohistoriske Studier. Under dette ikke afsluttede Arbejde har jeg fundet det meste af Stoffet til efterfølgende Afhandling, der forsøger at belyse Selvejerbøndernes Forhold i et Rytterdistrikt.

I.

Ved Mageskifter med Adel og Ribe Kapitel havde Frederik II i Aarene 1578—79 samlet alt Gods i Anst, Brusk, Elbo, Holmans og Jerlev Herreder under Kronen og lagt det under Regnskabslenet Koldinghus¹⁾. Han fik derved en herlig Vildtbane, hvor ingen adelige Jagttrettigheder kunde komme ham paa tvært, og en stor, samlet Godsbesiddelse om et af Rigets Hovedslotte var ogsaa i financierel Henseende en Fordel. Meget snart efter, at Godset saaledes var blevet samlet paa een Haand, kom der Klager fra Bønderne over, at Gaardene i samme By ofte var ulige store, og over for stor Ulighed i Byrdernes Fordeling. Lensmanden fik derfor 1581, 29. September²⁾, Ordre til med Bymæn-

---

¹⁾ Historisk Tidsskrift 9 R., I. Bd., S. 18 ff.

²⁾ Kanc. Brevb. Anf. Dato. S. 364.

denes Samtykke, i Forening med uvildige Dannemænd, at lade foretage en Jævning mellem Gaardene, saaledes at Landgildesummen af hver By blev uforandret, men alle Gaarde inden for den lige store. Det var den Fremgangsmaade, der stedse blev mere almindelig i Stedet for den gammeldags Rebning, hvor Bymarken blev omfordelt efter Gaardenes Landgilde, og disse altsaa bevarede ulige store. Her stødte den dog straks paa Vanskeligheder. Det ser ud til, at der ikke i alle Byer har kunnet skaffes et Flertal for Udjævningen. I et følgende Kongebrev udtales det³⁾, at da alle Bønder i Koldinghus Len tilhøre Kronen, staar det denne frit for at ordne Forholdene paa en rimelig Maade, saa at alle Bønder, der jo skulle gøre ens Tyngde, Ægt og Arbejde, ogsaa faa ens Ejendom. Der skulde altsaa nu ikke mere tages Hensyn til Bøndernes Mening, dog hedder det, at hvor det bliver nødvendigt at udlægge noget af en jordeggen Bondegaards eller en Præstegaards Tilliggende, skal der skaffes dem Erstatning andet Steds i Bymarken. Det gik imidlertid ikke bedre med Gennemførelsen af denne Ordre. Der var stadig Trætte og Uenighed mellem Bønderne i Anledning af Jævningen, og Kongen befalede derfor 1585, 18. Maj, ked af de evindelige Klager, at der herefter ikke skulde ske nogen Jævning eller Rebning i Koldinghus Len, men enhver skulde nøjes med, hvad han da havde i Brug. Han havde med stor Bekostning udskiftet alle andre Lodsejere i de 5 Herreder og vilde uden Indsigelse kunne ordne Forholdene efter sit eget Behag. Hvis nogen ikke vilde nøjes med den Jord, han havde, maatte han se sig om efter et andet Sted, og blev han ved med Klager og Trætte, skulde Lensmanden

³⁾ Kanc. Brevb. 1582 16. Oktober, S. 556—57.

udsætte ham af Gaarden og bortfæste den til en anden⁴⁾).

Dette meget unaadige Brev er udelukkende rettet mod Fæsterne, og der synes ikke ved de foretagne Jævninger at være blevet gjort Indgreb i de jordegne Bønders Ret til deres Jorder, men saa lidt som nogen anden Godsejer saa Kongen med Velvillie til denne Klasse Bønder. Da en stor Del af dem havde klaget over at være sat i meget for høj Skyld til Kronen, blev det blot benyttet til et Forsøg paa at berøve dem deres Selvejerrettigheder, idet Kongen 1580, 1. April, „bevilgede“, at deres Afgift maatte nedsættes, saafremt de godvillig vilde afstaa deres Bønderrettighed til Kronen⁵⁾. I noget større Omfang synes de dog ikke at have gjort Brug af dette Tilbud, thi i 1614 var der endnu 324 jordegne Bønder i Koldinghus Len⁶⁾. At de havde Privilegier anerkendtes dog, og at de burde have nogle flere Friheder end andre, siges i et Kongebrev af 17. Aug. 1590⁷⁾, hvor deres Ret til Hugst i deres egne Skove bekræftedes, men den maatte her som andet Steds kun udøves efter Lensmandens Anvisning.

II.

Krigene i 17. Aarhundrede, efter at Jylland i næsten 100 Aar ikke havde været betraadt af kæmpende Styrker, medførte naturligvis samme Elendighed for de jordegne som for Fæsterne, og Herrederne om Kolding var Hærvejen fremfor alle andre, saa de fik mere end det øvrige Jylland Fjendens haarde Behandling at føle.

Da der atter blev Fred mellem Landene, og Ene-

4) Kane. Brevb. Anførte Dato. S. 315.

5) Smst., S. 57.

6) Smst. 1614 17. Novbr., S. 746.

7) Smst., S. 454.

vælden begyndte paa Genopbyggelsesarbejdet, overgik der dog ikke Bønderne i Koldinghus Len, eller som det snart efter kom til at hedde Koldinghus Amt, den onde Skæbne som saa mange andre af Krongodssets Bønder i deres forarmede Tilstand at blive udlagt til Rigets Kreditorer til Betaling for Statens Gæld, hvorved de i mange Tilfælde kom under Herremænd, der kun var interesserede i at udnytte dem af yderste Evne. De forblev endnu under Kronen og svarede til Amtsskriveren eller -forvalteren, hvad de var pligtige at svare efter deres gamle Landgilde og Enevældens nye, tunge Skatter. Snart kom dog mange af dem til at bære deres Del af Statens Byrder paa en ny Maade.

I Datidens Hære var Rytteriet endnu den Vaabenart, der afgjorde Slagene, men tillige den kostbareste og vanskeligste at holde paa Fode i Fredstid. Da Kristian V begyndte at forberede Revanchekrigen mod Fjenden paa den anden Side Sundet, var Udveje til paa billigst Maade at forøge Rytteriet paakrævede.

Det naturligste var at lade det direkte underholde af det endnu beholdne Krongods, og 1670, 23. April⁸⁾, blev den første Anordning om Rytterdistrikter udstedt, nemlig for Sjælland, og deres Oprettelse for det hele Land regnes fra 1670, 1. August⁹⁾, skønt den grundlæggende Forordning først udgik 5. Oktbr. s. A.

Dennes Artikel 2 lyder saaledes: „Den, som bor paa en Ryttergaard, skal enten selv ride og være Rytter eller og holde for sig en dygtig Karl med tilbehørig Hest, Gevehr og Klæder, som det sig bør, og paa Mønstringen kan for godt agtes“.

Art. 3. „En Rytter skal nyde sin Gaard fri for Landgilde, Ægt og Arbejde, al visse og uvisse Afgift, Fæste,

⁸⁾ K. C. Rockstroh: Den nationale Hær II, S. 10 f.

⁹⁾ Smst., S. 35.

Udskrivning, alle Slags Kontributioner, hvad Navn de have eller fange kunne, intet undtagen i nogen Maade, saa vel som ogsaa Indkvartering. Og skal samme Ryttere ej være Skriverne eller Ridefogderne undergivne“.

Ved Matrikuleringen i 1664 var alle Gaarde blevet ansat til Hartkorn efter deres Landgildeydelse, idet disses brogede Masse var blevet omsat til een Regningsenhed: Tønder hart Korn. Nu skulde der af hver 8 Td. Hartkorn under Rytterdistrikterne svares en Rytter med fuld Udrustning, idet Gaardene inddeltes i Rytterportioner og flere lagdes sammen om Ydelsen, naar de ikke hver for sig naaede de 8 Td., det sædvanlige Hartkorn for en Helgaard. Som anført i Art. 2 kunde Bønderne selv afgøre, om de vilde ride for Gaarden eller holde Rytterne og yde deres Skyldighed under den Form.

De saaledes udlagte Gaarde unddroges helt de civile Myndigheder undtagen i civilretlige Sager. Godset var underlagt Regimentscheferne. Amtmændene, der dog ellers havde Tilsynet med Krongodset, nævnes overhovedet ikke i denne Sammenhæng, og at nogle af de Gaarde, over hvilke der saaledes disponeredes, kunde have særlige Selvejerrettigheder, synes ingen at have agtet paa.

En supplerende Forordning 1671, 27. Juli, ændrede intet, men i den næste af 1672, 2. Marts, viser det sig, at man nu havde opdaget, at der ogsaa mellem Ryttergodset kunde være Selvejergaarde. Art. 1 har en Tilføjelse om, at Selvejere til Ejendomsgaarde skulde nyde deres gamle Rettighed til Skoven, og Art. 13 bestemmer vel, at Officerer maatte udvise Bønderne af de dem tillagte Gaarde, naar de selv vilde bebo dem. Der skulde saa skaffes de udviste andre Gaarde paa Ryttergodset eller andet Krongods i Amtet, men denne

Udvisning maa til Tider ogsaa være blevet praktiseret overfor Selvejere, thi det hedder videre: „Hvor Kommissarierne har til Officererne Selvejergaarde udlagt, der skal Obersten i Stedet for bemeldte Selvejergaarde tillægge Officererne Fæstegaarde, og samme Selvejergaarde derimod til Rytteriets Gaarde tillægges“.

Hvorledes den nye Ordning, der gav en stor Mængde Bønder helt ny Kaar, virkede i Koldinghus Amt, lader sig ikke oplyse paa Grundlag af det jydsk Landsarkivs Arkivalier, men der synes ikke at have været særlige Vanskeligheder.

Det var jo kun ganske faa Aar efter Ryttergodsets Indretning, at alt Rytteriet drog af Gaarde, saa at Anledning til personlige Rivninger mellem Bønderne og deres Ryttere maatte bortfalde, undtagen naar de mellem Felttogene var hjemme for at komme paa Fode igen, men paa den anden Side forøgedes Byrderne ikke lidet ved den Forpligtelse, Ryttergaardene havde til ved Afgang at stille en ny Rytter med Hest, Vaaben og Mundering. Da Tabsprocenten i skaanske Krig var meget stor, maatte denne Udredelse virke ganske ruinerende paa Bønderne, og Ryttergodsets Tilstand blev i Løbet af Krigen gennemgaaende meget daarlig¹⁰⁾.

Krigen havde ogsaa medført, at der efterhaanden ikke var ret mange Rytterbønder, som brød sig om selv at ride for deres Gaarde, og da Ryttergodset efter Fredsslutningen ved Fdg. 1680, 27. Oktober, reorganiseredes, skiltes Rytter og Bonde helt ad.

Nu som før var 8 Tdr. Hartkorn en Rytterportion, og Bonden eller Bønderne skulde deraf levere Rytteren, hvad der efter Forplejningsreglementet tilkom ham. De skulde saa være fri for alle andre Skatter

¹⁰⁾ Jvf. Rockstroh II, S. 255 ff.

og Afgifter, Ægt og Arbejde, dog skulde de yderligere i gode Aar til Magasinet hver levere 2 Skp. Byg og 3 Skp. Havre til Hjælp i daarlige Aar samt 2 Mk. aarlig til et Fond til Rytterhestenes Fornyelse.

Rytterne havde vel Adgang til at fæste Gaarde, men skulde i saa Fald skaffe en anden dygtig, erfaren Rytter i Stedet, og Bondens Børn var under alle Omstændigheder nærmest til at overtage hans ledige Gaard.

Efter de ældre Forordninger havde Amtmanden intet haft med Ryttergodset at gøre, om end Rentekammeret, under hvilket Krongodset ellers sorterede, havde beordret dem til aarlige Inspektioner der¹¹⁾.

Da Rytter og Bonde nu var skilt, blev det rimeligt at give de civile Myndigheder større Indflydelse. Bøndernes nærmeste foresatte var vel Regimentsskriveren, der først nævnes i Fgd. 1671 og blot som den, der paa Oberstens Vegne skulde forrette Skifterne. Efter Fgd. af 1680 er Regimentsskriveren selv Skifteforvalter, men hans Skifteprotokoller skulde autoriseres af den civile Myndighed, Stiftamtmanden. Officererne skulde nu intet have med Bønderne at bestille ud over, at Obersten med Amtmanden og Landkommissarien skulde have flittigt Indseende med Regimentsskriverens Forhold og inkvirere paa Godset.

Klager over Bønderne skulde Amtmanden og Landkommissarien tage sig af, mens Obersten skulde vaage over Rytternes Disciplin.

Den næste store Rytterforordning af 1695 10. Aug. bygger videre paa den af 1680, men alt er nu klarere og mere systematisk opstillet. Regimentsskriverens Betydning for Godsets daglige Administration ses tydeligere end af de tidligere Forordninger. Den overord-

¹¹⁾ Rockstroh II, S. 51.

nede Myndighed havde Obersten, Amtmanden og Krigskommissæren, der en Gang maanedlig skulde samles til Session, hvor Regimentsskriveren forebragte de Sager, han ikke paa egen Haand kunde resolve i.

Allerede fra 1680 haves der dog Sessionsprotokoller for det 2. jydsk Regiment, som havde sit Gods i Herrederne om Kolding, og dermed er der Mulighed for i Enkelthederne at lære Tilstanden der at kende baade for Fæstere og Selvejere, i hvis Forhold de senere Forordninger iøvrigt ikke havde medført Forandringer.

I Regimentsskriver Blanchsted havde de Rytterbønder, der hørte til 2. Regiments Distrikt, faaet en foresat, der var ivrig i Tjenesten, og paa ham virkede Selvejernes Stilling direkte ophidsende. Som Regimentsskriver skulde han gøre Indstillinger til Sessionen, der saa resolve i Sagen og i vigtigere Sager indhentede Generalkommissariatets Approbation, og i sine Indstillinger fra 1687 og de følgende Aar farer han skarpt frem baade mod Bønderne i Almindelighed, „thi Koldinghus Bønder vil have Brændevin, om de end skulle hente det i Polen“¹²⁾, og mod Selvejerne i Særdeleshed.

Han klager over, at disse bortsælger eller bortpanter fra Gaardene saa meget af Jorderne, at de ikke kan svare deres Skyldighed, og dermed var Gaardene ødelagte, da man ikke kunde skaffe dem Jorderne tilbage. De skulde ikke kunne betale deres Gæld med Jord, men burde som andre Folk lide paa Kroppen, da Kongens Rytterportioner ikke paa den Maade maatte blive øde, „over en Del lade og fordrukne Selvejeres Myndighed, som desværre over alt gaar og har gaaet for meget i Svang“¹³⁾.

¹²⁾ Session 1687 27. Juli, Post 5.

¹³⁾ Session 1689 9. Marts, Post 9.

Især drog han dog i Felten mod Selvejernes Husmandshold. Da de var raadige over deres Jord, kunde de give Plads for Husmandshuse. „Her findes den Selvejer, som haver 10, 12 og flere Huse, paa hver Hus en Familie samt Hester, Kør, Stude, Faar, Svin og Gæs. Umuligt er det, at en Selvejer samme Familie kan underholde af sin Gaards Brug, langt mindre deres Fæmon, som paa en Gaards Huse til det mindste efter deres egen Angivelse, som dog ikke er saa nær det, de haver, bedrager sig 16 Heste, 16 Kør, Ungnød foruden Svin og Gæs, som alt om Sommeren vil have Græs, og om Vinteren Foder foruden Gaardenes Besidderes egen Fæ og Bæster“. Her staar vi aabenbart over for et Forhold, der i nogen Maade forklarer Værdien af Selveje paa den Tid, da der i andre Henseender var saa liden Forskel paa Fæsteres og Selvejeres Afgifter og hele Stilling. Det har næppe været helt uanselige Afgifter, Husmændene har maattet svare til Bonden, da Regimentsskriveren erklærer, at de aldrig giver en Skilling til Kongen i Folke- eller Familieskat, Kop-, Kvæg- eller Ildstedskat, og at en Selvejer lettere kunde faa 10 til sine Huse, end han en til Kongens Gaarde. Af alt, hvad der var fælles, kom en Selvejer med Husmænd ogsaa til at faa forholdsvis større Anpart, end hans Gaards Størrelse berettigede ham til. De huggede i Skovene, havde deres mange Kreaturer paa Græs, og de sad saa godt i det, at Kongens Fæstebønder kom i Gæld til dem for Forstrækninger, de kunde yde dem. Der kom derfor ogsaa fra de andre Bønder Klager over disse Husmænds Mængde.

Mens Blanchsted før klagede over, at Selvejerrettigheden medførte Gaardenes Ruin, er det derfor i denne Sammenhæng galt paa anden Maade. Han vil godtgøre, at disse Husmænd giver Bonden alt det, han efter

den ny Matrikel svarer Kongen og endda derover mange Penge. Selvejerne er derfor bedre stillede end den bedste „Grafve“ eller Baron, og de er dovne og hoffærdige.

Sessionen gav virkelig Regimentsskriveren Medhold, idet den beordrede ham til at lade opgøre, hvor meget Kvæg der burde holdes pr. Td. Hartkorn i hver By. En Selvejer med Husmænd maatte derefter ikke holde mere, end hans Gaards Hartkorn berettigede til. Husmændenes øvrige Kvæg skulde Bymændene have Magt efter forhen gjorte Advarsler at optage og bringe til Kolding, hvorefter det skulde gives i Kolding Hospital.

Husmændenes Skattefrihed blev det ogsaa forbi med. Sessionen mente, at de burde betale, og det synes at være blevet gennemført, da Blanchsted ved Sessionen 1690 bemærker: „Samme Husmænd har aldrig til Kongen givet en Skilling førend forgangen Aar, jeg lærte dennem at betale den første Kopskat“.

Det blev i det hele taget kritiske Aar for Selvejerne. Matriklen af 1688 kom nemlig meget ofte til at betyde en Foringelse af deres Stilling, fordi deres Gaardes Skyldsætning fik et helt andet Grundlag. Selvejere i moderne Forstand, saaledes at de selv helt ejede deres Gaarde, var nemlig yderst faa af Datidens Bønder. De maatte svare „Landgilde“ til Kongen eller den Proprietær, der havde Herligheden over dem. Der var dog nogen Forskel paa S sammensætningen af Landgilder paahvilende Selvejere og Fæstere, baade formelt og reelt, men i denne Sammenhæng skal disse Forhold ikke nærmere udredes, og det skal blot betones, at de traditionelle Ydelser af en Selvejer af en vis Størrelse omsat i Penge efter Renteritaksten af 1661 ofte ikke naaede, hvad en Fæster af en lignende Gaard maatte yde. Ligesom Fæsterne ved deres Gaardes Tiltrædelse

fik Fæstebreve paa dem af Husbonden, maatte ogsaa Selvejerne ikke tiltræde deres Gaarde uden et Husbondholds-brev fra deres rette Husbond.

Hvad en Selvejergaard kunde yde ud over „kongelig Tyngge“ eller Herlighedsafgift, benævntes Bondeskyld. Dens Værdi kom dog kun for Dagen, naar det var en anden end den paa Gaarden boende Bonde, der ejede den, eller naar Gaarden ved Dødsfald takseredes til Skæppeskyld at yde til Medarvingerne af den, der overtog hele Gaarden. Oftest købte han dog de andre ud og fik af dem Skøde paa deres Part i Gaarden. Endelig blev en Selvejergaard „formeret til Bondeskyld“ med det passende Antal Td. Rug og Byg, hvormed Landgilden forøgedes, naar den af en eller anden Grund gled ud af Selvejergaardenes Række og over i Fæsternes.

Ved Matrikuleringerne 1662 og 1664 skyldsattes Gaardene i Td. Hartkorn efter deres Landgilde, men Bondeskyld paa Bondehaand regnedes ikke med, derimod medregnedes den, naar den tilhørte andre, f. Eks. Kirken. Af en Gaard paa 8 Td. Hartkorn kunde saaledes Herligheden, takseret til 3 Td. Hartkorn, tilhøre en eller anden Godsejer, og Bondeskylden, 5 Td. Hartkorn, Kirken. I Riberhus Amts Matrikel for 1664 er dog nogle Selvejergaarde takseret til Bondeskyld og denne angivet i Hartkorn, men det anmærkes udtrykkelig, at det ikke medregnedes ved Matrikuleringen.

Hvad Landgilde Selvejerne i Koldinghus Rytterdistrikt skulde yde, kan for hver af dem ses i den Fortegnelse over dem, der følger som Bilag. Her skal blot som Eksempel paa Byrdernes Fordeling efter Landgilde, omsat i Penge efter Renteritaksten af 1661, og Hartkornets Størrelse efter Landmaalingsmatriklen for Fæstere og Selvejere anføres følgende:

Anst Herred, Hjarup Sogn og By.

Gaard Nr.		Landgildens Værdi.		Hartkorn.				
1 + 5	Selvejer	11 Rdlr.		11 Sk.	8 Td.	4 Skp.	1 Fdk.	1 Alb.
2.	Fæster	13 -		14 -	6 -	2 -	1 -	1 -
3.	Selvejer	14 -	3 Mk.	8 -	6 -	1 -	0 -	2 -
4.	Fæster	13 -	0 -	14 -	6 -	2 -	2 -	0 -
6.	Do.	16 -	2 -	11 -	6 -	7 -	2 -	0 -
7.	Do.	6 -	3 -	2 -	3 -	2 -	2 -	1 -
8.	Selvejer	11 -	1 -	5 -	8 -	5 -	2 -	0 -
9.	Fæster	6 -	5 -	15 -	3 -	4 -	2 -	0 -
10.	Do.	8 -	1 -	10 -	4 -	6 -	0 -	1 -
11.	Selvejer	10 -	3 -	5 -	6 -	7 -	1 -	1 -
12.	Fæster	7 -	1 -	11 -	4 -	0 -	3 -	1 -
13.	Do.	11 -	5 -	12 -	4 -	0 -	1 -	0 -

Elbo Herred, Bredstrup Sogn og By.

1.	Selvejer	18 Rdlr.	4 Mk.	12 Sk.	12 Td.	7 Skp.	1 Fdk.	1 Alb.
2.	Do.	14 -	0 -	2 -	10 -	5 -	0 -	2 -
3.	Do.	12 -	0 -	5 -	8 -	0 -	1 -	0 -
4.	Fæster	10 -	3 -	6½ -	1 Alb.	3 -	6 -	2 -
5.	Do.	Samme.			3 -	5 -	1 -	1 -
6.	Do.	Samme.			4 -	1 -	0 -	0 -
7.	Do.	Samme.			3 -	4 -	3 -	2 -
9.	Do.	Samme.			3 -	6 -	3 -	2 -
10.	Do.	Samme.			3 -	6 -	3 -	0 -

Holmans Herred, Velling By.

3.	Selvejer	13 Rdlr.	5 Mk.	2 Sk.	11 Td.	2 Skp.	2 Fdk.	2 Alb.
10.	Fæster	16 -	1 -	1 -	5 -	7 -	3 -	2 -

Det vil heraf fremgaa, at Selvejerne oftest havde de største Gaarde i Byen og som Regel svarede forholdsvis mindre Landgilde deraf end Fæstere af lige Gaarde, saaledes at Matrikelsskatter, baserede paa Landgilden, havde været til Fordel for dem. Det var Regiments-skriver Blanchsted ogsaa klar over. Til Sessionen 1690 22. Januar¹⁴⁾ skrev han: „Jeg vil bevise herforuden, at der i blandt [Selvejerne] ere de, som ikkun til Rytterhold have kontribueret af 8 à 10 Td., og Landmaalingen dog siden har sat dem for 16 à 17 Td., saa

¹⁴⁾ Post 11, Fol. 46—47.

deraf kan fornemmes, at hs. kgl. Majst. har lidt Skade nok af de Selvejere, og jeg ikke ser, hvortil det er Nytte andet end fordærve Bønderne selv, saasom jeg finder de fleste Selvejere fattige og det af følgende Aarsager: Saalænge de ere Selvejere, arbejder de ikke, mens holder sig til gamle Selvejerblods Art og saa lejer, pantsætter, ja plat sælger Jord og Eng fra Gaardene, saalænge det kan holde ved. Hartkornet staar lige fuld paa Gaarden, og derover bliver de Prakkere og aldrig kan opkomme.“ Anledningen til denne Vredesudtømmelse over Selvejernes Hoveder var et Andragende fra dem om at maatte nyde et Afslag paa $\frac{1}{4}$ af Ydelsen af deres Hartkorn. Sessionen resolverede at ville indberette Sagen til Generalkommissariatet og se at faa udnævnt Kommissarier, „der om det Selvejerværk haver Videnskab“ til nærmere Undersøgelse af disse Forhold, som den aabenbart fandt for indviklede til selv at forsøge paa at klare.

Hoverispørgsmaalet voldte ogsaa Vanskeligheder, thi skønt Rytterbønderne ifølge Forordningen var fritagne helt derfor, har det dog aabenbart gaaet lidt anderledes til i Praksis. Ægter blev der altid en Del af i disse Egne og desuden Arbejder af forskellig Art.

Allerede paa Sessionen 1689 9. Marts (Post 5) var Blanchsted ude efter de Selvejere, der havde mere end een Gaard og undslog sig ved at gøre Ægt af andet end den Gaard, de boede paa, „som synes er Uret: Gleiche Brüder, gleiche Kappen, thi ellers paa den Maade saa kommer det mere an paa Kongens Bønder, og de Herre Selvejere efter gamle Sædvane ere capable ganske Byer at ruinere.“ Her gik dog Sessionen mod Regimentsskriveren og resolverede, at der ikke skulde gøres Ægt af mere end den beboede Gaard.

Derefter gav Selvejernes Krav paa kun at præstere

¼ Hoveri mod Fæsterne, hvilket Krav de støttede paa Danske Lovs 3—12—4, Sessionsherrerne noget at spekulere paa.

Hele Selvejerspørgsmaalet blev nu taget op til Undersøgelse ved de fleste jydskke Regimenters Distrikter. Bønderne maatte til Regimentsskriverne indsende deres Skøder eller Genparter af dem. Ekstrakter deraf med Sessionernes Betænkninger for hver enkelt Ejendom indsendtes til Rentekammeret.

1691 13. Marts er Betænkningerne underskrevne i Skanderborg, hvor man havde undersøgt 45 Selvejeres Adkomster i Oberst Preens Regiments Distrikt i Gern, Framlev, Sabro og Ø. Lisbjerg Herreder og 87 Selvejeres Adkomster i Oberst v. Holsteins Regiments Distrikt i Vor, Hjelmlev, Tyrsting og Jerlev Herreder.

Betænkningerne er i det væsentlige enslydende for de to Regimenter, ligesom de begge er underskrevne af de samme, nemlig Amtmanden over Skanderborg og Aakær Amter, J. Schack, Amtmanden over Kalø Amt, C. Gerstorff, og Oberstløjtnant Nickel Borchard v. Diebitsch. At der forelaa Adkomster, som gik langt tilbage, kunde de ikke benægte. Den ene Bonde havde solgt til den anden Bonde og hans Arvinger „sin formenende Selvejerrettighed, som Tid efter anden ved Salg og Køb er kommen fra Mand til Mand indtil nu, hvor ud over slig prætenderende Selvejerrettighed synes efter saa lang Tids Forløb at kunne extendere sig til et Lavhævd, dog alligevel efterdi den første Benaadning af forrige sal. og højlovlige Konger i Danmark til at være Selvejere eller have at sælge dem Gaarde ej er blevne . . . . forevist langt mindre nogle kongelige Skøder til Ejendom,“ og fordi Amtmændene eller andre kongelige Betjente ikke var blevet stævnedes til at paahøre Lovbydningerne af disse Gaarde for even-

tuelt at protestere mod, at Fæstegaarde solgtes som Ejendomsgaarde, saa var det uvist, om der forelaa Be-naadninger, der var knyttet til Stederne, eller kun per-sonlige Privilegier, og derfor endte man i Skanderborg med helt at henskyde Afgørelsen til Kongen selv.

Der var dog god Villie til ogsaa at komme uden om de kongelige Bevillinger. Karen Knudsdatter i Galten By og Sogn i Framlev Herred under v. Preens Regiment fremviste saaledes et Kongebrev af 1553 St. Mourits Dag paa sin Gaard i Galten, udfærdiget til Knud Gal-tens Medarvinger, men der krævedes, at hun skulde bevise at være Arving efter dem, Brevet var givet.

Bedre gik det Jørgen Nielsen i Sorring By, Dallerup Sogn, Gern Herred, som kunde fremvise et kgl. Skøde af 1584 26. Maj¹⁵⁾ paa den Trediedel i Gaarden, som Kongen havde tilforhandlet sig af den daværende Be-boers Broder. Skønt Kongen forbeholdt sig Kronens Rettighed, saa at Bonden skulde være forpligtet til „aarligen udi timelig Tid at udgive sliig Herlighed, Skyld, Leding, Rente og Rettighed, som til os og af Arilds Tid er af til os og Kronen gjort og givet,“ saa fandt Sessionen dog, at denne Gaard „for en fuldkom-men Selvejgaard vel kunde passere.“

Ved v. Bassens Regiment i Kolding blev Sessionens Betænkning afgivet allerede 17. Februar, underskrevet af Stiftamtmanden i Ribe, F. E. v. Speckhan, og Amt-manden paa Koldinghus, S. C. Schwartz. De havde gennemgaaet og ladet udskrive Ekstrakter af 141 Selv-ejeres Adkomster i Elbo, Holman, Brusk og Jerlev Her-reder og i Faarup By, Lejrskov Sogn, i Anst Herred.

Som Nr. 1 mødte Jens Nielsen i Pjedsted, Holmans Herred, og fremlagde en Række Skøder fra Aarene

¹⁵⁾ Jvf. Kronens Skøder I, S. 280.

1625—66. Som i Skanderborg bemærkede Sessionen ogsaa her, at han vel havde „en Del Pergaments- og gammel Skøde- og Pantebreve, som den ene til den anden haver skødet paa den Gaard, Jens Nielsen iboer, mens ej nogen kongelige Skøder.“

Den Bemærkning fik de næsten alle, kun kongelige Skøder respekteredes, men ikke den mest ærværdige Række Skøder fra Bonde til Bonde. Alene en Gaard i Skærup¹⁶⁾, beboet af Hans Hansens Enke, udviste kongelige Skøder, og Hans Bertelsens Gaard i Skærup Rettertingsdomme, „hvilke tvende Gaarde os underdanigst synes for Selvejergaarde efter kgl. Majest.s Breve kunde anses, men de andre Gaarde haver vi ej turdet understandet os uden til hs. kgl. Majest.s egen allernaadigste Villie dennem for Selvejere at erkende, saasom de ej nogen kongelige Skøder har fremlagt.“

Sessionerne i Skanderborg og Kolding indtog altsaa ganske samme Standpunkt, at kun kongelige Skøder betød noget, skønt Bøndernes Chancer for at kunne opvise saadanne naturnødvendigt maatte blive meget smaa. Tilfældet fra Sorring i Skanderborg Amt er særligt oplysende. Hvad Kongen solgte, var det, han havde tilforhandlet sig fra en Bonde, og han reserverede sig Kronens Rettigheder i Gaarden. Ejeren blev altsaa ved dette Skøde kun stillet som alle andre Selvejere, der havde Skøder fra andre af deres Klasse, men alligevel var der for Sessionen Forskel paa den Gaard og de andre.

Ganske andre Resultater kom man til ved det Schwanewedeske Regiment. Derfra haves en ret upaalidelig Genpart af en Skødeekstrakt for Skanderup Sogn i Anst Herred kun omhandlende 8 Gaarde. Der

¹⁶⁾ Om denne Gaard se Danske Saml. II, S. 56.

staar paa sin Tysk udfør den første, Jep Buck i Nagbøl: „Dieser scheinet zimlicher Fundament zu Self-Eyergerechtigkeit zu haben.“ Samme Resultat er man kommen til med de øvrige. Betænkningen er underskrevet af Stiftamtmand v. Speckhan i Ribe, Oberst v. Schwane-wede samt af Kurtz, Grube og Kaas, formodentlig 3 Kompagnichefer, 1690 28. November og oversendt til København 1691 24. September¹⁷⁾.

Trods alle Betænkninger synes der ikke at være kommet noget ud af den hele Sag. Paa intet Punkt spores Forandringer, og i de følgende Aar fortsatte Blanchsted med sine Klager over Selvejernes Misbrug af deres Rettigheder og brugte alle Midler til at komme dem til Livs. Ved Sessionen 1691 27. Juni (Post 7) indstillede han saaledes i Anledning af to nedbrændte Selvejergaarde, der efter Loven burde besørages opbyggede af Ejerne, om man ikke skulde give dem Tømmer som andre og siden ved deres Opbyggelse forfølge dem paa deres Selvejerrettighed, hvilket noble Forslag Sessionen tiltraadte.

Paa den anden Side vedblev Bønderne med deres Klager. I 1694 var det over store Kørsler og Arbejder til Slottet, hvorfor Landmilicens Kommissariat 6. Marts udbad sig Amtmandens Erklæring, „som vi ikke kan vide, at Rytterbønderne ere forpligtede nogen Arbejde til Slottet at gøre.“

Samtidig klagede en Selvejerbonde i Velling By, Smidstrup Sogn, over Blanchsteds Inddrivning af Folkeskat. Han var nemlig Forpagter af denne Skat i sit Distrikt, og det gjaldt jo derfor om at klemme saa meget som muligt ud af de Bønder, hvis Velfærd han iøvrigt var sat til at varetage, en meget uheldig Ord-

¹⁷⁾ Topograf. Samling, Vejle Amt, Landsarkivet, Viborg.

ning. Han krævede den nemlig af Husene paa Selvejernes Grund, men fik nu ikke Medhold af Rentekammeret, der (1694 27. Marts) skrev til Sessionen, at det ikke kunde anse det for ubilligt, at „saadanne Huse, som er bygt paa Selvejernes egen Grund, hvoraf Selvejerbonden selv skatter og skylder til fuld Rytterhold, for slig Skat bør fri at være, i Henseende de ingen Frihed for deres Selvejerrettighed i andre Maader skal nyde.“

Aaret derpaa klagede endnu flere Selvejere over den Særskat, Søren Blanchsted saaledes havde paalagt dem, og Rentekammeret skrev (1695 2. Marts) til Sessionen og krævede indgaaende Oplysninger om alle disse Forhold. Denne Forespørgsel er af Interesse, fordi den viser, hvor lidt den mest landbrugskyndige Regeringsmyndighed var klar over Rækkevidden af Bøndernes Selvejerrettigheder, og lyder saaledes:

„Herhos tilsendes Dennem indlagte Copie af en Del Selvejerbønders udi Koldinghus Amt (som med deres Bondeskyld skal være henlagt at svare til Rytterhold) deres herudi Rentekammeret indgivne Memorial angaaende en Del Huse, som de paa samme deres Selvejergaardes Grunde skal have opsat, af hvis iboende Husfolk forrige Regimentsskriver Blanchsted en Særskat skal have oppebaaren, som han efter deres Formening ingen Ret skal have haft til, thi ville de gode Herrer behage og lade inkvirere om, hvad Skatter ved bemeldte Søren Blanchsted af samme Husfolk er oppebaaren, saa og i hvad Tilstand enhver af samme Selvejerbønder nu befindes, og om andre end hs. kgl. Majst. tilhører Herligheden og de paaboende Bønder selv Bondeskylden udi bemeldte Selvejergaarde, item om Bønderne svarer til Rytterhold af deres Gaardes fulde Hartkorn efter Landmaalings-Matrikulen, baade af Herlighed og Bondeskyld og ligesaa meget af hver Td. som andre hs. kgl. Majest.s jordegne Gaarde, hvor

hs. kgl. Majst. tilhører baade Landgilde og Herlighed, desligeste om Husmændene haver noget af Selvejerbøndernes Jord i Brug, og om Bønderne ikke foruden Husmændenes Hjælp selv kan bruge deres Jord og drive deres Gaardes tilliggende Avling, saa og hvad Bønderne nyder aarlig af deslige Husmænd til Afgift eller i andre Maade, hvilket vi alt sammen efter de gode Herrers egen Behag forderligst fra dennem vil forvente til videre vores Resolution, saa og om de finder for billigt, at samme Husfolk giver Indersteskat, hvorfor ellers andre Husfolk, som haver stæd og fæst, efter Konsumtionsforordningen er forskaanede.“

Desværre haves kun Forespørgslen, men ikke Svaret derpaa, som forgæves er søgt baade i Amtets og Regimentsskriverens Kopibøger og i Rentekammerets Arkiv¹⁸⁾. Det vilde have været saare ønskeligt at have faaet en klar Besked paa disse indviklede Forhold, men da det er et meget stort Spørgsmaal, om Sessionen har været i Stand til at give klar Besked, er Tabet dog maaske ikke saa tungt, som det i bedste Fald kunde have været.

Hvis Selvejernes Bondeskyld ogsaa tilhørte Kongen og var blevet henlagt til Rytterhold, saaledes som Rentekammerets Skrivelse udtaler Formodning om, skulde de altsaa intet eje af deres Gaarde ud over maaske Bygningerne, og det var da meget smaat bevendt med deres Selvejerrettigheder, men de ældste Skifter, forrettede af Blanchsted, bekræfter den Antagelse, at Selvejerne selv ejede Bondeskylden af deres Gaarde, om end den paa Grund af Størrelsen af de Byrder, der iøvrigt paahvilede dem, ikke kunde blive af stor Værdi.

2. jydske Regiments Række af Godsskifteprotokoller begynder 1687, og 8. November forrettedes der Skifte

¹⁸⁾ Jeg er Arkivar i Rigsarkivet S. Nygård Tak skyldig for hans Bestræbelser for at finde Sessionens Svar.

efter Selvejrbonden Peder Ravn i Skærup. Til Dødsboets Aktiver henregnedes da: „Gaardens Ejendom, som bestod i Skyld efter Krigsjordebogen for 5 Td. 4 Skp. Hartkorn, blev af efterskrevne Dannemænd [12] vurderet for Penge 300 Dlr. Et Hus i Velling, nu af Peder Pedersen beboet, sat for Penge 60 Dlr.“ Paa samme Maade anførtes ved Skifte i Erridsø efter Peder Jensen Smids Hustru 1690 14. August „Gaarden, som er en Selvejrgaard med densen tilliggende Skov, Ager, Eng og andet tilsammen for 150 Dlr.“

Der gjordes altsaa selv af Selvejernes bitre Fjende, Blanchsted, bestemt Forskel paa dem og Fæstere ved Skiftehold. Fæsterne anføres kun som Ejere af Løsøre og Besætning, men ikke Gaard og Grund.

Den standende Strid satte sig dog snart derefter ogsaa Spor i Skifterne. Allerede 1690 20. December ved Skiftet efter Hans Hansen i Højrup, Herslev Sogn, viste Blanchsted sit gode Sindelag ved følgende Bemærkning:

„Gaarden, som er $\frac{1}{3}$ Part Selvejrgaard, kunde ej takseres og sættes formedelst den Ordre, om Selvejrgaarde er gangen, som derefter bliver om enhvers Selvejerrettigheds Adkomst Relation til de højjædle Herrer udi Kammerkollegio given, og saaledes med Selvejerrettigheden beroer, indtil derom videre Efterretning fra hs. kgl. Majst. eller høje Herrer bekommes, og hvis da denne Gaard for Selvejrgaard bliver bestaaende, da dernæst Mænd opnævnes, som den takserer, hvilket da kommer imellem Børnene til lige Deling.“

Den Sætning, „Gaarden, som er (eller regnes for) en Selvejrgaard, blev ej takseret, mens beroer paa kgl. allern. Resolution om Selvejrgaarde“, blev han trofast ved at gentage til ind i 1693, hvor han aabenbart begyndte at blive ked af at vente og i Stedet for at lade

Gaardens Værdi indgaa i Boet overlod det til Arvingerne selv at dele imellem sig¹⁹⁾).

Der kunde nu være Fare for, at Bøndernes Part i Ejendommene helt kunde forsvinde ved, at Delingen helt overlodes til dem selv, og slet intet derom kom frem ved Skifteretten. Det var jo nemlig saaledes, at Selvejerrettighedernes Taksationsværdi vel forøgede Boernes Aktiver, men for den, der overtog Gaarden og skulde betale til de øvrige Arvinger, betød den en Forøgelse af hans Gæld til de andre, saa at han for saa vidt blev vanskeligere stillet end en Fæster, der havde overtaget en Gaard af samme Størrelse. De, der overtog Gaardene, var altsaa mest interesserede i, at der blev gjort meget lidt ud af Selvejerrettigheden, og de kunde intet have at indvende mod Blanchsteds afventende Holdning, der, hvis den var blevet fortsat gennem en længere Aarrække, maaske kunde have medført, at Selvejerrettighederne helt var forsvundne for Skifteretten og endnu videre Konsekvenser draget deraf.

Snart derefter blev dog Johan Hollænder Regiments-skriver, og han genindførte Vurderingen af Gaardene. For Eksempel blev 1696 17. Juni²⁰⁾ Jacob Jepsens Gaard i Bredstrup „af 2de Vurderingsmænd, som er Selvejere, vurderet og anslagen efter dessen Omstændigheder, at der er ingen Skov til, ingen Tørveskær, Staver- eller Gærdselhug . . . for 80 Rdlr., som dessen Rettighed nu ikkun er i ringe Pris.“ Selv om Selvejerrettighederne saaledes ikke takseredes højt, bidrog de dog til at skaffe en positiv Balance i Boerne. Der var saaledes i Tiden til 1700 kun et insolvent Selvejer-

¹⁹⁾ Skifterne 1693 14. Jan., Fol. 226. 1693 28. April, Fol. 256 b.

²⁰⁾ Skifteprot., Fol. 57 b.

bo²¹⁾. Der var i dette Restancer og Bygfæld til et Beløb af 119 Rdlr. 3 Mk. 2 Sk., saa at Selvejerrettigheden kunde være hjemfalden til Kronen, men den ansaas dog for at være af saa stor Værdi, at en Kreditor anmodede om at faa Skøde paa Gaarden mod at overtage denne Del af Gælden.

De mange Angreb og Undersøgelser, Selvejerne og deres Rettigheder i disse Aar kom ud for, medførte altsaa ingen Forandring i deres retslige Stilling.

I Rentekammerets Skrivelse 1695 2. Marts benævntes Blanchsted forrige Regimentsskriver, det var nemlig i Mellemtiden gaaet ham meget ilde. I Slutningen af 1694 sad han arresteret, fordi han ikke kunde faa sine Regnskaber i Orden, og 22. December s. A. udnævntes Johan Hollænder til hans Efterfølger. Under ham opblussede atter Striden om Skatten af de Huse, der var byggede paa Selvejernes Grund. Generalkommissariatet erklærede i en Skrivelse til Sessionen (1699 7. Febr.) ikke at have nogen Efterretning om denne Skat „mindre fornummet Regimentsskriveren sig i saa Maade udi sine hertil indkomne Kvartalsekstrakter noget til Indtægt beregner“ og anbefalede, at lade Rentekammeret tage sig af Sagen. Snart efter (25. Marts s. A.) kom der ogsaa fra dette Skrivelse til Sessionen om Folkeskatten af de omtalte Huse, bilagt med en stor Klage fra Bønderne. Atter skulde det for Alvor undersøges, hvorledes det egentlig forholdt sig med Husene, og Selvejerne skulde fremlægge deres Adkomster, hvoraf bekræftede Genparter skulde indsendes. Der skulde altsaa igen begyndes en stor Undersøgelse af deres Forhold, men Resultater, der satte sig Spor i deres Behandling, synes der nu saa lidt som tidligere

²¹⁾ Poul Madsen i Ødsted 1696 16. Juli, Bl. 61 b.

at være fremkommet. Kun gik det paa samme Tid Johan Hollænder omtrent som hans Forgænger. I 1699 blev der lagt Beslag paa hans Bo for Restancer, og 1700 27. Januar udnævntes Jens Hansen Ducke til hans Efterfølger. Dette Valg synes ikke at have været heldigere, da der allerede fra 1702 er fuldt op af de skarpeste Rykkerbreve til Sessionen i Anledning af hans resterende Regnskaber. Han holdt sig dog til 1709. Efter ham kom Søren Hachsen, der blev suspenderet 1716 15. August og efterfulgtes af M. Ulsøe.

Det er dog et Spørgsmaal, om Skylden for disse Regimentsskriveres sørgelige Skæbne ikke i nogen Maade ligger i Ryttergodsets slette Tilstand, om hvilken der er Vidnesbyrd nok. Trods alle Begunstigelser maa Byrderne dog have været Bønderne for store, og Regeringen maatte efterhaanden skride til at reducere deres Hartkorn, saaledes at de ikke kom til at svare af deres Gaardes fulde Hartkorn efter Landmaalingsmatriklen. Disse Reduktioner synes ikke foretagne efter en almindelig kongelig Befaling derom, men til forskellig Tid for de forskellige Distrikter i Løbet af 1690erne²²⁾. Dog foreligger der en Række ensartet indrettede Jordebøger fra 1696, hvor Reduktionerne er endelig fastsatte for alle Distrikterne²³⁾. Selvejerne under Kolding Rytterdistrikt i det Omfang, det fik i Frederik IVs Tid, havde i alt 1195 Td. Hartkorn²⁴⁾, som fra 1695 var re-

²²⁾ Jvf. Carl Christiansen: Bidrag til Dansk Statshusholdningshistorie II, S. 342 f. Allerede fra 1692 haves der i Rytterdistriktets Arkiv en Jordebog for 2. Regiment, hvor dets samlede Hartkorn, 3878 Tdr., er reduceret med 591 Tdr., af hvilke der ikke skulde svares Rytterhold, men den endelige Reduktion viser dog andre Summer.

²³⁾ Efter Undersøgelser af Arkivar S. Nygård i Rentekammerets Arkiv.

²⁴⁾ I Vejle Amts Aarvog 1915, S. 107, findes et Kort fra Datiden over Rytterdistriktet. I Teksten hertil anføres nogle Tal for Selvejerhartkornet, hvis Sum derefter kun skulde blive ca. 494 Tdr. Hartkorn, men den nærmere Sammenhæng oplyses ikke.

duceret med 142 Td., altsaa gennemsnitlig med ca. $\frac{1}{8}$, men Reduktionerne for de enkelte Gaarde varierede meget og svinger mellem $\frac{1}{8}$ og $\frac{1}{17}$ af det Hartkorn, de fik ved Landmaalingsmatriklen. Det var altsaa en ikke helt ubetydelig Lettelse i deres Byrder, de mest be-
trængte Bønder herved fik, og dog forslog den ikke til at bringe Godset paa Fode. Næsten hvert eneste Skifte viser, at Rytterbønderne havde store Restancer og ikke holdt deres Gaarde tilbørligt vedlige med Bygninger, Sæd og Besætning, saa at der fra Regimentsskriverens Side fremkom meget store Fordringer i Boerne, inden der kunde blive noget til Arvingerne.

III.

Under den gamle Rytterordning havde det til Underhold af Ryttere anvendte Krongods været spredt over hele Landet, saaledes som Krongodset laa, men sluttede Distrikter med fuldkommen Udelukkelse af andre Lodsejere havde ikke eksisteret²⁵⁾, selv om naturligvis det om Koldinghus havde været nærmere ved at udgøre et saadant end de andre. I Aarene efter 1715 solgtes næsten alt det spredte Krongods, og hvor der i Forvejen var tæt med Krongods, oprettedes de nye Distrikter; i Jylland det Dronningborgske, det Skanderborgske og det Koldingske. Alle andre Lodsejere var her udkøbte. I Kolding Distrikt var saaledes 4825 Td. Hartkorn gammelt Ryttergods, 384 Td. Krongods, der ikke tidligere havde været udlagt til Rytterhold, 193 Td. Proprietærgods og 178 Td. generhvervet Krongods, der i sin Tid var blevet solgt med Relutionsret, saa Forandringen i Besiddelsesforholdene mærkedes ikke stærkt i den Egn, men Distrikterne sondrede sig

²⁵⁾ Jvf. K. C. Rockstroh: Historisk Tidsskrift 9, III, S. 2.

skarpere end før ud fra de omliggende Herreder ved at blive egne Birker, et for hvert Distrikt. Ogsaa ved „Øjesyn“ skulde man kunne „distinguere hans kgl. Majestæts Rytterdistrikter fra om og udenfor liggende Proprietariiegods“, idet det var Kongens Villie, at der rundt om hele Distriktet skulde kastes Grøfter og „saaledes indrette Grøfterne, at derpaa, hvor Jorden af Grøfterne blive opkast, kan plantes levendes Gærder af Poppelpil, Haugentorne eller deslige, hvilken af Delene bedst efter ethvert Steds Situation der kan gro og snarest komme til Perfection.“

Det indskærpedes desuden Bønderne at plante Æble-, Pære- og Kirsebærtræer til fremtidig Fordel og Nytte²⁶). Rytterdistrikterne skulde altsaa blive som skønthe-gede, frodige Abildgaarde mod alt det omliggende Land. Nu som før var Regimentsskriveren Godsforvalter og Skifteforvalter med Sessionen som nærmeste foresat.

For Bønderne var den nye Ordning en Fordel, fordi Rytterne nu ikke mere skulde indkvarteres blandt dem, men bo paa de kongelige Ladegaarde, hvis Marker udlagdes til Græsning for deres Heste, Rytterkobler. Ligesom før var de ogsaa nu inddelt i Læg paa 8 Td. Hartkorn til 1 Rytterportion, saa deres Ydelser behøvede ikke at blive større, men Ligningen er dog maaske blevet noget haardere end under den gamle Ordning²⁷), ogsaa fordi de nu kom til at svare efter Gaardenes Matrikelshartkorn uden Reduktion. De maatte saaledes alle indsende deres Fæste- eller Husbondholds-breve, der lød paa reduceret Hartkorn, og de fik dem tilbage omskrevet til Hartkornet efter Landmaalingsmatriklen, under Paaberaabelse af Forordningen af

²⁶) Rentek. 1729 5. Novbr. til Koldinghus Amt.

²⁷) Historisk Tidsskrift 9, III, S. 84.

1719 23. Januar. De havde det i hvert Fald bedre end Bønderne paa Proprietærgodset, da de var fri for Landgilde, Hartkornsskatter og Hoveri. Regimentsskriverne synes at have været meget omhyggelige for at holde Godset paa Fode, og Skolevæsenet var jo for sin Tid mønsterværdigt organiseret.

Ved Nyordningen var der dog intet blevet gjort for at sikre Selvejernes Rettigheder. I den store nye Krigs- og Portionsjordebog over Kolding Rytterdistrikts Gods var der intet indført om deres Selvejendom, og derfor tog Regimentsskriveren intet Hensyn til Bestemmelsen i Danske Lov 3—12—4: „Selvejerbonde maa ej med utilbørlig Arbejde eller Tyngde af den besværes, som Herligheden af Gaarden haver, videre end som Herligheden efter Billighed kan udkræve, som eragtes at være den fjerde Del imod en Fæstebonde, som besidder en hel Gaard,“ skønt denne Ret yderligere var blevet bekræftet ved Fdg. af 7. Maj 1723, idet den indskærpedes over for dem, der af Kongen havde erhvervet Selvejergods, naar Bønderne kunde bevise deres Rettighed ved gamle Skøder, Skiftebreve eller Husbandholdsbreve.

Rytterbønderne var fri for Hoveri, fordi der ingen Hovedgaarde fandtes paa Distrikterne at forrette egentligt Hoveri til, men derfor var de ikke fri for Ægter, som der i disse Egne med mange gennemgaaende Transporter kunde være fuldt op af, og en Del Arbejde paa Veje og Bygninger m. v. maatte ogsaa jævnlig forefalde. Til alt saadant tilsagdes Selvejerne af Regimentsskriveren i samme Omfang som Fæsterne. Det var mere, end de vilde finde sig i, og 1725 25. September klagede en Del Selvejere skriftligt derover til Kongen, efter at de først havde forsøgt en personlig Henvendelse, idet de derom skriver: „Da Deres kgl. Maje-

stæt senest beværdiget Landet med sin naadig Nærværelse, maatte vi undertegnede fattige Ejendomsbønder udi Koldinghus Rytterdistrikt saa vel som alle andre retsindige og uforfalskede Arveundersaatte finde en yndelig Glæde og Sinds Fornøjelse, allerhelst endog da den Fattige saa vel som den Rige og Mægtige maa have saa fri Adgang til Deres Majestæt enhver sin Nødlidenhed at andrage med Forsikring alle ved Ret og Retfærdighed vorder handhævet,“ og de erklærede, at hvis de skulde undertrykkes som Fæstebønder, maatte ikke alene de, men deres umyndige og Efterkommere stedsevarende sukke og græde.

Kongen havde henvist dem til Relutionskommis-sarierne, Etatsraad Krabbe og Amtmand Seerup, og anbefalet dem at bevise deres Paastand. Af de nævnte havde de faaet liden eller ingen Trøst og snarere en haanlig Afvisning, „saa vi ikke kan vide, om de selv noget derunder kan have forborgen, siden de selv ere Proprietarier og mulig have Ejendomsbønder under sig.“ For at faa Lejlighed til at bevise Rettigheden til deres Ejendom bad de nu Kongen anordne to kyndige Mænd, der ej selv var Jorddrotter eller havde Ejendomsbønder, til at gennemgaa deres Adkomster, og dertil foreslog de Amtmand Woyda i Koldinghus Amt og deres Birkedommer, Thomas Ebbesen.

Der gik imidlertid et halvt Aar, uden at Bønderne fik noget Svar paa denne ret paagaaende Henvendelse, og 24. April 1726 maatte de bede Kongen se i Naade til dem, at de maatte høste nogen Frugt af deres gamle Forfædres Tjeneste og med rede Penge købte dyre Ejendom, og de lovede ved Kongens Fadebursægter og Jagtholdelse at præstere det samme som Fæsterne. Vilde Kongen ikke bevilge dem Kommissarier, bad de

om at maatte faa Lov til ved Birketinget at fremføre deres Bevisligheder.

Denne Henvendelse hjalp endelig, saa Regeringsmaskineriets Hjul saa smaat kom i Gang. Amtmand Woydas Mening blev indhentet, og han anbefalede 2 Kommissarier, for at man kunde faa en kgl. Resolution og Ende paa Sagen (1726 26. Juli). Rentekammeret udtalte, at Bønderne ogsaa til det paa adskillige Tider havde beklaget sig over Krænkelser af deres Ejendomsrettigheder, men Kammeret havde intet kunnet gøre ved Sagen, fordi de i KrigsJORdebogen stod anført som Fæstere. „For engang at faa denne Sag til Rigtighed, hvorom Eders kgl. Majestæt idelig med Suppliker overløbes,“ indstillede det, at Amtmand Woyda og Hans Folsach, Krigs- og Landkommissær i Jylland, skulde undersøge Sagen som Kommissærer.

21. September 1726 resolverede Kongen, at Kommissionen kunde nedsættes bestaaende af de to af Rentekammeret foreslaaede, men som et karakteristisk Vidnesbyrd om hans personlige Interesse for Sager Ryttergodset vedrørende og om hans Tillid til Amtmand Seerup følger han til, at denne ogsaa skal tiltræde Kommissionen, „efterdi han ogsaa nogen Videnskab derom maa have, saasom han ved Ryttergodsets Indretning i dette Distrikt som Kommissarius har været.“ Bønderne slap altsaa ikke for Seerup, skønt de i deres første Andragende havde forsøgt paa Forhaand at faa ham udelukket.

12. December s. A. samledes Kommissarierne i Vejle med Repræsentanter for Bønderne og deres Sagfører, Byfoged Peder Høg fra Fredericia.

Bønderne paastod at være berettigede til fuld Selvejendom, saa at det var mod Lovens Pag. 456, naar det formentes dem at hugge i deres egne Skove til Nød-

tørft og Gaardenes Vedligeholdelse, og mod Pag. 786, naar de sattes til Husbondhold's Erlæggelse ved Gaardenes Overgang til en Beboer fra en anden. I Henhold til Pag. 458 paastod de sig befriede for Ægt og Arbejde ud over $\frac{1}{4}$ af, hvad Fæsterne maatte yde, og hvis deres Ejendomsret nu skulde helt betages dem, fordi Jordebogen intet meldte derom, „maatte vores Arvinger en efter anden, saa længe Verden staar, derover sukke og græde.“

De hævdede endvidere, at de som Selvejere havde svaret Artilleriskat efter Fdg. 1711 26. Januar og fremlagde en Liste over deres Adkomstbreve paa Gaardene. Dog var der endnu en Del, som de paa Grund af Ælde ikke havde kunnet faa kopieret. Dertil kom, at i Fejdetiderne havde Fjenderne borttaget og opbrændt en stor Mængde af deres Breve, og endelig havde Regiments-skriver Blanchsted forkommet mange Snese af Skøder, som de in originali havde maattet overlevere til ham, da de i hans Tid var indkaldt for at fremvise deres Adkomster.

24. Febr. 1727 havde Kommissarierne deres Betænkning færdig²⁸⁾, et meget anseligt Aktstykke i sig selv og dertil udstyret med Bilag af stor Betydning. Den havde saaledes gennemgaaet 228 Selvejeres Adkomster og ladet en udførlig Ekstrakt udfærdige, med Angivelse af Gaardenes Besiddere, deres Nr. efter Matriklen af 1688, deres Hartkorn efter samme Matrikel og Landgilde efter Matriklen af 1664, med Angivelse af dennes Værdi efter Renteritaksten af 1661. Det ældste Skøde gaar tilbage til 1487, og for adskillige Gaarde findes der Adkomster fra 16. Aarhundrede, men for

²⁸⁾ Kommissariernes Betænkning med Bilag og øvrige citerede Skrivelser findes i Rigsarkivet. Koncepter og Indlæg til Jydsk Missive Nr. 68, 1726 27. Septbr.

de fleste dog kun fra 17. Aarhundrede. Der er herved tilvejebragt et Materiale af stor landbohistorisk Interesse, og det giver tillige gode Bidrag til de kendte gamle Selvejerslægters og Gaardenes Historie. Det kan sammenlignes med, hvad der findes for 36 Selvejergaarde i Vissenbjerg paa Fyn²⁹⁾, dog med den Forskel, at den fynske Samling meddeler Breve in extenso, mens den jyske kun giver Uddrag, og til Gengæld omfatter langt flere Gaarde. Dog har de jyske Kommissarier tillige som Bilag for sig meddelt fuldstændig Kopi af den længste Skøderække, saa helt savnes heller ikke Materiale af den Art her. Da Fortegnelsen over Selvejerne med Uddrag af deres Adkomster samt den komplette Skøderække ikke blot har Betydning for den her omhandlede Sag, men tillige har en selvstændig Værdi baade for Lokalhistorien og Landbohistorien meddeles disse Aktstykker herefter som Bilag.

Da Kommissarierne skulde til at bedømme dette vældige Skødemateriale, gav de sig først med den Respekt, de skyldte Kongemagten, til at undersøge, om der blandt Adkomsterne forekom Kongebreve, og konstaterede med Tilfredshed, at kun 7 Gaarde kunde opvise saadanne, og om de andre Skøder hævdede de, at de i Tidens Løb af Rettens Betjente efterhaanden var blevet forbedrede i Stilen, saa at de nu omfattede alt, hvad Kongen og andre Jordegodsejere „ved fri Ejendomsskøder anføre kan,“ men Matriklerne og KrigsJORDEBØGGER viste, at ingen andre end Kongen var berettiget til Anpart i Landgilde eller Hartkorn, og for at paavise, hvorledes Bønder kunde bruge Kongebreve, anførtes Eksempler fra Skanderborg Rytterdistrikt, hvor Benaadninger, givne paa Livstid, ikke destomindre var blevet efter-

²⁹⁾ Historisk Tidsskrift 8. R., V. Bd., S. 310: De saakaldte Marseller.

fulgt af Ejendomsskøder. Ud fra disse Betragtninger kom Kommissionen derfor til det Resultat, at „Bøndernes til hverandre udgivne Skøder har sin Oprindelse af en Misbrug, saa at hvis dem enten udi Kongernes eller Beboernes Livstid har været enten forundt til Brugelighed eller dem benaadet til Befrielse for Ægt og Arbejde, Moderation i da paabudne Landgilde og andre onera³⁰⁾, det haver de ganske stridig imod deres Benaadingsbrevs rette Mening ved Længden af Tiden solgt, skødet og i Penge til Arv anslagen for den Pris, Samfrænder eller andre deres Naboer efter Stedernes Bonité og Besiddernes Velstand derpaa sat haver.“

I Hoverispørgsmaalet hævdede Kommissionen, at Selvejerne lige indtil det sidste Aar havde præsteret det samme som Fæsterne i Retning af Kørsel, Ægter og Arbejde ved Koblernes Inddigning og Rytterhøets Indavling. Dog var alt det til sammen saa lidt, at det ikke kunde regnes lig med den Fjerdedel af en almindelig Fæstegaards fulde Hoveri uden for Ryttergodset, som efter Danske Lov var Normen for, hvad der maatte kræves af en Selvejergaard. Der var saaledes ingen Grund til at stille sig imødekommende paa dette Punkt. Kommissarierne henholdt sig til, at Selvejerne i fuldt Maal havde faaet Del i de Fordele, som Rytterbønder havde, og saa maatte de ogsaa tage lige Del i Byrderne.

For at vise, hvor gunstigt en Selvejer under Rytterdistriktet var stillet, foretoges en meget lærerig Sammenstilling mellem to Selvejergaarde af samme Hartkorn, den ene under Ryttergodset, den anden under en privat Proprietær, der havde Herligheden af den.

Af en Gaard med Hartkorn 7 Td. 5 Skp. 1 Alb. under Proprietærgods:

³⁰⁾ Onera: Byrder.

Til Kongen for Skatter og Skattehorn 3 Rdlr. à Td.				
Hartkorn	=	22 Rdlr.	5 Mk.	7 Sk.
Til Husbonden, Landgilde ...		13 -	5 -	14 -
Folkeskat af 2 Karle og 2 Piger		1 -	0 -	0 -
		<hr/>		
I alt...		37 Rdlr.	5 Mk.	5 Sk.
Af en Gaard af samme Stør-				
relse til Regimentskassen...		30 -	3 -	4 -
		<hr/>		
Kongens Tab ved Ryttergods-				
ordningen		7 Rdlr.	2 Mk.	1 Sk.
af en saadan Gaard eller for samtlige Gaarde		1216		
Rdlr. aarlig.				

Til Trods for disse Præmisses blev Indstillingens Slutning dog mere velvillig mod Selvejerne, end man herefter skulde vente. Det vilde næppe stemme med Kongens „Naade og Clemence“ at forandre, hvad der havde staaet i 200 Aar eller derover, og det var desuden „befunden, at disse saakaldede Selvejere ved deres fremfor andre Bønder havende Kredit og hos dem befindende særdeles Omhyggelighed maintinerer og forarbejder Stedernes Conservation og Forbedring, som noget der redunderer³¹⁾ og tilflyder deres Børn og Arvinger efter dem“ —altsaa en betydelig mere velvillig Bedømmelse af Selvejendommens Betydning end Regimentsskriver Blanchsteds 35 Aar tilforn. De skulde derfor som hidtil have Lov at give Skøder paa Gaardene, men ikke bortsælge Dele af dem, være ansvarlige for Bygninger, Sæd, Inventar og Besætning. De skulde tage Husbondholdsbreve ved Gaardenes Tiltrædelse og præstere Kørsler og Arbejde i samme Omfang som de andre Rytterbønder.

Dog, hvis de ikke slog sig til Taals med denne Afgørelse, men vedblev at inkommodere Kongen, skulde

³¹⁾ redunderer: flyder tilbage til.

de have hans Naade forbrudt „og dertil være i Straf og Tiltale forfalden samt at gøre Rigtighed for, hvorledes de med Humlekuler, Piler og Træers Forplantning har fyldestgjort, hvad Loven Pagina 470, Artikel 18 byder og befaler.“ Her var aabenbart et saarbart Punkt, hvor en Angriber, der vilde Bønder til Livs, altid kunde rette et Stød og være sikker paa Virkningen. —

Det tilkom nu Rentekammeret at tage Stilling til Sagen, hvad det gjorde i en Erklæring til Kongen d. 5. Maj 1727.

Det kan ikke siges, at det højlovlige Rentekammers Fremstilling lyser af Klarhed. Først refererer det Kommissariernes Redegørelse og siger bl. a. her, at det er udfundet, at „Landgilderet og Rettighed, Gæsteri og hvad deslige Navne samme givne er og have kan“, tilhører Kongen „og Beboerne alene Grunden at tilhøre“. Derefter fremsatte Kammeret til eget Syn: De af Kommissarierne foreslaaede Indrømmelser vilde blot drage mere Misbrug med sig. Det tjenligste og rigtigste vilde være, „at med disse saakaldede Selvejerbønder i alle Maader forholdes som det hidindtil sædvanlig brugelig været haver, og dennem ikke videre Frihed, saa vidt der kunde betræffe den paastaede Ejendomsret, at tilstaas“. I øvrigt henviste det til en tidligere Afgørelse i Anledning af Spørgsmaalet om nogle Selvejerbønder paa Fyn, som hørte under Hagedorns Gods. Da havde Rentekammeret 1724 21. December delibereret om Selvejernes Rettighed og var kommet til det Resultat, „at en Selvejerbonde, som ikke er Ejerman af videre end den bare Bygning, ikke retteligen kan kaldes en Selvejerbonde, men at de Selvejerbønder, som selv eje Grunden enten ganske eller nogle visse tilliggende Stykker efter allerhøjeste Forord-

ning af 7. Maj 1723 bør trakteres efter Loven som rette Selvejere i Henseende til Hoveriet, som Herlighedens Ejer kan være berettiget til, og endelig at alle de Bønder, der ikke have de Rettigheder og Adkomster paa deres Gaarde, som den allerhøjstbem. te seneste Forordning af 7. Jan 1723 forklarer, ikke kan staa paa nogen Selvejerret, men fra alle Kollegier burde afvises til at udføre deres formenende Rettighed efter Loven og Forordningerne. Denne Rentekammerets Sentiment havde Kongen approberet ved en Resolution af 30. December 1724, og Kammeret indstillede nu, at denne Resolution skulde udgaa som en trykt Forordning gennem Kancelliet, hvorfra de tidligere Forordninger om Selvejere var udgaaet, for at Kongen ikke yderligere skulde blive inkommoderet med denne Sag.

En saadan Forordning udgik imidlertid ikke, men Grundlaget var ogsaa for uklart. Forordningen af 7. Maj 1723, som Rentekammeret stadig henviste til, var netop udgaaet for at sikre de Selvejere, som fra Kronen var kommet paa privat Haand, ved at Kongen havde afhændet Kronens Rettigheder i deres Gaarde, mod at de skulde komme til at svare mere til deres nye Husbond, end Kongen havde været berettiget til af dem. De Bønder, der blot ejede deres Bygninger, skulde ikke anses for rette Selvejere³²⁾, mens de, der ejede Grunden og iøvrigt opfyldte forskellige andre Betingelser³³⁾, kunde gøre Krav derpaa. Da Rentekammeret synes at

³²⁾ Dette Ejendomsforhold til Bygningerne alene synes at skrive sig fra Fdg. 1682 28. Jan., Art. 6: Haver vi allern. bevilget, at Bygningen paa vores og Rytter Godset maa blive Bondens egen paa den Maade, som i Københavns Amt er indrettet, og af hans Efterkommere efter billig Vurdering betaales.

³³⁾ Men derimod skal de af Kongen bortsolgte Bønder og Gaarde, som den in Anno 1664 indrettede gl. Matrikul for jordegne Gaarde anføres og i Conformitet af samme Matrikul i Auktions-specifikationerne for Ejendom (og ikke Ejendom paa Bygning-

være kommet til det Resultat, at Grunden efter Kommissariernes Undersøgelser tilhørte Bønderne, og da disse ellers opfyldte i hvert Fald nogle af de andre Betingelser, er det meget mærkeligt, at det gaar ud fra, at denne Forordning ikke sikrede Bønderne i Kolding Distrikt i deres Selvejerrettigheder. Den kunde bruges mod private Godsejere, men overfor Kongen maatte Bønderne ikke faa Ret.

Kommissariernes Ræsonnementer havde derimod ganske været i Overensstemmelse med dem, der var blevet anstillede tidligere, nemlig at kun kongelige Skøder til Forskel fra Bøndernes indbyrdes Skøder gav virkelige Selvejerrettigheder, hvilket som tidligere omtalt var et historisk galt Ræsonnement, da de kongelige Skøder aldeles ikke omfattede Herlighedsretten til Gaardene, og yderligere havde de paa en ganske samvittighedsløs Maade brugt tidligere konstaterede uberettigede Skøder fra det Skanderborgske Distrikt til paa et Brædt at gøre det af med de Koldingske og forklare dem som lutter Misbrug. Paastanden om, at Bøndernes Skøder i Tidens Længde var blevet mere og mere omfattende, bekræftes ej heller af den Skøderække, den selv gen-

---

gen alene) ere ansatte, og hvis nuværende Ejere med gamle Skøder, lovligen holdte Skiftebreve saa og ved deres af Rytter-sessionerne approberede Husbonddholdsbreve kan bevise sig samme Selvejerrettighed over deres Gaarde, Skov, Eng, Marker, Fiskevand eller Fægang og Grunden enten ganske eller visse tilliggende Stykker tilforn at have tilhørt, og som jordegne Bønder til Artillerihestenes Anskaffelse have kontribueret, endelig og efter samme Rettighed uden Udvisning tilforn have hugget i de til deres Gaarde liggende Skove og uden Oldengælds Betaling nydt smst: fri Olden i Conformitet af Resol. 29. Apr. samt Fdg. 1. Juni 1720 anses at være de Selvejerbønder, hvorom Lovens 3. B. 12. Cap. melder. Følgelig maa saadanne Bønder efter 3—12—4 ej med utilbørligt og videre Arbejde eller Tyng af dem, som nu ejer Herligheden til deres Gaarde, bebyrdes, end Herligheden kan udkræve, som eragtes at være $\frac{1}{4}$ imod en Fæstebonde, som besidder en hel Gaard, eller Kongen sig har tilholdt.

gav, da det ældste Skøde fra 1487 i Realiteten var fyldigt nok og lød paa Skov og Mark, Ager og Eng, vaadt og tørt til evindelig Eje.

Trods de store Anstrængelser, man fra begge Sider havde gjort sig, kom der heller ikke denne Gang nogen virkelig endelig og klar Afgørelse. Ingen Forordning blev udfærdiget, og ingen Resolution indløb til Amtmanden eller Ryttersessionen. En Undersøgelse af Birketingbøgerne bekræfter den gamle Tilstands uforandrede Vedvaren. Nu som før lovbød Selvejerne deres Gaarde til trede Ting, inden de solgte dem, og de gav Skøder paa dem med Grund og Bygning, udtrykt i hele den Serie af de mest omfattende Ord, som der af gammel Tid skal til, for at et Skøde rigtig kan tage sig ud. Dog opnaaede de heller ikke Forandringer i Hoveriet.

For en moderne Betragtning kan det være paafaldende nok, at den enevældige Konge ikke skabte klare Linier ved et Magtsprog, men det maa samtidig erindres, at Datiden ikke havde megen Sans for rene Linier, uden maaske paa det teologiske Omraade og i Absolutismens Teorier. Man var meget varsom med at ændre en Tilstand, der var den historisk givne, selv om den medførte uklare Forhold.

IV.

Frederik IVs Død betød ogsaa Afslutningen paa hans Ryttergodsordning. Allerede i 1731 8. September fik Regimentsskriveren i Kolding Ordre fra Landetaens Generalkommissariat til at indgive Forslag, da det paa Grund af Ryttergodsets Vanskeligheder paatænkte at faa det sat paa en bedre Fod, saaledes at baade Bonden og Rytteren kunde blive „conserveret“.

Overvejelserne førtes hurtigt til Ende, thi allerede 10. Oktbr. 1732 resolverede Kongen, at alle hans Bønder i Rytterdistrikterne herefter skulde svare Skyld og Landgilde lige med andet Jordegods, dog maatte der, hvor det befandtes tjenligst baade for Kongens Interesse og Bøndernes Konservation, akkorderes om Landgilden i Penge i Stedet for in natura.

Rytterbønderne blev derved stillede som andre Kron- eller Proprietærbønder, og den Landgilde, Kongen gjorde Krav paa, var hele den Række af brogede Ydelser, Bønderne var indtegnede for i Matriklen af 1664.

At gøre disse gamle Landgildeansættelser til Norm for Ydelserne viste sig dog for lidt svarende til Gaardenes Tilstand. Bønderne erklærede at ville yde Penge i Stedet for, og i November 1733 kunde Regiments-skriveren fremlægge for Sessionen en ny Jordebog over hele Kolding Rytterdistrikt. Man havde gennemgaaet hele Godset og fundet den gamle Landgilde for ulige, „idet at der er forefundet de Steder i den bedste Egn, hvor samme Landgilde for Selvejere og andre er liden og taalelig, hos andre i slette og ringe Egne er den derimod saaledes ansat, at Stederne dermed har aldeles ingen Lighed og ingenlunde kan svares.“ I Stedet blev den ansat saaledes, som det maatte anses for passende efter enhver Gaards Vilkaar og Lejlighed, og med saadanne Beløb, at der var Haab om, at de kunde svares uden Restancer, „naar Gud af Naade befrier dem for ulykkelige Hændelser, Misvækst og anden almindelig Skade.“

I den ny Jordebog er alle Bønderne anført med deres Hartkorn efter Matriklen, altsaa uden Reduktion, og Landgilde efter Matriklen af 1664, samt Ansættelse til ny Landgilde i Penge med varierende Beløb af hver Td. Hartkorn efter „Stedernes Vilkaar“. I de allerfleste

Byer ansattes Ydelsen til 1 Rdlr. 16 Sk. eller 1 Rdlr. 32 Sk. pr. Td. Hartkorn, dog var Gaarde i Ankær (Holmans Herred), i Lejrskov, Ferup og Ravnholt (Anst Herred), Tudvad i Ødsted Sogn (Jerlev Herred) sat til 1 Rdlr. 48 Sk., Trelde By i Vejlbj Sogn (Elbo Herred) til 1 Rdlr. 64 Sk. og Taarup i Tavlov-Nebel Sogn (Elbo Herred) endog til 2 Rdlr. Noget lignende kom ogsaa Landerupgaard i Vilstrup til at svare, nemlig 12 Rdlr. af 6 Td. 3 Skp. 1 Alb. Hartkorn, men om den hedder det ogsaa: „Denne Gaard er velsignet med Græsning og Høbjærgning og god Agerland, dertil ligger for sig selv og af alt profiterer.“ Lavest, nemlig 1 Rdlr. pr. Td. Hartkorn, kom Lildballe By, Eltang Sogn, Stubdrup, Harte Sogn (Brusk Herred), Mejsling og Jerlev i Sognet af samme Navn (Jerlev Herred).

Ligningen synes foretaget meget samvittighedsfuldt og med alt Hensyn til Bønderne. Skulde de have svaret Landgilden i Penge efter Renteritaksten, vilde de allerfleste være kommet langt højere op, og hvor den gamle Landgilde undtagelsesvis var meget lav, blev den undertiden afgørende for Ansættelsen. Saaledes sattes Selvejrgaardene Nr. 3 og 7 i Skærup By og Sogn (Holmans Herred), der stod for en ualmindelig lav Landgilde, kun til, hvad de skulde give efter Renteritaksten.

I Modsætning til KrigsJORdebogen fra Distriktets Indrettelse anerkendte denne Jordebog Selvejernes Eksistens, idet alle de Gaarde, der i Kommissariernes Fortegnelse af 1726 var anførte som Selvejrgaarde, nu paa nær en eneste og vist tilfældig Undtagelse har Vedtegning om at være det. I samme By slap de ogsaa ofte 1 Mk. eller mere billigere pr. Td. Hartkorn end Fæsterne „i Henseende, at han ansees uden Forskel i Arbejde og Kørsel med de andre i Byen, er Landgilden akkorderet for 1 Rdlr. 16 Sk. à Td. Hartkorn.“ En Del

Selvejere, hvis gamle Landgilde var meget lav, opnaaede dog ikke som enkelte andre af dem at faa den anerkendt som bestemmende. I Ankær, Gaverslund Sogn (Holmans Herred) svarede Fæsterne 1 Rdlr. 48 Sk. pr. Td. Hartkorn, og Selvejerne kun 1 Rdlr., men alligevel kom Gaard Nr. 11 op paa 5 Rdlr. 5 Mk. 3 Sk. mod Renteritakstens 4 Rdlr. 4 Mk. 8½ Sk., og Gaardene Nr. 2—3 i Fredsted By, Starup Sogn (Brusk Herred) kom endog op paa det dobbelte, nemlig 12 Rdlr. 4 Mk. 8 Sk. mod Renteritakstens 6 Rdlr.

For de allerfleste betød disse Ansættelser dog en Reduktion af Landgilden til om ved det halve af de gamle Ydelsers Værdi efter Renteritaksten. Den samlede Ydelse af Landgilde i Penge af Distriktets Bøndergaarde vilde derefter aarlig andrage ca. 6750 Rdlr., mens Selvejerne alene, som havde ca. ⅓ af Distriktets Hartkorn (ca. 1195 Td. af 5226 Td.) efter Renteritaksten skulde have svaret ca. 2411 Rdlr. Det Regnestykke, Kommissarierne i 1727 havde opstillet, om Kronens store Gevinst ved at tage Landgilden af Rytterbønderne samt paalægge dem de samme Skatter som Proprietærbønder, havde altsaa vist sig ikke at kunne holde i Praksis. Det kunde bruges til at sætte ondt for Selvejerne, men dets Gennemførelse var ikke forenelig med Bondens „Conservation“.

For Rytterbønderne taget under et var det naturligvis en Fordel, at den ny Ligning af Byrderne var bragt i nøjere Overensstemmelse med deres Gaardes Evner til at bære dem, men i andre Henseender maa de dog antages at være blevet stillet værre end før. Hidtil havde de alle svaret 4 Rdlr. pr. Td. Hartkorn, fra 1695 til 1718 endda efter reduceret Maal, og saa været fri for alle ordinære Skatter. Nu skulde de svare deres Land-

gilde, 1 Rdlr. + 16, 32 eller 48 Sk. pr. Td. Hartkorn og dertil Matrikelskatter (Matrikelskat 11 Mk. 4 Sk. og Kornskat ca. 24 Sk. = ca. 2 Rdlr.) af ureduceret Hartkorn, Folkeskat og hvad der ellers kunde falde af Skatter.

Hvad Selvejerne angaar, var der blevet taget lidt mere Hensyn til dem efter den ny Ordning, hvor Ydelserne ikke som før alene bestemtes af Landmaalingsmatriklens Hartkorn, men hvor deres gamle Landgildeansættelser og „Stedernes bonité mod hverandre“ paa en meget vilkaarlig Maade indgik i Beregningen, saa at de oftest slap lidt billigere end Fæsterne. Dog turde det være tvivlsomt, om de følte Ændringen som en virkelig Forbedring af deres Stilling.

Under denne Ordning levede Kolding Distrikts Rytterbønder i de følgende 30 Aar, indtil Kronen mente at se sin Fordel ved at afhænde sine sidste store Domæner, Ryttergodserne. De blev alle solgt i 1760erne. Auktionsplakaten for Kolding Distrikt er udstedt 1765 21. Januar, og der er Bønderne anført med de Landgilder i Penge, de var blevet ansat til i 1733, hvilke Beløb altsaa angav, hvad Køberne kunde paaregne lovligt at faa ud af Godset.

For Selvejerne saa Auktionsplakatens Jordebog saare betænkelig ud, da der intet var bemærket om deres Rettigheder. Ingen Køber kunde af den se, at adskillige af Bønderne selv vilde møde op med lange Skøderækker paa de Ejendomme, der skulde opraabes.

Dog var det ikke Regeringens Mening at vise saa lidt Hensyn, tværtimod fik de Kommissærer, som skulde forestaa de jyske Auktioner, Instruks om at undersøge Selvejernes Adkomster og Rettigheder, „ligesom Vi allernaadigst gerne ser, at Bønderne i Almindelighed eller saa mange af dem, som dertil har Formue, selv bliver højstbydende paa de af dem beboede Ste-

der, saa retter I og, hvad de befindende virkelige Selvejere betræffer, Eders Øjemærke især derhen, at disse kan blive Købere og Ejere af den Os udi deres Gaarde forbeholdne Rettighed³⁴⁾.

Atter mødte Selvejerne op med deres gamle Adkomstbreve, som Kommissærerne granskede, og derefter begyndte Forhandlingerne om Priserne. De endte med, at alle Selvejerne købte deres Gaarde undtagen 6 fattige Folk fra Bramdrup. 1254 Td. Hartkorn blev saaledes Bøndernes virkelige Ejendom til en Gennemsnitspris af 93 Rdlr. pr. Td.

Hermed var Koldinghus Amts Selvejeres aarhundredlange Kamp for Bevarelsen af deres ældgamle Rettigheder bragt til en for dem gunstig Afslutning. I de Skøder, der af Kongen udstedtes til Bønderne, var der ingen Reservationer. De fik deres Ejendomme med Skov-, ja endog Jagt- samt Sigt- og Sagefaldsret, altsaa godsejerlige Rettigheder, saa at de nu ejede deres Gaarde friere end Bønder før havde kunnet. Tilmed nød de Bønder, der selv havde købt deres Gaarde, endda den Fordel m. H. t. Konsumtion og Folkeskat, at de dog ikke derfor skulde henregnes til Selvejernes noget dyrere Skatteklasse, saa at der fra Regeringens Side virkelig var udfoldet gode Bestræbelser for at lette Bønderne Erhvervelsen af de Gaarde, de brugte.

Skønt ogsaa Betalingsvilkaarene var ordnet paa en for Bønderne meget lemfældig Maade, har de dog næppe straks følt deres ny Stilling som en Forandring til de bedre. I Danske Atlas, trykt 1769³⁵⁾, skriver Hans de Hofman, der som ingen anden kendte Befolkningen paa disse Kanter, at de kongelige Bønder, siden de var blevet deres egne, nu ej var saa stolte som til-

³⁴⁾ P. Eliassen: Historiske Strejftog i Kolding og Omegn, S. 213.

³⁵⁾ V., S. 874.

forn. „De begynder og selv at tage Haanden ved Ploven, da de see sig nødte til at stræbe for at samle til Udgifterne. Nogle ønskede kanske hellere at være under Proprietarier.“ Det kom de dog aldrig, og ikke mindst ved Hans de Hofmans Iver som Amtmand fremmedes Gaardenes Udskiftning af Landsbyfællesskabet, saa at hver Mand virkelig fik sit eget, og da gik det gamle Rytterdistrikt frem i Velstand og Frodighed i en Grad, som ingen Regimentsskriver og Sessionsherrer med al deres Omhu og Formynderskab for Bønderne nogensinde vilde have opnaaet, og det blev omsider til den blomstrende Have, som Frederik IV havde drømt om at skabe, men aldrig havde faaet at se.

Bilag I.

De i det

KOLDINGSKE DISTRIKT

befindende Selvejeres Navne og deres i Kommissionen
den 12. December 1726

producerede Adkomster, Skøder og andre
deslige Dokumenter

item Ekstrakt af Krigsjordebogen og Matrikullen
over

den Reduktion, de fra 1695 nydt og haft haver, samt
deres Hartkorn efter Landmaalingens Taksation og Land-
gilde, hvorfor de udi den gamle Matrikul findes anført,
som efter Renteri-Taksten af 10. Februarii
1661 i Penge er beregnet og
anslaaen.

[Anm. Da en Del Skøder bl. a. ved Regimentsskriver
Blanchsteds Mangel paa Omhu eller onde Villie var gaaet
til Grunde, siden de fremlagdes i 1691, vil efterfølgende
Skødelister undertiden virkningsfuldt kunne suppleres

ved Ekstrakterne fra 1691, som findes i Rigsarkivet, Rentekammerarkivet: Diverse Korrespondancer, Dokumenter og Akter Ryttergodset vedk. 1680—1774 IX Læg 3; men da de ikke anfører Hartkorn og Landgilde, og kun betegner Ejendommene ved Byens og Bondens Navn, er de ikke saa nemme i Brugen.

I de fleste Tilfælde vil de her givne Skøderækker dog kunne yde den, der ønsker at føre en gammel Selvejergaard tilbage i Tiden, en god Haandsrækning. Et senere Støttepunkt haves i den trykte Auktionsplakat af 1765, og derefter vil Gaardene kunne følges i de paagældende Jurisdiktioners Skøde- og Pantebøger, der til ca. 1848 er afleverede til Landsarkivet i Viborg.

Desværre kan af Hensyn til Trykningsomkostningerne Originalens meget statelige skematiske Opstilling ikke gengives, og dens Retskrivning er kun fulgt for Navnenes Vedkommende. Nummeret før Bøndernes Navne er Ejendommenes Nummer i Matriklen af 1688, Hartkornet er ligeledes derfra, og det følgende Hartkornsbeløb med Fortegnet ÷ angiver Reduktionen. Landg. angiver Landgilden efter Matriklen af 1664, efterfulgt af disse Naturalydelsers samlede Værdi efter Renteritaksten af 1661, mens Originalen tillige oplyser Værdien i Penge af hver enkelt Post.]

Colding Amt, Aanst Herred, Hjarup Sogn
og By.

1. Thomas Swendsen. Htk. 5-4-2-0, ÷ 0-2-2-0.

Adk. En original Taksering af 12 Mænd og Samfrænder, udstedt paa Aanst Herreds Ting d. 25. Febr. 1664 efter daværende Amtmands skriftlige Befaling, hvorved Gaarden er takseret for 300 sl. Dlr. over aarlig Ægt og Arbejde til Slotsavling og -befæstning, Skyld og Landgilde og andre kgl. Skatter og Tyngte, som deraf til hs. Majst. skal udredes.

5. Gregers Thomasen. Htk. 2-7-3-1, ÷ 0-1-3-1.

Adk. 1) Skøde af Aanst Herreds Ting d. 11. Novbr. 1624, udgiven af Madz Nielsen i Hjarup til Jens Steffensen. 2) Et dito af Anst, Jerlef og Slags Hrdrs Ting d. 12. Oktbr. 1703 af Olle Jensen til Gregers Thomasen.

Landg. af 1 og 5. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 4 Mk., 10 Skp. Kversthavre, 1 Pd. Smør, 1 Brændsvin, 1 Faar, 3 Td.

Kul, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 11 Rdlr. 11 Sk.

3. Niels Friismand.

Htk. 6-1-0-2, ÷ 0-3-0-2.

Adk. 1) Et Skøde dateret Coldinghuus Birketing d. 26. Febr. 1726 af Peder Nielsen Friismand paa egne og Hustru Anne Eskelsdatters Vegne, beraabende sig paa de foregaaende Skøder af 3. Aug. 1707 og 3. Septbr. 1717.

Landg. Leding 2 Sk., 1 Ørte Rug, 1 Ørte Byg, 1 Ørte 4 Skp. Havre, 1 Brændsvin, 5 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 4 Jægerheste, = 14 Rdlr. 3 Mk. 8 Sk.

8. Christen Hansen Snogdal og Peder Andersen Koed.

Htk. 8-5-2-0, ÷ 0-4-2-0.

Adk. Et Skøde af Andst, Jerlef og Slags Hrdrs Ting d. 13. Juli 1708, udgiven af Christen Larsen paa egne og Hustru Dorethe Nielsdatters Vegne paa den $\frac{1}{3}$ Part Selvejrbondegaard i Hjarup.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 4 Mk., 10 Skp. Kversthavre, 1 Pd. Smør, 1 Brændsvin, 3 Td. Kul, 5 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 4 Jægerheste, = 11 Rdlr. 1 Mk. 5 Sk.

11. Jens Andersen og Lars Nielsen. Htk. 6-7-1-1, ÷ 0-3-3-1.

Adk. 1) Skøde af Anst Herreds Ting d. 3. April 1673 fra Hans Gregersen i Hjarup og Jesper Madsen ibm. til Anders Jensen og Fæstemø Gunder Hansdatter. 2) Skøde af 22. Oktbr. 1706 fra bemeldte Anders Jensen til Sønnen Jens Andersen. 3) Et dito af Anst, Jerlef og Slags Herreders Ting d. 17. Juni 1718, udgiven af Niels Jessen Waaben paa egne og 3de Døtres Vegne.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 1 Mk. 4 Sk., 10 Skp. Kversthavre, $\frac{1}{2}$ Td. Sild, 1 Brændsvin, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 10 Rdlr. 3 Mk. 5 Sk.

Skandrup Sogn og By.

3. Thomas Hansen Ulf.

Htk. 6-6-0-0, ÷ 0-3-2-2.

Af et Hus

„ 0-3-2-2.

Adk. 1) Skøde af Anst Herreds Ting Aar 1628 af Peder

Iversen i Dollerup til Mickel Nielsen og Arvinger. 2) Et dito af 18. Oktbr. 1638 af Lars Jespersen i Schandrup til Jep Andersen og Esche Andersen paa adskillige derudi specificerede Jorder. 3) Et dito af 22. Decbr. 1642 fra Lars Jepsen til Hans Hansen i Mostrup. 4) Et dito af 25. Oktbr. 1695 fra Lars Tullesen til Svogeren Thomas Hansen Ulf.

Landg. Leding 2 Sk., 10 Skp. Kversthavre, $\frac{1}{2}$ Td. Smør, 1 Brændsvin, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 16 Rdlr. 9 Sk.

14. Jens Andersen af et Hus. Htk. 0-3-0-1.

Adk. Ingen Skøder fremlagt.

Landg. Er ej i Matriklen for nogen Landgilde anslagen.

N a g b ø l.

af 1. Niels Jepsen. Htk. 3-3-2-2 $\frac{1}{2}$, ÷ 0-1-2-2 $\frac{1}{2}$.

Adk. 1) Skøde af Anst Herreds Ting d. 6. April 1598 fra Iver Stub, Borger i Colding, Iver Stub af Lunderskov, Niels Stub af Skandrup, Jens Stub paa Faderen Jørgen Stubs Vegne til Iver Pedersen og Hustru. 2) Et ditto af 7. Oktbr. 1641, hvor Jep Jepsen i Gaarden skøder og antager hans Fæstemø, Anne Bertelsdatter. 3) Et dito af 29. April 1675 fra Jep Jepsen til Niels Jepsen og Fæstemø, Birgite Hansdtr.

af 1. Olle Jepsen. Htk. 3-3-2-2 $\frac{1}{2}$, ÷ 0-1-2-2 $\frac{1}{2}$.

Adk. 1) Et Skøde af Anst Herreds Ting d. 3. Maj 1683 fra Iver Larsen til hans Søster Anne Jepsdatter og Fæstemand, Jep Jepsen Buck. 2) Et dito af Anst, Jerlef, Slags Hrdrs Ting d. 12. Febr. 1717 fra Enken Anne Jepsdatter og Søn til Olle Jepsen Buck og Fæstmø Kirsten Ebbesdtr.

Landg. af 1. Penge 1 Mk., 1 Ørte Rug, 1 Ørte Byg, 16 Sommer- og Vinterheste, = 10 Rdlr. 1 Mk. 12 Sk.

2. Antoni Jacobsen Buck. Htk. 5-4-2-2, ÷ 0-2-2-2.

Adk. 1) Skøde af Anst Herreds Ting 1487 fra Iver Iversen i Sckandrup til Madz Kjeldsen i Siøegaard. 2) Af Aar 1498 til bemeldte Madz Kjeldsen og hans Arvinger to Otting Jorder fra Nis Hansen i Sckandrup. 3) Af Aar 1513 fra Madz Kjeldsens Arvinger til Jens Jørgensen. 4) Af Aar 1515 til Jens Jørgensen. 5) Af Aar 1523 til bemeldte Jens Jørgensen. 6) Af Aar 1528 og 7) af Aar 1543 ligeledes til be-

meldte Jens Jørgensen. 8) Af Aar 1576 og 9) af Aar 1579 fra Jens Jørgensens Arvinger til Anders Iversen. 10) Af 16. Decbr. 1619 fra Anders Iversens Arvinger til Jep Andersen. 11) Af 29. Aug. 1622, 12) Af 25. Jan. 1627 til bemeldte Jep Andersen. 13) Af 20. Juli 1648 fra Jep Andersens Arvinger til Sønnen Anders Jepsen. 14) Af 11. Septbr. 1684 fra Anders Jepsen til Sønnen Jacob Andersen. 15) Et Tingsvidne af Anst Herreds Ting Aar 1536 om en Otting Jorder og et Enemærke paa Bønstrup Forte af Jens Jørgensen. 16) Et Skøde af 23. Juli 1726 fra Anders Jacobsens Enke til Sønnen Antoni Jacobsen Buck.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 1 Rd. 2 Mk., Jægerhold 2 Mk. 8 Sk., 10 Skp. Kversthavre, 1 Brændsvin, = 3 Rdlr. 3 Mk. 5 Sk.

4. Niels Ebbesen.

Htk. 7-5-0-1, ÷ 0-4-0-1.

Adk. 1) Et Stoknævn af Anst Herreds Ting 1509, Torsdagen efter St. Petri Dag, 12 Mænd vidner, at Jep Buck og hans Søn efter ham havde den Gaard i Nagbøl med alle sine rette Tilliggelser, i hvor som helst samme liggendes var i Anst Herred for $\frac{1}{2}$ Td. Smør og 6 Sk. og en Gaard i Dollerup for en Fjerding Tønde Smør og 8 Sk., og fornte Tyngge havde Kong Christophers Brev og derefter Kong Christians samt Kong Hanses. Samme 3 Breve brændte med Knud Buckes Gaard. 2) Et dito af samme Aar Torsdagen efter St. Dionissi Dag, 12 Mænd vidner, at Knud Buck havde købt Tyre Hermands Del i hans paaboende Gaard, og hans Fader Jep Buck og Arvinger havde samme i 60 Aar, ulast eller -kær til Gaarden brændte. 3) Christiani tertii Konfirmationsdom, dateret Refsøe Fransisci Dag 1541 I) paa 12 Mænds Brev af 1520, at den Otting Jord, Jes Svendsen af Gjelballe havde af Schandrup Kirke, samme gav Knud Buckes Forældre til bemeldte Kirke, og havde Knud Buck den sin Tid ukær for Skyldte til Kirken 8 Sk. II) Paa et Brev 1521, 8 Mænds Vidne, hvorved dette stadfæstes. III) 8 Mænds Vidne, at Mette Terckels, som boede i Bølling, det var Jep Buckes Oldemoder etc. 4) Dronning Dorethes Be-naadningsbrev af 7. Juli 1560, at denne Livgedingstjener Jep Buck med Hustru og begge deres Børn hendes Livstid kvit og fri for Ægt og Arbejde tvende Gaarde, som var en i Schandrup Sogn, Nagbøl med en Otting Jord paa Vran-

drup Mark, og en Gaard i Dollerup, dog saa at de betidelig gav af samme Gaard den sædvanlige Landgilde, Rente og Rettighed, som deraf plejer at gange, Bygningen at holde ved lige og forbedre og Skoven ej til Upligt at forhugge. NB. Fast af lige Indhold er nu Fæste- og Husbondholds-brevene. 5) Skøde af Anst Herreds Ting den 27. Aug. 1618 fra Povel Hansen i Nebel til Jep Ollesen Buck i Nagbøl. 6) Et dito af 7. Juli 1653 fra Jep Ollesens Datter Gunder Jepsdatter til Jep Buck og Hustru. 7) Af 22. Juli 1692 fra Jep Buck til Sønnen Christen Buck og Fæstmø Boel Erichsdatter. 8) Et dito af 5. Decbr. 1704 fra Boel Erichsdatter til hendes Fæstemand Niels Ebbesen.

Landg. Leding 1 Sk., Aarlig Penge 8 Sk., 5 Skp. Kversthavre, $\frac{1}{2}$ Td. Smør, 16 Sommer- og Vinterheste, = 13 Rdlr. 5 Mk. $14\frac{1}{2}$ Sk.

D o l l e r u p.

af 5. Mads Iwersen.

[Htk. 6-6-3-0, ÷ 0-3-3-0.]

Adk. 1) Skøde af Anst Herreds Ting d. 22. Maj 1617 fra Jep Pedersen til Iver Pedersen og Fæstemø Else Christensdatter. 2) Et dito af 19. Decbr. 1678 fra Iver Pedersens Arvinger til Anders Jepsen i Nagbøl. 3) Et dito af 11. Sept. 1684 fra Anders Jepsens Arvinger til Gravers Thomasen i Dollerup og hans Hustru Anne Iversdatter. 4) Et dito af 7. Marts 1703 fra Gravers Thomasens Arvinger til Iver Tullesen. 5) Et dito af 16. Maj 1724 fra Iver Tullens Enke til Mads Ifversen.

af 5. Mickel Larsen.

[Htk. under forrige.]

Adk. 1) Skøde af 20. Okt. 1702 fra Jacob Andersens Enke til Eskel Jensdatter [!] og Fæstemø Sidsel Madzdatter. 2) Et dito af 7. Marts 1704 fra Eskel Jensen og Hustru til Mickel Larsen og Fæstemø Ide Rasmusdatter.

af 5. Markus Nissens

[Htk. under forrige.]

Skøder paa den 3die Part i No. 5 er indbegreben udi de andre hans Skøder paa den Gaard efter Matrikulen No. 6.

Landg. af 5. Leding 1 Sk., 1 Ørte Rug, 13 Skp. Landgildehavre, 1 Fjerding Smør, 1 Brændsvin, 1 Mk. Haar, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 14 Rdlr. 2 Mk. $8\frac{1}{2}$ Sk.

Bemeldte

6. Markus Nissen. Htk. 4-1-0-2, ÷ 0-2-0-2.

Adk. 1) Skøde af Anst Herreds Ting d. 1. Aug. 1661 fra Claus Ebbesen til Nis Ebbesen og Hustru Kirsten Andersdatter. 2) Af 6. April 1688 til Niels Ebbesen paa en Otting Jord over Nagbøl og Dollerup Marker af Jacob Andersen og Hustru. 3) Dito af 23. Decbr. 1698 fra Nis Ebbesen til Sønnen Marckus Nissen.

Landg. Leding 1 Sk., Aarlig Penge 10 $\frac{1}{2}$ Sk., 5 Skp. Kversthavre, 1 Fjerding Smør, 16 Sommer- og Vinterheste, = 10 Rdlr. 1 Mk. 8 $\frac{3}{4}$ Sk.

Gielballe By.

1. Mikel Iwersen. Htk. 4-2-0-1, ÷ 0-2-0-1.

Adk. Et Skøde af Anst, Jerlef og Slags Hrdrs Ting d. 24. Marts 1693 fra Hans Iversen og Medinteressenter til Broderen Mickel Ifversen og Fæstemø Dorethe Sørensdatter.

2. Gyde Jensen. Htk. 3-6-0-0, ÷ 0-2-0-0.

Adk. 1) Skøde fra Lars Thomasen til Mickel Thomasen og Hustru, dateret 14. Nov. 1633. 2) Fra Hans Jensen i Lildballe til Jens Pedersen i Gieldballe d. 19. Decbr. 1673. 3) Af 3. Febr. 1700 fra Hans Nielsen i Gieldballe til Gyde Jensen.

Landg. af 1 og 2. Leding 2 Sk., 10 Skp. Kversthavre, $\frac{1}{2}$ Td. Honning, 1 Brændsvin, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste. 3 Jægerheste, = 14 Rdlr. 3 Mk. 9 Sk.

3. Søren Thomasen. Htk. 5-2-2-0, ÷ 0-2-2-0.

Adk. 1) Et Skøde af Anst Herreds Ting d. 10. Novbr. 1681 fra Hans Nielsen Bul af Gieldballe til hans Svoger Anders Jensen og Fæstemø Karen Hansdatter paa en halv Gaard. 2) Et dito af 2. Febr. 1699 fra Thomas Mickelsen af Gielballe til Svogeren Hans Nielsen Bull. 3) Et dito af 9. Decbr. 1707 fra Anders Jensens Arvinger til Søren Thomasen.

4. Rasmus Hansen. Htk. 5-2-2-0, ÷ 0-2-2-0.

Adk. 1) Skøde af 10. Marts 1699 fra Olle Christensen til

Sønnen Anders Ollesen. 2) Af 13. Maj 1701 og 8. April 1702 fra Anders Ollesen til Svogeren Rasmus Hansen.

Landg. af 3 og 4. Leding 2 Sk., 10 Skp. Kversthavre, $\frac{1}{2}$ Td. Smør, 1 Mk. Lysegarn, 1 Mk. Haar, 1 Brændsvin, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 16 Rdlr. 9 Sk.

6. Lauge Mikkelsen. Htk. 2-4-3-2, ÷ 0-1-3-2.

Adk. Fremlægger intet uden Anders Larsens Pantebrev af 4. Marts 1670 til Lauge Michelsen for 200 sl. Dlr., saa og et paa ham selv af forrige Amtsskriver Rudolph Faust givne Husbondholds-brev, hvorved, efter som Gaarden var forfalden, han er bevilget et Aars Frihed for Skyld og Landgilde, Ægt og Arbejde.

7. Christen Christensen. Htk. 2-4-2-2, ÷ 0-1-2-2.

Adk. 1) Et Skøde af 4. Marts 1686 fra Olle Christensen af Gioldballe til Christen Jensen og Hustru Maren Ollesdatter. 2) Et dito af 9. April 1717 fra Enken Maren Ollesdatter til Christen Christensen og Fæstemø Kirsten Hansdatter af Hafdrup.

Landg. af 6 og 7. Leding 2 Sk., 10 Skp. Havre, 1 Fjerding Smør, 1 Brændsvin, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, = 12 Rdlr. 2 Mk. 1 Sk.

A a n s t S o g n.

N o e s.

7. Nis Garp. Htk. 2-4-1-2, ÷ 0-1-1-2.

Adk. Har Jens Rasmusens Skøde uden Lovbydelse, dateret 29. Maj 1711.

Jens Rasmussen. [Htk. under forrige.]

Adk. Ej anden Skøde fremlagt uden et fra Madz Nielsen i Vesterby til Povel Hansen Felding og Hustru Mette Hansdatter, dateret 10. Febr. 1687.

Landg. Leding 2 Sk., 10 Skp. Kversthavre.

G e i s i n g.

2. Nis Sørensen. Htk. 4-5-1-0, ÷ 0-2-1-0.

Landg. Leding 4 Sk., Penge 1 Rdlr. 5 Mk. $6\frac{1}{6}$ Sk., 20 Skp. Havre, 2 Brændsvin, 1 Fødenød, 2 Traver Rug, 2 Mk. Haar, 1 Læs Hø, 10 Læs Ved, = 11 Rdlr. 1 Mk. $8\frac{1}{6}$ Sk.

4. Ebbe Clausen. Htk. 3-1-1-2, ÷ 0-2-1-1.

Adk. 1) Højlovlig Kong Hanses Brev af Aar 1509, hvorved bevilges Tulle Ifversen i Dollerup til Opbyggelse efterskrevne Gods i Schodborg Len beliggende, som er paa Geising Mark: Jorder — 4 Ottinger, paa Ravnholt Mark — 2 Ottinger, og desligeste de 2 Ottinger paa Lunds Mark, han i Brug havde, og naar han samme Gods havde opbygget, da skulde han og hans Arvinger det fremdeles have, nyde, bruge og beholde til evig Tid intet undtagen, og skulde de, som samme Gods besiddendes var, holde det ved sin Hævd og Magt, give og gøre Kongen og Kronen deraf aarlig, hvad deraf plejer at gange, holde Skovene, dertil ligger, udi Fred og Førm, og ej forhugge eller forhugge lade dem til Upligt i nogen Maade. 2) Fra denne Tid i 167 Aar findes intet; derpaa d. 5. Okt. 1676 fremvises Skøde paa Anst Herreds Ting udgiven af Hans Jepsen, som paa de Tider tjente i et andet Herred, Eltang Sogn, Stendrup, som skøder det til Christen Sørensen Hjuler. 3) Anno 1682 d. 21. Decbr. skødes denne Gaard fra Michel Jensen af Werst og Hustru Mette Iversdatter til Herredsfoged Peter Neumand.

5. Christen Sørensens Enke Htk. 3-1-1-2, ÷ 0-2-1-2.
med et Hus paa Gaardens Grund.

Landg. af 4 og 5. Leding 2 Sk., 10 Skp. Kversthavre, $\frac{1}{2}$ Td. Smør. Af Huset 8 Sk., = 8 Rdlr. 2 Mk. 5 Sk.

Glibstrup.

1. Hans Pedersen. Htk. 4-5-2-1, ÷ 0-3-1-1.

Nok et Enemærke fra Jørgen Nissen og Jørgen Wistesens Gaard i Østergiesten. Htk. 0-1-3-0.

Adk. 1) Skøde af 17. Juli 1662 fra Lars Hansen i Gamst til Peder Sørensen og Fæstemø Maren Hansdatter i Glibstrup. 2) Et dito af 20. Febr. 1720 fra Hans Pedersen den Yngre, Søsteren Giertrud Pedersdatter og Lavværge Hans Povelsen, samt Jørgen Nielsen af Ødsted paa Hustru Margrethe Pedersdatters Vegne til Hans Pedersen den Ældre.

Landg. Leding 1 Sk., Penge 1 Mk. $10\frac{1}{6}$ Sk., 5 Skp. Kversthavre, 1 Brændsvin. Af et Hus $10\frac{1}{6}$ Sk., = 1 Rdlr. 4 Mk. $10\frac{5}{6}$ Sk.

4. Peder Wranderup. Htk. 2-2-3-1, ÷ 0-1-3-1.

Adk. Et Skøde af 24. Novbr. 1702 fra Skovrideren Jens Ibsen til Hans Pedersen Wranderup.

Landg. Aarlig Penge 2 Mk. 3 Sk., 5 Skp. Rug, 1 Skp. Havre, $\frac{1}{2}$ Otting Smør, 1 Gaas, 2 Høns, = 2 Rdlr. 3 Mk. $2\frac{1}{2}$ Sk.

Stoer Aanst.

5. Jens Pedersen Krage Htk. 3-2-2-2, ÷ 0-4-2-2.
med et Hus Jord.

Landg. Leding 2 Sk., Penge 5 Mk. $5\frac{1}{12}$ Sk., 10 Skp. Kversthavre, 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Fødenød, 1 Mk. Haar, = 3 Rdlr. 2 Mk. $12\frac{1}{12}$ Sk.

9. Jens Budsen. Htk. 2-0-0-1, ÷ 0-3-0-1.

Landg. Leding 1 Sk., Penge 12 Sk., 5 Skp. Kversthavre, 1 Brændsvin, = 1 Rdlr. 3 Mk. $2\frac{1}{2}$ Sk.

14. Hans Laursen. Htk. 4-3-3-1, ÷ 0-6-3-1.

Adk. Et Skøde af Koldinghus Birk d. 1. Oktober 1726 fra Povel Hansen Felding af Stoer Aanst.

Landg. Leding 2 Sk., Penge 4 Mk. 12 Sk., 10 Skp. Kversthavre, 2 Traver Rug, 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Fødenød, 1 Læs Hø, $\frac{1}{2}$ Læs Ved, 1 Mk. Haar, = 6 Rdlr. 3 Mk. 8 Sk.

Giesten Sogn.

Ravnholt.

1. Jens Joensen. Htk. 3-1-0-0, ÷ 0-4-0-0.

Adk. Har intet andet at fremlægge end Husbondholds-brev af 28. April 1690 paa daværende Regimentsskriver Barchmans Vegne udgiven af Hans Andersen og fornyet efter Forordningen af 23. Jan. 1719.

Hans Nielsen. [Htk. under forrige.]

Adk. Et Skøde af Aanst, Jerlef og Slags Herreders Ting d. 21. Juli 1713 fra Hans Ollesen af Giesten til Hans Nielsen i Ravnholt, beraabende sig paa Skøde af 15. Aug. 1710 paa den halve Gaard i Ravnholt, Hans Ollesen og Hustru forhen har beboet.

Landg. Leding 1 Sk., Penge 4 Mk., 5 Skp. Havre, 1 Brændsvin, = 2 Rdlr. $6\frac{1}{2}$ Sk.

Leirskov Sogn.

Høirup.

7. Lars Jepsen.

Adk. En Skifteforretning af 26. Juni 1678, efter hvilken $\frac{3}{4}$ Part Selvejerryttergaard ved 4 Vurderingsmænd er takseret til Skifte og Deling for 120 sl. Dlr.

Landg. Leding 1 Sk., Aarlig Penge 8 Sk., $\frac{1}{2}$ løde Mk., Rug 2 Skp., Mel $2\frac{1}{2}$ Skp., Byg 1 Skp., Havre 14 Skp., 1 Skp. Gaasehavre, Rug 1 Trave, $\frac{1}{2}$ Fjkr. Gryn, 1 Otting Smør, $\frac{1}{2}$ Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Lam, $\frac{1}{2}$ Gaas, 3 Høns, $\frac{1}{2}$ Snes Æg, $\frac{1}{2}$ Læs Hø, 1 Td. Kul, $\frac{1}{2}$ Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 8 Sommer- og Vinterheste, $\frac{1}{2}$ Jægerhest, = 10 Rdlr. 3 Mk. $3\frac{1}{2}$ Sk.

Leirskow By.

4. Jep Buck.

Htk. 5-4-3-1, ÷ 1-0-3-1.

Adk. 1) Et Skøde af 3. Juni 1686 fra Niels Ifversen af Leirskov og Hustru Kirsten Pedersdatter til Anders Hansen af Højrup og Fæstemø Anne Nielsdatter. 2) En dito af 8. Oktbr. 1726 fra bemeldte Anders Hansen og Hustru til Jep Buck fra Nagbøl og Hustru, deres Datter, Lene Andersdatter.

Landg. Leding 2 Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, $\frac{1}{2}$ Ørte Mel, 2 Skp. Byg, 1 Ørte Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Fjerding Sild, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 10 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 17 Rdlr. 3 Mk. 3 Sk.

7. Jep Hansen Faarkrog.

Htk. 7-1-3-2 ÷ 1-2-3-2.

Adk. 1) Skøde af 4. Maj 1707 fra Peder Godskesen af Leirschow paa egne og Hustru Else Sørensdatters Vegne til Jep Hansen Faarkrog og Fæstemø Magdalene Knudzdatter. 2) Et dito af 11. Juni 1717 til bemeldte Jep Faarkrog af Arvingerne udgiven.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 1 Mk. 8 Sk., $1\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 10 Skp. Havre, 1 Fjdk. Gryn, 1 Fjerding Smør, 1 Brændsvin, 1 Læs Hø, 10 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 17 Rdlr. 3 Sk.

9. Hans Knudsen. Htk. 2-3-0-2, = 0-4-0-2.
 Af et Stykke Eng paa Gioldballe
 Mark „ 0-0-2-0.
 Adk. Et Skøde af 7. Jan. 1707 fra Jens Madsen i Leir-
 skov til Hans Knudsen.
 Landgilden beregnet under Lars Jepsens Gaard i Høirup.

W r a a e.

4. Søren Knudsen. Htk. 4-3-1-0, ÷ 0-7-1-2.
 Nok af Jord paa Leirskov og
 Uhre Mark „ 0-3-0-2.
 Adk. 1) Skøde af 11. Oktbr. 1655 af Peder Sørensen i
 Wraae, Hans Bertelsen i Horskiær og hans Hustru Kirsten
 Knudzdatter til Søren Knudsen og hans Fæstemø Kirsten
 Sørensdatter. 2) Et dito af 5. Febr. 1663 af Medarvingerne.
 Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 7 Sk., $\frac{1}{4}$ Ørte Rug,
 $\frac{1}{4}$ Ørte Mel, 1 Skp. Byg, $\frac{1}{2}$ Ørte Malt, $\frac{1}{2}$ Ørte Havre,
 $\frac{1}{2}$ Skp. Gaasehavre, 1 Trave Rug, $\frac{3}{4}$ Fkr. Gryn, 2 Stob
 Honning, $\frac{1}{2}$ Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Lam, $\frac{1}{2}$ Gaas, $2\frac{1}{2}$ Høns,
 $\frac{1}{2}$ Snes Æg, $\frac{1}{2}$ Læs Hø, 1 Td. Kul, 10 Læs Ved, $\frac{3}{4}$ Mk.
 Haar, $\frac{3}{4}$ Mk. Lysegarn, 8 Sommer- og Vinterheste, 2 Jæger-
 heste, = 10 Rdlr. 4 Mk. $4\frac{3}{4}$ Sk.

5. Søren Hansen. Htk. 2-7-2-2, ÷ 0-4-2-2.

6. Peder Powelsen. Htk. 2-0-0-0, ÷ 0-3-0-0.
 Landg. af 5 og 6. Leding 2 Sk., Penge 1 Mk. $10\frac{1}{6}$ Sk.,
 $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, $\frac{1}{2}$ Ørte Havre, 2 Skp. Gaasehavre,
 2 Traver Rug, $1\frac{1}{2}$ Fkr. Gryn, 3 Stob Honning, 1 Fjerding
 Sild, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg,
 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 10 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lyse-
 garn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 16 Rdlr.
 4 Mk. $10\frac{1}{6}$ Sk.

U h r e.

4. Peder Knudsen. Htk. 3-5-2-0, ÷ 0-5-2-0.
 Adk. Et Skøde af 21. Maj 1706 fra samtlig Arvingerne,
 nemlig: Mogens Knudsen og Hustru Karen Madzdatter,
 Jens Hansen og Hustru Karen Jepsdatter, Jens Jepsen af
 Egholt paa egne og Svogeren Peder Ravns og Søsteren
 Lene Jensdatters Vegne.

Landg. Leding $\frac{2}{3}$ Sk., Rug $1\frac{1}{2}$ Skp., $\frac{1}{2}$ Ørte Mel, $\frac{2}{3}$ Skp. Byg, $\frac{1}{3}$ Ørte Havre, $\frac{2}{3}$ Skp. Gaasehavre, $\frac{2}{3}$ Trave Rug, $\frac{1}{2}$ Fkr. Gryn, $\frac{1}{6}$ Td. Smør, 1 Stob Honning, $\frac{1}{3}$ Brændsvin, $\frac{1}{3}$ Faar, $\frac{1}{3}$ Lam, $\frac{1}{3}$ Gaas, $1\frac{1}{2}$ Høns, $6\frac{2}{3}$ Æg, $\frac{1}{3}$ Læs Hø, $\frac{2}{3}$ Td. Kul, $6\frac{2}{3}$ Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, $5\frac{1}{2}$ Sommer- og Vinterheste, 1 Jægerhest, = 8 Rdlr. 5 Mk.

Feerup.

4. Jens Madsen. Htk. 8-3-2-0 ÷ 0-4-2-0.

Adk. Et Skøde af Anst, Jerlef og Slags Hrdrs Ting d. 21. Maj 1698 af Tulle Pedersen og Hustru Anne Carlsdatter.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 1 Mk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 1 Ørte Mel, 2 Skp. Byg, 1 Ørte Malt, 1 Ørte Landgildehavre, 2 Skp. Gaasehavre, 1 Trave Rug, $1\frac{1}{2}$ Fkr. Gryn, 1 Stob Honning, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, $\frac{1}{2}$ Boelgalt. Af Huset 1 Mk., = 21 Rdlr. 5 Mk. 11 Sk.

Niels Jensen Htk. 1-1-3-1, ÷ 0-0-3-1.

i Højrup af et Boelshus, Landgilden anslagen under ovenmeldte No. 4.

5. Peder Jepsen. Htk. 3-7-3-2, ÷ 0-5-3-2.

$\frac{1}{2}$ Gaard.

Adk. 1) Tingsvidne og Skifteslysning, hvorved Arvingerne er indkaldet, af 13. Juni 1667. 2) Et Skøde af 28. Juli 1702 af Rasmus Nielsen paa sin Hustru Maren Jepsdatters Vegne, Jens Thomsen af Knudsbøl paa sin Hustru Anne Rasmusdatters Vegne og Povel Hansen af Feerup paa sin Hustru Maren Rasmusdatters Vegne til Peder Jepsen med hans trolovede Fæstemø Karen Nielsdatter.

Landg. Leding $\frac{2}{3}$ Sk., Aarlig Penge $5\frac{1}{2}$ og $3\frac{1}{2}$ Sk., $1\frac{1}{2}$ Skp. Rug, $1\frac{1}{2}$ Skp. Mel, $\frac{2}{3}$ Skp. Byg, $\frac{1}{3}$ Ørte Havre, $\frac{2}{3}$ Skp. Gaasehavre, $\frac{2}{3}$ Trave Rug, $\frac{1}{2}$ Fkr. Gryn, $\frac{1}{3}$ Boelgalt, $\frac{1}{3}$ Brændsvin, $\frac{1}{3}$ Faar, $\frac{1}{3}$ Lam, $\frac{1}{3}$ Gaas, $1\frac{1}{2}$ Høns, $6\frac{2}{3}$ Æg, $\frac{1}{3}$ Læs Hø, $\frac{2}{3}$ Td. Kul, $6\frac{2}{3}$ Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, $5\frac{1}{2}$ Sommer- og Vinterheste, 1 Jægerhest, = 7 Rdlr. 3 Mk. $11\frac{1}{9}$ Sk.

11. Peder Skielde. Htk. 5-0-1-1 $\frac{2}{3}$, ÷ 0-2-1-1 $\frac{2}{3}$.

Adk. 1) Et Skøde af Anst Herreds Ting d. 23. Septbr.

1630 af Peder Povelsen i Feerup paa Margrethe Sørensdatters Vegne i Nebbel til Peder Knudsen og Hustru Else Nielsdatter. 2) Et dito af 6. Marts 1651 af Hans Pedersen i Wiuf paa hans Hustru Sidsel Hanskones Vegne, Peder Tullesen af Feerup paa egne og Niels Iversen af Leirskov paa Hustru Kirsten Nielskones Vegne til Tulle Pedersen og hans Hustru Kirsten Sørensdatter. 3) Et dito af 10. April 1679 fra Tulle Pedersens Arvinger til Niels Pedersen Skiælde. 4) Et dito af 15. Oktbr. 1700 fra bemeldte Niels Pedersen Skiælde til Sønnen Peder Nielsen Skiælde og Hustru.

Landg. Leding $1\frac{1}{2}$ Sk., Aarlig Penge 1 Mk. $1\frac{1}{2}$ Sk., $1\frac{1}{2}$ Skp. Rug, $1\frac{1}{2}$ Skp. Byg, 6 Skp. Havre, $1\frac{1}{2}$ Skp. Gaasehavre, $1\frac{1}{2}$ Trave Rug, $\frac{2}{3}$ Fkr. Gryn, $2\frac{2}{3}$ Stob Honning, $\frac{2}{3}$ Brændsvin, $\frac{2}{3}$ Lam, $\frac{2}{3}$ Gaas, $2\frac{1}{2}$ Høns, $\frac{2}{3}$ Snes Æg, $\frac{2}{3}$ Læs Hø, $1\frac{1}{2}$ Td. Kul, $13\frac{1}{2}$ Læs Ved, $\frac{2}{3}$ Mk. Haar, $\frac{2}{3}$ Mk. Lysegarn, $10\frac{2}{3}$ Sommer- og Vinterheste, 2 Jægerheste, = 11 Rdlr. $12\frac{1}{2}$ Sk.

[Jerlev Herred.]

Egtved Sogn og By.

4. Peder Mikkelsen. Htk. 4-0-0-2, ÷ 0-5-0-2.

Adk. 1) Et Skøde af Jerlef Herreds Ting d. 22. Decbr. 1630 fra Søren Eskesen i Lille Giesten og Hustru Karen Pedersdatter til Lauge Jensen og Hustru Maren Laugeskone. 2) Et dito af 7. Oktbr. 1686 fra Lauge Mickelsens Arvinger til Madz Jensen og deres Søster Anne Mickelsdatter. 3) Et dito af 20. Oktbr. 1713 fra Anne Mickelsdatter til Peder Mickelsen Oustrup.

Landg. Leding 1 Sk., 1 Ørte Byg, 5 Skp. Havre, 1 Td. Salt, 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 12 Rdlr. 2 Mk. $8\frac{1}{2}$ Sk.

5. Jens Andersen. Htk. 4-7-2-2, ÷ 0-7-2-2.

Adk. 1) Et Skøde af 8. Aug. 1656 af Otte Jensen og Morten Jensen i Egtved med øvrige Medarvinger til Hans Jensen i Egtved. 2) Et dito af 31. Oktbr. 1677 af Jens Pedersen i Rugsted til Anders Pedersen Grøn og Anne Andersdatter. 3) Et dito af 19. Febr. 1679 til bemeldte Anne Andersdatter og Lars Jensen i Egtved. 4) Et dito af 18. Oktbr. 1689 fra Lars Jensen og Hustru Anne Andersdatter til Auditeur Christian Gosman og Hustru Heiniche Anthonidatter. 5) Et dito

af 12. Oktbr. 1694, bemeldte afgangne Auditeurs Enkes Pantebrev til hendes Forlovede, Jens Andersen, paa 140 Dlr. 6) Bemeldte Jens Andersen, Husbondholds-brev af 10. Febr. 1718. 7) Et Afkald af 25. Maj 1726.

Landg. Leding 1 Sk., 1 Ørte Rug, 1 Ørte 5 Skp. Havre, 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 11 Rdlr. 3 Mk. $10\frac{1}{2}$ Sk.

Refsgaard.

1. Thomas Christensen og Peder Nielsen.

Htk. 3-5-1-2, ÷ 1-0-1-2.

4. Jens Hansen.

„ 3-5-1-1, ÷ 1-1-1-1.

Landg. af 1 og 4. Leding 2 Sk., 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, 14 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Otting Smør, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 10 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 16 Rdlr. 5 Mk.

Alhede.

1. Steen Rasmussen.

Htk. 5-3-1-1, ÷ 1-4-1-1.

Adk. 1) Et Skøde af 14. Januar 1718 fra Birkedommer Thomas Ebbesen til Jens Ollesen Riisøe og Hustru Alhede Chatrine Bredalls. 2) Et dito af 3. Novbr. 1722 fra Jens Riisøe til Steen Rasmussen.

Landg. Leding 1 Sk., Penge 4 Mk., $\frac{1}{2}$ Td. Smør, 1 Brændsvin, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 15 Rdlr. 5 Mk. 9 Sk.

Bølling.

1. Hans Ollesen.

Htk. 5-0-0-0, ÷ 0-3-0-0.

Adk. Et Skøde af 9. Marts 1708 fra Povell Giermandsen til Hans Ollesen.

2. Jens Madsens Enke.

Htk. 5-0-0-1, ÷ 0-3-0-1.

Landg. af 1 og 2. $\frac{1}{2}$ Td. Smør, 16 Sommer- og Vinterheste, = 13 Rdlr. 3 Mk.

3. Jacob Nielsen.

Htk. 3-1-1-1, ÷ 0-2-1-1.

Adk. 1) Et Skøde af 17. Febr. 1647 af Jens Andersen i Torsted og Knud Pedersen af Stallerup til Hans Sørensen af Bølling og Hustru Appelone Hanskone. 2) Et dito af 1.

Juni 1670 af Niels Thomsen og Else Jensdatter paa egne og Joen Nielsens Vegne til Kirsten Nielsdatter. 3) Et dito af 13. Aug. 1717 til Otte Andreas Povelsen og Hustru Kirsten Sørensdatter, der nu har Jacob Nielsen til Ægte.

4. Peder Madsen. Htk. 3-4-1-0, ÷ 0-2-1-0.

Adk. 1) Et Skøde af 15. Febr. 1709 af Joen Nielsen Griis i Bølling paa egne og vedkommendes Vegne til Peder Madsen og hans trolovede, Maren Joensdatter. 2) Et dito af 23. Oktbr. 1711.

Landg. af 3 og 4. Leding 2 Sk., 2 Skp. Rug, ½ Ørte Malt, 2 Skp. Byg, 14 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 17 Rdlr. 10 Sk.

5. Olle Mortensen. Htk. 4-2-1-2, ÷ 0-2-1-2.

6. Niels Sørensen. „ 4-3-2-2, ÷ 0-2-2-2.

Adk. Et Skøde af 29. April 1698 af Søren Simmensens i Bølling og Hustru Karen Nielsdatter til Niels Sørensen og Hustru Mette Jensdatter i Bølling.

Landg. af 5 og 6. Leding 2 Sk., 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, 14 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 fed Ko, 1 Brændsvin, 1 fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 22 Rdlr. 3 Mk. 14 Sk.

7. Mickel Andersen. Htk. 7-2-1-1, ÷ 0-4-1-1.

Huse.

Christen Larsen. „ 0-3-0-1.

Thomas Ebbesen. „ 0-3-0-1.

Adk. 1) Et Skøde af 27. Novbr. 1661 paa Hr. Peder Iversens Børns Vegne til Olle Mortensen Bøgvad. 2) Et dito af 16. Juli 1692 af Herredsfoged Bertel Jensen Krog til Mickel Andersen og Hustru Mette Sørensdatter.

Landg. Leding 2 Sk., Penge 1 Mk. 10 Sk., 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, 9 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, ½ Mk. Haar, ½ Mk. Lysegarn, 16

Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, 1 Ørte Rug, 1 Ørte Byg, = 19 Rdlr. 5 Mk. 12 Sk.

Ø d s t e d S o g n.

A m i t z b ø l.

3. Jep Jensen. Htk. 7-7-3-2, ÷ 1-3-3-2.

Adk. 1) Et Skøde af 28. Juli 1630 fra Peder Jensen og Interessenter til Povel Pedersen i Amitzbøl og hans Hustru Mette Povels. 2) Et Pantebrev af 13. Novbr. 1721 til Jep Jensen af Meisling for 90 Rdlr., udgiven af Enken Kirsten Mathiasdatter og Lavværge Niels Mogensen af Jerlef.

Christen Sørensen. [Htk. under forrige.]

Et Skøde af 6. Maj 1701 af Povel Pedersen og Hustru Anne Sørensdatter til Christen Sørensen og Hustru Else Mogensdatter.

Landg. Leding 1 Sk., 2 Skp. Rug, ½ Ørte Mel, 2 Skp. Byg, 1 Ørte Malt, 9 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, ½ Mk. Haar, ½ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 18 Rdlr. 4 Mk. 7½ Sk.

4. Christen Jensen og Søren Sørensen.

Htk. 6-6-2-1, ÷ 1-2-2-1.

Adk. Et Skøde af 19. Decbr. 1719 fra Fru Generalinde Ingenhaven til Christen Jensen og Hustru Karen Thomisdatter samt Søren Sørensen og Hustru Anne Thomasdatter.

Landg. Leding 1 Sk., Penge 2 Mk. 10 ¼ Sk., 5 Skp. Kversthavre, 1 Brændsvin, 10 Læs Ved, ½ Mk. Haar, ½ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 9 Rdlr. 3 Mk. 14 ¾ Sk.

T u d v a d.

1. Erick Laursen. Htk. 7-7-3-1, ÷ 1-3-3-1.

Adk. 1) Et Skøde af Jerlef Herreds Ting den 13. Novbr. 1661 fra gamle Peder Jensen i Rugsted og Søren Jensen i Tudved paa egne og Hustrus Vegne til Jens Jensen af Tudved og Hustru Else Jenskone. 2) Et dito af 7. Maj 1717 fra Christen Nielsen af Westerbye til Søren Madsen i Tudvad og Hustru Maren Christensdatter.

Landg. Leding 2 Sk., 2 Skp. Rug, 1 Ørte Mel, 2 Skp. Byg,

1 Ørte Malt, 14 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 20 Rdlr. 10 Sk.

Ø d s t e d B y.

2. Jørgen Nielsen. Htk. 6-7-3-0, ÷ 1-2-3-0.

Adk. Et Skøde af 15. Juni 1694 fra Niels Jørgensen af Ødsted og Hustru Anne Jensdatter og øvrige Interessenter til Jørgen Nielsen og Fæstemø Margrethe Pedersdatter.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 1 Mk. $5\frac{1}{12}$ Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Mel, $\frac{1}{2}$ Ørte Malt, $\frac{1}{2}$ Ørte Havre, 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 10 Rdlr. 5 Mk. $2\frac{1}{12}$ Sk.

3. Hans Thomasen. Htk. 8-3-0-1, ÷ 1-4-0-1.

Adk. Et Skøde af 11. Marts 1663 fra Jens Nielsen Borger i Vejle til Thomas Hansen, igen d. 24. Septbr. 1697 skødet til Sønnen Hans Thomasen.

Erick Prat. [Htk. under forrige.]

Adk. Et Skøde af 14. Maj 1720 fra Nicolai Mortensen Orlef til Erick Prat og Hustru Karen Jørgensdatter.

Hans Jensen. [Htk. under forrige.]

Adk. Et Skøde af 3. Febr. 1722 fra Anders Madsen til Clemend Hendricksen Fens, nu bruges og beboes af Hans Jensen.

Landg. Leding 1 Sk., Penge 3 Mk. $5\frac{1}{6}$ Sk., 2 Skp. Rug, $\frac{1}{2}$ Ørte Mel, 2 Skp. Byg, 9 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 17 Rdlr. $6\frac{2}{3}$ Sk.

4. Lieutnant Bonsak. Htk. 5-1-1-2, ÷ 0-7-1-2.

Adk. 1) Skøde af 26. April 1695 til Ritmester Key Paa-visch fra Hr. Capitain Johann Geistler. 2) Et dito af 26. Juni 1705 fra Oberstinde von Wonsflet, Enke af sal. Oberst von Dehne, til Hans Conrat Brinck. 3) Af 10. Juli 1711 fra Hans Conrat Brinch til Christian Nielsen Wreede, nu bruges af Lieut. Bonsak.

Landg. Leding 1 Sk., 2 Skp. Rug, $\frac{1}{2}$ Ørte Mel, 2 Skp. Byg, 9 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Brænd-

svin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Af en Toft $5\frac{1}{12}$ Sk., = 16 Rdlr. 3 Mk. $4\frac{7}{12}$ Sk.

W e s t e r b y e.

4. Christen Jensen. Htk. 8-2-1-2, ÷ 1-4-1-2.

Adk. Skøde af 30. Oktbr. 1696 fra Mads Nielsen af Westerbye og Hustru Kirsten Jensdatter til Christen Jensen af Westerbye og Fæstemø Johan Madzdatter.

Søren Madsen. [Htk. under forrige.]

Adk. Et Skøde af 3. Maj 1717 fra Christen Nielsen af Westerbye og Hustru Kirsten Christensdatter til Søren Madsen af Tudwad.

Landg. Leding 2 Sk., 2 Skp. Rug, 1 Ørte Mel, 2 Skp. Byg, $\frac{1}{2}$ Ørte Malt, 14 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Brændsvin, 1 Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 19 Rdlr. 3 Mk. 14 Sk.

H ø l l u n d.

1. Jens Pedersen. Htk. 4-7-0-0, ÷ 0-7-0-0.

Adk. 1) Skøde af 1. Oktbr. 1595 fra Steffen Joensen til Lars Jensen i Høllund. 2) Et dito af 31. Oktbr. 1724 fra Peder Mortensen Orlef til Jens Pedersen af Wiuf.

2. Enwold Sørensen. Htk. 5-2-0-2, ÷ 1-0-0-2.

Adk. 1) Skøde af 19. Oktbr. 1589 fra Christen Jensen af Hesselballe og Hustru Anne Christensdatter med øvrige Interessenter til Madz Hansen af Høllund og hans Hustru Gunde Michelsdatter. 2) Et dito af 25. Septbr. 1711 fra Lars Mogensens Arvinger til Enwold Sørensen.

Landg. af 1 og 2. Leding 2 Sk., 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, 14 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, $\frac{1}{2}$ Td. Smør, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 23 Rdlr. 2 Mk. 14 Sk.

Rugsted.

1. Jep Christensen Buk. Htk. 6-5-1-1, ÷ 1-2-1-1.

Adk. 1) Et Skøde af 9. Febr. 1695 fra Iver Sørensen i Rugsted til Christen Jensen og hans Hustru Anne Christensdatter. 2) Et dito af 13. Januar 1713 til Jep Christensen Buck.

Landg. Leding 1 Sk., Penge 3 Mk. 10 $\frac{1}{8}$ Sk., 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, 9 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 16 Rdlr. 15 $\frac{3}{8}$ Sk.

4. Powel Pedersen. Htk. 3-0-0- $\frac{1}{2}$, ÷ 0-4-0- $\frac{1}{2}$.

Adk. 1) Skøde af 23. Oktbr. 1678 fra Maren Pederskone og Lavværge Olle Mortensen med øvrige Interessenter.

Landg. Leding $\frac{1}{2}$ Sk., 1 Skp. Rug, 1 Skp. Byg, $\frac{1}{2}$ Ørte Malt, 4 $\frac{1}{2}$ Skp. Havre, 1 Skp. Gaasehavre, 1 Trave Rug, $\frac{1}{2}$ Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Lam, $\frac{1}{2}$ Gaas, 2 $\frac{1}{2}$ Høns, $\frac{1}{2}$ Snes Æg, $\frac{1}{2}$ Læs Hø, 1 Td. Kul, 10 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 8 Sommerheste, 1 $\frac{1}{2}$ Jægerheste, = 8 Rdlr. 5 Mk. 6 $\frac{3}{4}$ Sk.

7. Mads Nielsen. Htk. 3-0-3-2, ÷ 0-4-1-2.

Adk. Et Skøde af 5. Maj 1693 fra Peder Christensen af Rugsted og Hustru Anne Sørensdatter til Madz Nielsen og Hustru Anne Pedersdatter.

Mads Jepsen. Htk. 3-0-3-2, ÷ 0-4-1-2.

Adk. Et Skøde eller Pantebrev af 23. Febr. 1687 fra Maren Sørensdatter til hendes Fæstemand Madz Jepsen.

Landg. Leding 2 Sk., 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, 14 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Fjd. Smør, 1 Brændsvin, 1 fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 20 Rdlr. 4 Mk. 6 Sk.

8. Jens Pedersen. Htk. 3-1-2-0, ÷ 0-4-2-0.

Adk. Christiani Qvinti sal. højlovlig Ihukommelse allernaadigste Oprejsning af 27. April 1678 paa en Kontrakt, der var oprettet af Byrge Christensen Tingskriver og Rytterbonden Jens Pedersen og ikke skreven paa det forordnede stemplet Papir, efter hvilken allernaadigste Befaling Amt-

manden paa Coldinghuus skulde udtælle til [ham] paa hans Maits Vegne sekvestrerede 100 Slettedaler.

Landg. Leding 1 Sk., 2 Ørter Rug, 5 Skp. Havre, 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 11 Rdlr. 5 Mk. $8\frac{1}{2}$ Sk.

Jerlef Sogn.

Meisling By.

af 4. Christen Joensen. Htk. 3-7-1-0, ÷ 0-4-3-0.

Adk. 1) Et Skøde af 12. Maj 1675 og der udi indførte Tingsvidne af 1661 til Joen Sørensen og hans Fæstemø Anne Christensdatter fra Peder Sørensen i Stubdrup, Knud Pedersen og Peder Pedersen i Horsted, og Madz Sørensen ibm. paa deres Hustruers og Børns Vegne. 2) Et dito af 3. Marts 1722 fra Joen Sørensens Arvinger til Sønnen Christen Joensen.

af 4. Mads Nielsen. Htk. 3-7-1-0, ÷ 0-4-3-0.

Adk. Et Skøde af 4. Maj 1688 fra Peder Cortsen i Stubdrup og øvrige Interessenter til Madz Nielsen i Meisling.

Landg. af 4. Leding 2 Sk., 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, 14 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Skp. Gryn, 2 Traver Rug, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 19 Rdlr. 14 Sk.

5. Bemeldte Christen Joensen. Htk. 2-0-0- $\frac{1}{2}$, ÷ 0-2-0- $\frac{1}{2}$.

Adk. Skøde af 19. Juni 1725 fra Knud Sørensens Arvinger til Christen Joensen.

Søren Jeszen. Htk. 2-0-0- $\frac{1}{2}$, ÷ 0-2-0- $\frac{1}{2}$.

Landg. Leding 1 Sk., Penge 3 Mk. $9\frac{1}{12}$ Sk., 5 Skp. Havre, 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 8 Rdlr. 4 Mk. $9\frac{7}{12}$ Sk.

Jerlew By.

9. Niels Mogensen. Htk. 2-2-0-2, ÷ 0-3-2-2.

Adk. Skøde af 23. Juli 1700 af Mickel Hansen paa Anne Mortensdatters Vegne til bemeldte Niels Mogensen.

af 9. Peder Hansen. Htk. 2-2-0-2, ÷ 0-3-2-2.

Landg. af 9. Leding 1 Sk., Aarlig Penge 12 Sk., 1 Ørte

Rug, 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 8 Rdlr. 2 Mk. $8\frac{1}{2}$ Sk.

Skibet Sogn.

Wilstrup By.

1. Søren Hansen og Jens Sørensen.

Htk. 12-5-3-1, ÷ 2-2-3-1.

Adk. 1) Skøde af 2. Maj 1632 fra Jens Pedersen og medinteresserede til Peder Madsen og hans Hustru Mette Pedersdtr. 2) Et dito af 12. Septbr. 1649 fra Søren Sørensen i Wilstrup, Madz Pedersen, Søren Pedersen og Peder Pedersen ibm. paa egne Vegne, og Jes Sørensen i Lildballe paa Hustrus Vegne til unge Hans Sørensen i Wilstrup. 3) Af 18. Decbr. 1661 til Hr. Povel Jørgensen i Wilstrup, Niels Jensen Biørnsen og Jep Pedersen i Knaberup fra Søren Hansen i Wilstrup og Jens Hansen ibm. 4) Et dito af 1. Aug. 1666 til Hr. Povel Jørgensen fra Niels Jensen Biørnsen og Jep Pedersen af Knabberup. 5) Et dito af 1. April 1718 til Jens Sørensen og Fæstemø Anne Nielsdtr. fra Niels Povelsen og Arvinger.

Landg. Leding 1 Sk., Aarlig Penge 12 Sk., 1 Ørte Rug, 1 Ørte Byg, 5 Skp. Havre, 1 Fjerding Smør 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 16 Rdlr. 1 Mk. $\frac{1}{2}$ Sk.

Høien Sogn og By.

1. Mads Hendriksen.

Htk. 5-2-3-2, ÷ 0-2-3-2.

Adk. 1) Et Skøde af Jerlef Herreds Ting d. 12. April 1654 fra Peder Pedersen og andre vedkommende til Hendrick Madsen i Højen. 2) Skøde, Kontrakt og Forening til Madz Hendricksen af 5. Marts 1726.

Landg. Leding 1 Sk., 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, $\frac{1}{2}$ Ørte Mel, 9 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, $\frac{1}{2}$ Ørte Malt, 1 Otting Smør, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Tdr. Kul, 20 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 19 Rdlr. 2 Mk. $15\frac{1}{2}$ Sk.

$\frac{1}{2}$ af

8. Olle Nielsen.

Htk. 4-4-3- $\frac{1}{2}$, ÷ 0-2-2-2 $\frac{1}{2}$.

Adk. 1) Skøde af 18. Maj 1640 til Gyde Nielsen i Højen

og Fæstemø Kirsten Andersdtr. fra Niels Gydesen og alle andre vedkommende. 2) Dito af 25 Novbr. 1707 til Olle Nielsen.

½ af

8. Christen Niszen. Htk. 4-4-3-½, ÷ 0-2-2-2½.

Adk. Et Skøde af 28. Febr. 1627 fra Anders Andersen i Højen og andre vedkommende til Niels Andersen i Højen og Hustru Zidsel Larsdatter. 2) Dito af 8. Juni 1670 fra Jens Hansen af Jennum paa hans Hustru Tove Nielsdatters Vegne til Nis Christensen i Højen, beboes af Sønnen Christen Nissen.

Landg. af 8. Leding 1 Sk., 2 Skp. Rug, ½ Ørte Mel, 2 Skp. Byg, 9 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, ½ Td. Honning, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, ½ Mk. Haar, ½ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 22 Rdlr. 2 Mk. 14½ Sk.

½ af

9. Niels Andersen. Htk. 2-7-2-0, ÷ 0-1-2-½.

Nok af aparte Jord. „ 0-1-0-½.

Adk. Skøde af 28. Novbr. 1719 fra Christen Madsen til Niels Andersen Degn og Hustru Anne Nielsdatter.

½ af

9. Olle Jensen. Htk. 2-7-2-0, ÷ 0-1-2-½.

Nok af aparte Jord. „ 0-1-0-½.

Adk. Maren Hansdatters Pantebrev til Jens Larsen paa 40 slette Dlr. af 22. Novbr. 1687. 2) Husbondholds-brev af 29. Oktbr. 1718 til Sønnen Olle Jensen.

Landg. af 9. Leding 1 Sk., 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, 9 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, ½ Td. Sild, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 20 Læs Ved, ½ Mk. Haar, ½ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 22 Rdlr. 2 Mk. 14½ Sk.

½ af

11. Christen Jørgensen. Htk. 2-6-1-1½, ÷ 0-1-3-½.

Af aparte Jord. „ 0-0-3-2.

Adk. Skøde af 20. Maj 1721 fra Madz Jensen af Winding,

Karen Madzdatter af Højen, Jens Madsen ibm., Jens Damsgaard og Citzel Madzdatter af Rugsted med andre vedkommende til Christen Jørgensen og Hustru Anne Madzdatter.

$\frac{1}{2}$ af

11. Anders Sørensen. Htk. 2-6-1-1 $\frac{1}{2}$, ÷ 0-1-3- $\frac{1}{2}$.

Adk. Tilholder sig lige Ret som ovenmeldte Christen Jørgensen, mens Skøder og Adkomster er ved Fjendehaand og Ildsvaade efter hans Andragelse hannem frakommen.

Landg. af 11. Leding 1 Sk., 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, 9 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 2 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 16 Rdlr. 1 Mk. 5 $\frac{1}{2}$ Sk.

$\frac{1}{2}$ af

15. Jens Nielsen og Niels Pedersen.

Htk. 5-7-0-1, ÷ 0-3-0-1.

Adk. Et Skøde af 5. Septbr. 1710 fra Skovfogeden Jens Krog til Jens Nielsen Follerup og Hustru Maren Jensdatter paa den halve Gaard,

Niels Pedersen tilholder sig lige Ret, men har ikke de gamle Skøder, tilbyder sig at bevise slig Stedets Rettighed med Tingsvidne.

Landg. Leding 1 Sk., 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, 9 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 $\frac{1}{2}$ Fjd. Smør, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 21 Rdlr. 1 Mk. 1 $\frac{1}{2}$ Sk.

H a a r s t e d.

1. Peder Nielsen.

Htk. 6-3-1-0, ÷ 0-3-1-0.

Adk. 1) Fra Jens Jørgensen paa egne og Søster Inger Jørgensdatters Vegne, Jørgen Jørgensen paa egne og Søster Birgithe Jørgensdatters Vegne Pantebrev af 6. Marts 1661 til Mickel Andersen Feldbereder og hans Hustru Maren Ollesdr. for 600 Rdlr. Specie. 2) Et Skøde af 7. Marts 1683 til Jens Sørensen Jyde fra Peder Bertelsen i Dons. 3) Et

dito af 29. Juni 1708 fra Hr. Major Werst til Peder Nielsen af Fredsted.

Landg. Leding 1 Sk., Penge 1 Mk. $5\frac{1}{12}$ Sk., 5 Skp. Havre, 1 Brændsvin, 10 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 9 Rdlr. 2 Mk. $9\frac{7}{12}$ Sk.

Stubdrup.

2. Søren Pedersen. Htk. 8-0-0-2, ÷ 1-4-0-2.

Adk. Et Skøde af 9. Septbr. 1721 fra Jens Pedersen af Højen Stubdrup paa egne Vegne, Niels Pedersen af Horsted paa hans Hustru Anne Pedersdatters Vegne, og Madz Hansen af Skandrup paa sin Hustru Ellen Pedersdatters Vegne.

Landg. Leding 1 Sk., 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, 1 Ørte Malt, 9 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 2 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, $1\frac{1}{2}$ Læst Milekul, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 17 Rdlr. 1 Mk. $13\frac{1}{2}$ Sk.

2 og

6. Søren Christensen. Htk. 7-7-0-1, ÷ 0-5-0-1.

Adk. 1) Et Skøde af 10. Aug. 1588 fra Olle Pedersen til Morten Nielsen og Hustru Kirsten Pedersdr. samt Else Madskone og Søren Hansen paa 7 Otting Jorder over Fredsted Skov og Mark. 2) Et dito af 27. Marts 1602 fra Tove Pedersdatter og Lavværgen Olle Simensen til Jens Madsen og hans Hustru Kirsten Jens Kone. 3) Et dito af 24. Marts 1698 fra Peder Jensen Kyed af Aagaard paa sin Myndlings Vegne, Jacob Haar af Starup paa Helvig Nielsdatters Vegne til Søren Christensen af Bindeballe og Fæstemø Else Nielsdatter.

Landg. $\frac{1}{2}$ Td. Smør, 16 Sommer- og Vinterheste, = 13 Rdlr. 3 Mark.

9. Peder Pedersen og Olle Jensen. Htk. 9-5-0-0, ÷ 0-5-3-1.

Af en Toft.

„ 0-4-0-1.

Adk. 1) Skøde af 5. Febr. 1653 fra Peder Larsen i Starup og flere Medarvinger til Peder Ollesen ibm. 2) Et dito af 3. Novbr. 1697 til Peder Pedersen og hans Fæstemø Karen Ollesdr. fra Peder Iversens Enke og Lavværgen Peder Thomsen i Aagaard paa den halve Gaard. 3) Af 25. April 1719

fra Peder Pedersen af Starup og Morten Nielsen af Almind til Olle Jensen og hans Fæstemø Karen Christensdatter paa den anden halve Part.

Landg. Leding 1 Sk., 5 Skp. Kversthavre, $\frac{1}{2}$ Td. Honning, 1 Brændsvin, 10 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Endnu af Toften: Leding 2 Sk., 5 Skp. Havre, 1 Mk. Lysegarn, Penge 1 Mk. 8 Sk., = 15 Rdlr. 5 Mk. 6 Sk.

[Brusk Herred.]

[Starup Sogn.]

Fredsted.

2. Hans Jensen. Htk. 5-1-0-0, ÷ 0-3-0-0.

Adk. 1) Skøde af 22. Jan. 1620 fra Giertrud Jeppis og Lavværge Jørgen Andersen, Jørgen Nielsen i Starup paa sin Hustru Anne Jørgens Vegne og Lars Steffensen i Peengaard paa sin Hustru Else Larsis Vegne til Morten Pedersen i Fredsted og Hustru Mette Jepsdatter. 2) Skøde af 12. Febr. 1648 af Jep Mortensen til Broderen Peder Mortensen. 3) Et dito af 17. Maj 1717 fra Anne Hansdatter, som var Peder Mortensens Enke, til hendes Fæstemand Hans Jensen.

3. Jørgen Thomasen og Hans Iwersen.

Htk. 4-3-2-0, ÷ 0-2-2-0.

Adk. 1) Skøde af Aar 1589 af Morten Madsen i Fredsted til Espen Hansen og Hustru Maren Madzdatter. 2) Dito af 1596 til Hans Buck og Hustru Maren Hanskone. 3) Et dito af 5. April 1698 fra Christen Nielsen af Fredsted til Jørgen Thomasen og Fæstemø Sidsel Christensdatter paa den halve Gaard. 4) Af 16. April 1726 til Hans Iversen og Fæstemø paa den anden halve Part.

Landg. af 2 og 3. 16 Sommer- og Vinterheste, = 6 Rdlr.

Hans Hansen.

Et Stykke Pantejord. Htk. 1-4-1-1, ÷ 0-1-1-1.

Adk. 1) Et Pantebrev af 6. Juli 1672 fra Jens Iversen til Søren Pedersen i Aagaard for 100 Rdlr., ved hvilket er pantsat et Bondebolig i Fredsted og Otting Jord over Fredsted Skov og Mark til Hans Sørensen af Haastrup. 2) Ligeledes et Pantebrev af 17. Febr. 1722 fra Mickel Pedersen Dams-

gaard til Stifsønnen Hans Hansen paa 100 Rdlr., andre Adkomster paa dette Sted ikke fremviste.

Er ikke i Matrikulen nogen Landgilde at udfinde.

Boerlef.

7. Søren Jensen. Htk. 2-0-3-2, ÷ 0-4-0-2.

Adk. Dronning Doretheas Skøde af Coldinghuus 1567 til Hans Nielsen i Hjelmdrup paa Jens Wintersens Toft og den ottende Del over Store og Lille Boerlef Mark, deraf aarligen at give til Coldinghuus 1 Fjd. Smør, 5 Skp. Kversthavre og 1 Grot Leding, som er den Landgilde samme staar for i Matrikulen.

Landg. Leding 1 Sk., 5 Skp. Kversthavre, 1 Fjd. Smør, = 4 Rdlr. 14½ Sk.

Westernebel Sogn og By.

10. Knud Pedersen. Htk. 8-6-0-0, ÷ 1-6-0-0.

Adk. Et Skøde af 22. Septbr. 1649, udstedt paa Brusk Herreds Ting, fra Peder Jørgensen i Eltang, Niels Jørgensen i Starup, Hans Jørgensen i Nebbel og flere Interessenter til Søren Jørgensen og hans Fæstemø Karen Pedersdatter.

Landg. Leding 2 Sk., ½ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, 24 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Fjd. Smør, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 8 Td. Kul, 10 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 19 Rdlr. 5 Mk. 7 Sk.

11. Jørgen Haar. Htk. 8-5-0-2, ÷ 1-5-0-2.

Aparte Jord. „ 3-0-2-0, ÷ 0-3-2-0.

Adk. 1) Skøde af Brusck Herreds Ting af 12. Febr. 1597 til Jørgen Andersen i Nebbel og hans Hustru Lene Jørgens fra Madz Rasmussen i Bramdrup og Rasmus Rasmusen af Faster og flere deres Medarvinger. 2) Et dito af 14. Novbr. 1629 fra Peder Jensen i Aagaard og Hustru Maren Nielsdaatter, Jørgen Nielsen ibm. og Hustru Inger Nielsdtr. til Anders Jørgensen Haar i Nebbel. 3) Dito af 21. Novbr. 1651 til Anders Jørgensen Haar i Nebbel og Hustru Anne Wistesdtr. Skiøt af sal. Jørgen Andersen og Lene Jørgens Arvinger, deres Arvepart. 4) Dito af 19. Maj 1677 til samme Jørgen Andersen Haar. 5) Af 23. Febr. 1723 til Jørgen Jepsen Haar og Hustru Else Jensdatter Bunde.

Landg. Leding 2 Sk., 10 Skp. Havre, 1 Td. Salt, 1 Boelgalt, 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Læst Kul, 10 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, Leding 1 Sk., 3 Skp. Havre, 1 Brændsvin, 5 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Endnu til 1 Fjd. Sild 1 Rdlr., = 24 Rdlr. 3 Mk. $4\frac{1}{2}$ Sk.

12. Lars Larsen. Htk. 6-1-3-2, ÷ 1-1-3-2.

Adk. 1) Skøde af Brusck Herreds Ting den 1. April 1637 fra Morten Jensen i Nebbel og hans Hustru Anne Mortens til Anders Jørgensen og hans Hustru Anne Anderskone i Nebbel. 2) Af 2. Marts 1664 fra Anders Christensen i Nebbel til Jørgen Andersen Haar i Nebbel, et andet af samme Dato fra Hans Kielsen til bemeldte Jørgen Andersen, for saa vidt hans Lod i Gaarden været haver. 3) Dito af 11. Marts 1682 fra Jørgen Haar og Medarvinger til Anders Andersen og Hustru Anne Nielsdatter. 4) Pantebrev af 20. Aug. 1687 af Hans Steffensen i Almind paa Anne Nielsdatters Vegne til Lars Larsen paa 200 Rdlr.

Landg. Leding 1 Sk., 5 Skp. Kversthavre, $\frac{1}{2}$ Td. Honning, 1 Brændsvin, 10 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 15 Rdlr. 1 Mk. $4\frac{1}{2}$ Sk.

H a a r t S o g n.

S t u b d r u p.

2. Jens Bertelsen. Htk. 3-6-3-1, ÷ 0-5-3-1.

Adk. Skøde af 15. Novbr. 1698 fra Jens Christensen af Biert til Bertel Jørgensen i Stubdrup.

Landg. Leding 1 Sk., Penge 2 Mk. $10\frac{1}{2}$ Sk., 5 Skp. Havre, 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 8 Rdlr. 3 Mk. $10\frac{1}{2}$ Sk.

5. Mads Pedersen og Christen Pedersen.

Htk. 3-0-2-1 $\frac{2}{3}$, ÷ 0-1-2-1 $\frac{2}{3}$.

Adk. 1) Skøde af 16. Marts 1672 fra Jens Hansen i Paabye og Lars Madsen i Hart paa deres egne og Hustruers Vegne til Peder Hansen og Hans Hansen i Stubdrup.

Landg. Leding $\frac{1}{3}$ Sk., $\frac{1}{6}$ Ørte Rug, $\frac{1}{3}$ Ørte Malt, $\frac{1}{2}$ Ørte Havre, $\frac{2}{3}$ Skp. Gaasehavre, $\frac{2}{3}$ Traver Rug, $\frac{1}{3}$ Boelgalt, $\frac{1}{3}$

Brændsvin, $\frac{1}{3}$ Gaas, $1\frac{2}{3}$ Høns, $\frac{1}{3}$ Snæs Æg, $\frac{1}{3}$ Læs Hø, $\frac{2}{3}$ Td. Kul, $6\frac{2}{3}$ Læs Ved, $\frac{1}{3}$ Mk. Haar, $\frac{1}{3}$ Mk. Garn, $5\frac{1}{2}$ Sommer- og Vinterheste, 1 Jægerhest, = 7 Rdlr. 3 Mk. 5 Sk.

6. Endnu af en anden Arvepart paa Feerup Mark.

Htk. 1-5-3-2, ÷ 0-0-3-2.

Landg. 4 Skp. Rug, 1 Trave Rug, $\frac{1}{2}$ Boelgalt, = 3 Rdlr. 3 Mk. 8 Sk.

Eltang Sogn.

Lildballe.

1. Niels Hansen.

Htk. 5-3-1-2, ÷ 0-2-3-2.

Adk. 1) Skøde af 29. Novbr. 1673 fra Iver Pedersen, Borger i Colding, til Søren Nielsen i Lildballe. 2) Dito af 24. April 1675 fra Hans Jessen i Bramdrup og Jørgen Jørgensen Buck i Raadvad til bemeldte Søren Nielsen. 3) Et dito af 12. Juni 1686 fra Søren Nielsen til Svogeren Hans Nielsen. 4) Husbondholds-brev til Sønnen Niels Hansen af 8. Decbr. 1712.

Landg. Leding 1 Sk., 10 Skp. Havre, 2 Traver Rug, $1\frac{1}{2}$ Fjd. Smør, 1 Brændsvin, 1 Snæs Æg, 1 Læs Hø, 10 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 18 Rdlr. 3 Mk.

2. Thomas Jensen.

Htk. 5-3-1-2, ÷ 0-3-1-2.

Adk. 1) Skøde af 3. Decbr. 1653 fra Johan Christensen Bul i Lildballe, Hans Nielsen i Schovsgaard paa hans Hustru Maren Christensdatter[s Vegne] til Hans Christensen Bull i Lildballe. 2) Dito af 30. Juni 1683 fra Knud Terckelsen og hans Hustru Kirsten Jensdatter til Jens Jensen Maug og Hustru. 3) Skøde af 8. Marts 1718 fra Peder Jensen af Fredsted, Niels Jensen af Eltang og Jep Maug af Bramdrup paa sin Hustru Kirsten Jensdatters Vegne til Thomas Jensen i Lildballe. 4) Husbondholds-brev af 28. Febr. 1702 for bemeldte Thomas Jensen.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge $3\frac{1}{2}$ Sk., 6 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, $4\frac{1}{2}$ Skp. Malt, 28 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snæs Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Lysegarn, 1 Mk. Haar, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Til Eltang Trindings Læg: $1\frac{1}{2}$ Skp.

Malt, $1\frac{1}{2}$ Pd. Smør, for Honning 4 Mk. 8 Sk., for Sild $10\frac{1}{2}$ Sk., udi en Malkeko 1 Mk. 2 Sk., udi en fed Ko 3 Mk., ud en Boelgalt 1 Rdlr., = 24 Rdlr. 2 Mk. $2\frac{3}{4}$ Sk.

3. Hans Simonsen. Htk. 8-1-0-1, ÷ 0-4-0-1

Adk. 1) Skøde af 6. Novbr. 1602 fra Thomas Iversen til Mogens Buck i Lildballe. 2) Dito af 12. Januar 1633 fra Hans Mogensen i Paabye og Broder til Christen Mogensen i Lildballe. 3) Et dito af 12. Januar 1639 fra Peder Mogenssen Buck, Borger i Colding, til Christen Mogensen Buck i Lildballe. 4) Dito af 22. Decbr. 1655 fra Jens Eschesen a Nagbøl paa sin Hustru Kirsten Christendatters Vegne til Jens Jepsen af Nagbøl. 5) Dito af 15. Marts 1707 fra Jens Jepsen i Lildballe til Hans Simonsen i Dons.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 3 Mk. $2\frac{1}{2}$ Sk., $\frac{1}{2}$ Ørt Rug, 2 Skp. Byg, 3 Skp. Malt, 25 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ fed Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer og Vinterheste, 3 Jægerheste. Udi Eltang Trindings Læg $1\frac{1}{2}$ Skp. Malt, $1\frac{1}{2}$ Pd. Smør, for Honning 4 Mk. 8 Sk., for Sild $10\frac{1}{2}$ Sk., udi en Mælkeko 1 Mk. 2 Sk., udi 2 fede Køer 3 Mk., udi 3 Boelgalte 1 Rdlr., = 23 Rdlr. 3 Mk. $13\frac{5}{6}$ Sk

Stendrup.

1. Søren Hansen. Htk. 5-3-3-2, ÷ 0-2-3-2

Adk. 1) En Landstings Dom af 28. Febr. 1666 til Præster Hr. Niels Bøgvad i Stendrup paa 80 Rdlr. Specie, som Søren Smid ibm. hannem skyldig var, og derfor til Betaling hans Selvejergaard efter bemeldte Dom udlagt. 2) Et Skøde a Brusk Herreds Ting den 22. Febr. 1668 fra Thomas Jessen og Hustru Anne Hansdatter til bemeldte Hr. Niels Bøgvad

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 2 Sk., 2 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, 24 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 Lam og 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Endnu Penge 1 Mk. 8 Sk. Udi Eltang Trindings Læg: 1 Skp. Malt 1 Pd. Smør, for Honning 3 Mk., for Sild $7\frac{1}{2}$ Sk., for en Par Mælkeko 12 Sk., for en Part af Fedekøer 1 Mk. $5\frac{1}{12}$ Sk., for en Part Boelgalt 3 Mk. $14\frac{1}{4}$ Sk., = 20 Rdlr. 2 Mk. $15\frac{3}{4}$ Sk

2. Hans Jespersen og Bertel Jespersen.

Htk. 12-6-2-0, ÷ 0-6-2-0.

Adk. 1) Skøde af 9. Aug. 1634 fra Anne Madzkone i Eltang med Lavværge Niels Madsen i Biert til Jesper Thomsen i Eltang. 2) Dito af 7. Decbr. 1639 fra Jesper Thomsen til Madz Madsen i Stendrup og Hustru Else Madzkone. 3) Af 12. April 1663 fra Thomas Madsen og Madz Madsen til Jesper Madsen og Hustru. 4) Et Købebrev af 8. Marts 1683 fra Borgmester Jacob Andersen Bøgwad i Viborg paa sin Myndlings Vegne til Oberst v. Bassen. 5) Afkald og Skøde af 13. Febr. 1720 fra Jesper Madsens Arvinger til Bertel Jespersen og Hans Jespersen den Yngre.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 3½ Sk., 6 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, ½ Ørte Malt, 25 Skp. Landgildehavre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Udi Eltang Trindings Læg: 1 Skp. Malt, 1 Pd. Smør, for Honning 3 Mk., for Sild 7½ Sk., for en Part Malkeko 12 Sk., for en Part fed Ko 1 Mk. 5¹/₁₂ Sk., for en Part Boelgalt 3 Mk. 14¹/₆ Sk., = 22 Rdlr. 5 Mk. ¾ Sk.

Eltang By.

1. Hans Hansen.

Htk. 5-5-1-0, ÷ 0-3-1-0.

Adk. 1) Skøde af Brusk Herreds Ting den 5. Maj 1604 fra Anne Terckelsdatter i Eltang, Else Terckelsdatter og Dorethe Terckelsdatter med Lavværge Nis Buck i Eltang til Tyge Henningsen ibm. 2) Et dito af 23. Juli 1726 fra Jens Udsen i Wiuf paa sin Hustru Dorethe Hansdatters og Søster Johanne Hansdatters Vegne til Hans Hansen og Hustru Else Hansdatter.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 2½ Sk., ½ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, 3½ Skp. Malt, 17 Skp. Lgl. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Byg, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Udi Eltang Trindings Læg: 1½ Skp. Malt, 1½ Pd. Smør, for Honning 4 Mk. 8 Sk., for Sild 10¹/₆ Sk., for en Part Malkeko 1 Mk. 2 Sk., for en Part Fedeko 3 Mk., for en Part Boelgalt 1 Rdlr., = 22 Rdlr. 10⁵/₆ Sk.

3. Jens Thomasen. Htk. 3-4-0-1, ÷ 0-2-0-1.

Adk. 1) Samfrænders Afsigt udstedt paa Brusk Herreds Ting den 30. Febr. [!] 1675, hvorved Gaarden er takseret for 60 sl. Dlr. til Povel Pedersen. 2) Et Skøde af 19. Febr. 1687 fra Povel Pedersen i 'Eltang til Hans Terckelsen ibm.

Landg. Leding 1 Sk., Aarlig Penge 1 Sk., 1 Skp. Byg, 8½ Skp. Havre, 1 Trave Rug, ½ Brændsvin, ½ Lam, ½ Gaas, 2 Høns, ½ Snes Æg, ½ Læs Hø, 10 Læs Ved, ½ Mk. Lysegarn. Udi Eltang Trindings Læg: 1½ Skp. Malt, 1½ Pd. Smør, for Honning 1 Mk. 8 Sk., for Sild 3½ Sk., udi en Malkeko 6 Sk., udi to fede Køer 10⅙ Sk., udi 4 Boelgalte 1 Mk. 5½ Sk., = 5 Rdlr. 3 Mk. 14⁵/₁₂ Sk.

7. Hans Hansen Bul. Htk. 13-0-1-0, ÷ 0-6-1-0.

Af et Stykke Pantejord. „ 0-0-0-2.

Adk. 1) Et Skøde af Aar 1591 fra Mette Anderskone i Nebbel med hendes Lavværge Jørgen Andersen og Søn Madz Andersen til Hans Bertelsen og Hustru Maren Hansdatter. 2) Dito af 25. Aug. 1632 fra Madz Bertelsen i Colding paa hans Hustru Anne Hansdatters Vegne, og Peder Pedersen i Stendrup paa hans Hustru Karen Hansdatters Vegne til Madz Bertelsen og Hustru Anne Hansdatter. 3) Et dito af 14. Decbr. 1723 fra Iver Bulls Arvinger til Hans Hansen Bull og Fæstemø Anne Christensdatter.

Landg. Leding 1 Sk., Aarlig Penge 14⅙ Sk., ½ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, 7 Skp. Malt, 25 Skp. Havre, 2 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 6 Jægerheste. Udi Eltang Trindings Læg: 1½ Skp. Malt, 1½ Pd. Smør, 2 Kander Honning, for Sild 10⅙ Sk., til en Mælkeko 1 Mk. 2 Sk., til en fed Ko 3 Mk., til 4 Boelgalte 1 Rdlr., Penge 2 Rdlr., = 27 Rdlr. 1 Mk. 9 Sk.

8. Mickel Jensen. Htk. 3-3-1-2, ÷ 0-2-1-2.

Adk. 1) Skøde af 4. Novbr. 1671 fra Hans Staffensen i Almind til Jens Pedersen i Eltang. 2) Husbondholds brev af 22. Oktbr. 1703 til Jens Pedersens Søn Mickel Jensen.

Landg. Leding 1 Sk., Aarlig Penge 1½ Sk., ¼ Ørte Rug, 1 Skp. Byg, 12½ Skp. Havre, 1 Skp. Gaasehavre, 1 Trave Rug, ½ Skp. Gryn, ½ Lam, ½ Gaas, 2½ Høns, ½ Snes

Æg, $\frac{1}{2}$ Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Læs Hø, 1 Td. Kul, 10 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 8 Sommer- og Vinterheste. Udi Eltang Trindings Læg: $\frac{3}{4}$ Skp. Malt, $\frac{3}{4}$ Pd. Smør, 1 Kande Honning, til Sild $5\frac{1}{12}$ Sk., til en Malkeko 9 Sk., til 2 fede Køer 1 Mk. 8 Sk., til 4 Boelgalte 3 Mk., = 10 Rdlr. 3 Mk. $15\frac{1}{8}$ Sk.

9. Mads Madsen Beck.

Htk. 8-7-1-1, ÷ 0-4-1-1.

Adk. 1) Skøde af 31. Juli 1661 fra Gregers Thomasen i Nebbel paa sin Hustrus Vegne og Madz Pedersen i Feerup paa sine egne og Sødskendes Vegne til Madz og Hans Hansen Bull i Eltang. 2) Dito af 26. Septbr. 1713 fra Peder Hansen Bull af Landrupgaard paa egne og Broder Hans Hansens Vegne og Laust Madsen af Haastrup paa egne Vegne til Madz Madsen Beck i Eltang.

Landg. Leding 3 Sk., Aarlig Penge $3\frac{1}{4}$ Sk., $6\frac{1}{2}$ Skp. Rug, 3 Skp. Byg, $3\frac{1}{2}$ Skp. Malt, $34\frac{1}{2}$ Skp. Havre, 3 Skp. Gaasehavre, 3 Traver Rug, $1\frac{1}{2}$ Skp. Gryn, $1\frac{1}{2}$ Brændsvin, $1\frac{1}{2}$ Lam, $1\frac{1}{2}$ Gaas, $7\frac{1}{2}$ Høns, $1\frac{1}{2}$ Snes Æg, $1\frac{1}{2}$ Læs Hø, $\frac{1}{2}$ Brændsvin, 3 Td. Kul, 30 Læs Ved, 1 Mk. Haar, $1\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 24 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Udi Eltang Trindings Læg: $1\frac{3}{4}$ Skp. Malt, $1\frac{3}{4}$ Pd. Smør, for Honning 5 Mk. 4 Sk., for Sild $12\frac{1}{2}$ Sk., Mælkeko 1 Mk. 5 Sk., udi fede Køer 3 Mk. 6 Sk., for Boelgalte 1 Rdlr. $14\frac{1}{8}$ Sk., = 31 Rdlr. 5 Mk. $15\frac{3}{8}$ Sk.

Almind Sogn.

Dons By.

1. Niels Jensen og Hans Jørgensen.

Htk. 5-5-0-0, ÷ 1-0-0-0.

Adk. 1) Skøde af Brusck Herreds Ting den 20. April 1650 fra Niels Jensen og Hustru i Dons til Anders Thomasen ibm. 2) Et dito af 6. Maj 1682 fra Peder Christensen til Jørgen Christensen i Dons.

Landg. Leding 2 Sk., $2\frac{1}{2}$ Skp. Rug, 2 Skp. Byg, 15 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 fed Ko, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 10 Læs Ved, 1 Læs Birkemaj, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 21 Rdlr. 1 Mk. $\frac{1}{2}$ Sk.

6. Jens Simonsen. Htk. 9-5-2-1, ÷ 1-6-2-1.

Adk. 1) Skøde af 4. Maj 1650 fra Peder Nielsen Boesen og Hans Hansen Kiær i Feerup til Thomas Andersen i Dons. 2) Et dito af 23. Juni 1681 fra Madz Thomsen i Dons, Anders Knudsen i Colding og Søren Sørensen i Dons til Simon Sørensen ibm. 3) Skøde af 8. April 1722 fra Christen Simonsen af Dons Mølle og de øvrige interesserede til Jens Simonsen i Dons. 4) Husbondholds-brev af 30. April 1715 til bemeldte Jens Simonsen udgiven.

Landg. Leding 2 Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, 1 Ørte Malt, 1 Ørte Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, $1\frac{1}{2}$ Fjd. Smør, 1 Brændsvin, 1 Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Læs Birkemaj, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 25 Rdlr. 3 Mk. 11 Sk.

M ø s v r a a e.

$\frac{1}{2}$ af 1. Peder Hansen. Htk. 4-1-1- $1\frac{2}{3}$, ÷ 0-6-0- $\frac{1}{3}$.

Adk. Skøde af 11. Oktbr. 1698 fra Hans Jensen i Møsvraae til Sønnen Peder Hansen.

$\frac{1}{2}$ af 1. Olle Sørensen. Htk. 4-1-1- $1\frac{2}{3}$, ÷ 0-6-0- $\frac{1}{3}$.

Adk. 1) Et Skøde af 10. Juli 1694 fra Hans Jensen og Jochum Ram i Møsvraae til Søren Hansen og Hustru Kirsten Simmondsdatter. 2) Dito af 27. Aug. 1726 fra Søren Hansen til Sønnen Olle Sørensen.

$\frac{1}{2}$ af 1. Peder Knudsen. Htk. 4-1-1- $1\frac{2}{3}$, ÷ 0-6-0- $\frac{1}{3}$.

Adk. Et Skøde af 8. April 1704 fra Johan Daniel Howen af Fridericia paa hans Farbroder Lieutenant Howens Vegne til Rasmus Knudsen og Hustru.

Landg. af 1. Leding 4 Sk., Penge $4\frac{1}{2}$ Sk., 1 Ørte Rug, 4 Skp. Byg, $\frac{1}{2}$ Ørte Malt, 50 Skp. Havre, 4 Skp. Gaasehavre, 2 Skp. Gryn, 4 Traver Rug, 2 Brændsvin, 1 fedt Faar, 2 Lam, 2 Gæs, 10 Høns, $\frac{1}{2}$ Vol Æg, 2 Læs Hø, 4 Td. Kul, 40 Læs Ved, 2 Mk. Haar, 2 Mk. Lysegarn, 32 Sommer- og Vinterheste, 6 Jægerheste. Til Eltang Trindings Læg: 3 Skp. Malt, 2 Pd. 24 Mk. Smør, 4 Kander Honning, til Sild 1 Mk. $5\frac{1}{4}$ Sk., til Mælkeko 2 Mk. $3\frac{1}{2}$ Sk., til fede Køer 4 Mk. $\frac{1}{2}$ Sk., til Boelgalte 1 Rdlr. 3 Mk. 8 Sk., = 45 Rdlr. 1 Mk. $12\frac{1}{4}$ Sk.

W i u f S o g n o g B y.

1. Mogens Rasmusen. Htk. 12-1-0-1, ÷ 0-6-0-1.

Adk. 1) Skøde af 29. Juli 1633 fra Iver Taarsted i Wiuf til Mickel Jensen Basse ibm. 2) Et dito af 4. Novbr. 1648 fra Hans Jensen i Haastrup og Olle Nielsen i Wiuf til bemeldte Mickel Jensen Basse. 3) Et dito af 5. Juni 1652 fra Madz Jensen, Raadmand i Veile, til bemeldte Mickel Basse. 4) Skøde af 4. Juni 1670 fra Jens Mickelsen Basse i Wiuf, Jørgen Mickelsen Basse i Amheede, Thomas Pedersen i Rugsted og Bunde Hansen i Hesselballe paa deres Hustruers Vegne til Mickel Hansen Basse i Wiuf. 5) Et Skøde af 16. Septbr. 1704. 6) Et Afkald af 19. Maj 1711 til Mogens Rasmussen og Hustru fra samtlige Arvingerne.

Landg. Leding 3 Sk., Aarlig Penge $5\frac{1}{12}$ Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, $\frac{1}{2}$ Ørte Malt, $1\frac{1}{2}$ Ørte Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 3 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, $1\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $1\frac{1}{2}$ Mk. Garn, 2 Snese Hummelstænger, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, 1 Fjd. Smør, 1 Brændsvin, 10 Læs Ved. Udi Wiuf og Herslev Trindinger: $1\frac{1}{2}$ Skp. Malt, 1 Pd. Smør, 2 Kander Honning, udi 1 Td. Sild 12 Sk., udi 2 Td. Salt 12 Sk., udi 1 Mælkeko 1 Mk. 2 Sk., udi 3 fede Køer 3 Mk., udi 4 Boelgalte 1 Rdlr. Til Eltang Trinding: Udi 1 Td. Sild $10\frac{1}{6}$ Sk., = 31 Rdlr. 3 Mk. $14\frac{9}{10}$ Sk.

2. Peder Thomasen.

Htk. 8-4-0-2, ÷ 0-4-0-2.

Adk. 1) Skøde af 23. Febr. 1600 fra Bertel Jepsen i Weile paa sin Søster Mette Hanskones, og Hans Hansen ibm. paa sine egne Vegne til Niels Larsen i Wiuf og Hustru Anne Nielskone. 2) Et dito af 12. Febr. 1631 fra Hans Pedersen i Lildballe paa hans Hustru Giertrud Nielsdatters Vegne til Jens Nielsen i Wiuf og hans Hustru Kirsten Nielsdatter. 3) Dito af 30. Juni 1632 fra Jens Pedersen, Borger i Colding, paa Jens Jensens Vegne, boende i Fyen, hans Arvepart til bemeldte Jens Nielsen. 4) Dito af 16. Juli 1695 fra Michel Jensen i Wiuf til Peder Thomasen og Hustru Kirsten Mickelsdatter.

Landg. Aarlig Penge $7\frac{1}{12}$ Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 1 Ørte Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 1 Brændsvin, 1 Gaas, 2 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 13 Rdlr. 3 Mk. $2\frac{1}{12}$ Sk.

3. Jens Andersen. Htk. 7-4-0-0, ÷ 0-4-0-0.

Adk. 1) Skøde af 17. Jan. 1646 fra Herredsfogden Søren Haar i Nebbel, Formynder for Christen Pedersen i Wiuf og Kirsten Pedersdatter, til Hans Nielsen Koed i Wiuf og Hustru Mette Pedersdatter. 2) Dito af 19. Juli 1656 fra Peder Hansen Bul i Follerup paa egne og Hustru Kirsten Pedersdatters Vegne med øvrige Medarvinger til Hans Nielsen Koed i Wiuf. 3) Et dito af 23. Marts 1697 til Peder Hansen Koed. 4) Dito af 22. Marts 1708 fra Peder Hansen Koed til Jens Andersen og Hustru Maren Pedersdatter.

4. Hans Jensen. Htk. 7-3-1-0, ÷ 0-4-1-0.

Adk. 1) En Vidisse af en Dom, afsagt paa Nørre Jydlands Landsting den 17. Jan. 1649. 2) En Landstingsdom til Ridemænds Udmeldelse og Indførsel, afsagt den 25. Septbr. 1650. 3) Et Skøde af 7. Oktbr. 1721.

Landg. af 3 og 4. Leding 2 Sk., Aarlig Penge $5\frac{1}{12}$ Sk., $8\frac{1}{2}$ Skp. Rug, 2 Skp. Byg, $\frac{1}{2}$ Ørte Malt, 25 Skp. Landgildehavre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Endnu Leding 2 Sk., 10 Skp. Kversthavre, 1 Mk. Lysegarn. Til Wiuf og Herslef Trindinger: $1\frac{1}{2}$ Skp. Malt, til Honning 4 Mk. 8 Sk., til 1 Td. Sild 12 Sk., udi 2 Td. Salt 12 Sk., udi 1 Mælkeko 1 Mk. 2 Sk., udi 2 fede Køer 3 Mk., udi 4 Boelgalte 1 Rdlr. Til Eltang Trinding: Udi 1 Td. Sild $10\frac{1}{8}$ Sk., = 23 Rdlr. 5 Mk. $12\frac{3}{4}$ Sk.

5. Bertel Jespersen. Htk. 8-5-3-0, ÷ 0-4-3-0.

Adk. 1) Skøde af 16. Juni 1638 fra Niels Frandsen Smid af Piedsted og Hustru Anne Jensdatter til Søren Jensen i Wiuf. 2) Skøde af 10. Juli 1652 fra Michel Basse i Wiuf til Christen Hansen ibm. og Hustru Mette Mickelsdatter. 3) Et dito af 27. Juni 1713 fra Christen Simonsen i Dons Mølle og Medinteressenter til Bertel Jespersen og Hustru Kirsten Sørensdatter.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge $4\frac{1}{2}$ Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, 25 Skp. Landgildehavre, 2 Skp. Gaasehavre, 3 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs

Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Udi Wiuf og Herslef Trindinger: 1½ Skp. Malt, 1 Pd. Smør, udi 1 Td. Honning 4 Mk. 8 Sk., udi 1 Td. Sild 12 Sk., udi 2 Td. Salt 12 Sk., udi 1 Part Malkeko 1 Mk. 2 Sk., udi 2 fede Køer 3 Mk., udi 4 Boelgalte 1 Rdlr. Udi Eltang Trinding: Udi 1 Td. Sild 10½ Sk., = 23 Rdlr. 4 Mk. 2¾ Sk.

6. Mogens Hansens Enke. Htk. 6-0-0-1, ÷ 0-0-3-1.

Adk. 1) Et Pantebrev af 18. Juni 1636 til Mickel Jensen Basse i Wiuf paa 200 Rdlr. Specie og 50 sl. Dlr. fra Karen Knudzdatter. 2) Skøde af 1. April 1637 fra Mickel Jensen Basse til Jens Mortensen og Fæstemø Maren Jensdatter. 3) Dito af 4. Novbr. 1648 fra Mickel Jensen Basse og Interesenter til Iver Taarsted i Wiuf og Hustru Maren Hansdatter. 4) Dito af 13. Juni 1663 fra Iver Torsted til Iver Iversen ibm. 5) Husbondholdsseddel af 26. Marts 1700 til Mogens Hansen. 6) En Landstingsdom af 13. Aug. 1700, hvorved Hans Iversen af Wiuf er tildømt at give Mogens Hansen fornøjelig Skøde paa den Selvejergaard, bemeldte Mogens Hansens Enke nu paabor.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 3½ Sk., 2 Skp. Byg, 23 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 2 Td. Kul, 10 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Udi Wiuf og Herslev Trindinger: 1½ Skp. Malt, 16 Mk. Smør, udi 1 Td. Honning 3 Mk., udi 1 Td. Sild 3 Mk., udi 2 Td. Salt 3 Mk., udi 1 Malkeko 1 Mk. 2 Sk., udi 2 fede Køer 3 Mk., udi 4 Boelgalte 1 Rdlr. Til Eltang Trinding: Udi 1 Td. Sild 7¼ Sk., = 16 Rdlr. 3 Mk. 1¼ Sk.

12. Jens Udsen. Htk. 6-7-0-1, ÷ 0-4-0-1.

Adk. 1) En Indførselsforretning af 8. Decbr. 1666, hvorved Hans Mogensen af Wiuf bliver Ejer af den Gaard, Broderen Peder Mogensen paaboede, for der udi staaende fædrene og mødrene Arv 276 sl. Dlr. 2) Skøde af 9. Juni 1696 fra bemeldte Hans Mogensen til Sønnen Mogens Hansen. 3) Et dito af samme Dato fra bemeldte Hans Mogensen til Svogeren Søren Ollesen paa den anden halve Part. 4) Et Skøde af 23. Marts 1700 fra Mogens Hansen til Mogens

Sørensen. 5) Skøde af 3. Novbr. 1716 fra Mogens Sørensens Enke til Jens Udsen.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge $5\frac{1}{12}$ Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Malt, 28 Skp. Landgildehavre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Udi Wiuf og Herslef Trindinger: $1\frac{1}{2}$ Skp. Malt, 1 Pd. Smør, udi 1 Td. Honning 4 Mk. 8 Sk., udi 1 Td. Sild 12 Sk., udi 2 Td. Salt 12 Sk., udi 1 Mælkeko 1 Mk. 2 Sk., udi 2 fede Køer 3 Mk., udi 4 Boelgalte 1 Rdlr. Til Eltang Trinding: Udi 1 Td. Sild $10\frac{1}{4}$ Sk., = 22 Rdlr. 5 Mk. $7\frac{1}{4}$ Sk.

Herslef Sogn og By.

13. Hans Hansen.

Htk. 3-7-1-2, ÷ 0-6-1-2.

Adk. 1) Skøde af 21. Febr. 1702 fra Hans Iversen i Herslev til hans Datter og Fæstemand Hans Hansen. 2) Bemeldte Hans Hansens Husbondholds-brev af 9. Septbr. 1716.

Landg. Leding 1 Sk., 1 Ørte Rug, 1 Ørte Byg, 5 Skp. Kversthavre, 1 Brændsvin, = 5 Rdlr. 3 Mk. $2\frac{1}{2}$ Sk.

Tolstrup.

1. Niels Jensen.

Htk. 5-4-0-0, ÷ 1-0-0-0.

Adk. 1) Et Skøde af Eld, Brusk og Holmans Herreders Ting d. 15. Febr. 1701 fra Søren Hansen af Breining til Hans Andersen i Tolstrup. 2) Husbondholds-brev af 17. Oktbr. 1708 til Niels Jensen udgiven, som til Ægte har bekommet Hans Andersens Enke.

2. Bertel Jensen.

Htk. 5-4-0-0, ÷ 1-0-0-0.

Adk. 1) Et Skøde af 19. Decbr. 1663 fra Hr. Jens Jensen i Herslef til Peder Madsen af Tolstrup. 2) Skøde af 6. Novbr. 1714, hvorved Bertel Jensen til sig udi Gaarden indtager hans Fæstemø Kirsten Madzdatter. 3) Husbondholds-brev af 9. Septbr. 1716 til Bertel Jensen paa den hele Gaard udgiven.

Landg. af 1 og 2. Leding 3 Sk., Aarlig Penge $5\frac{1}{12}$ Sk., 5 Skp. Rug, 2 Skp. Byg, 25 Skp. Landgildehavre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer-

og Vinterheste, 3 Jægerheste. Udi Wiuf og Herslev Trindinger: $1\frac{1}{2}$ Skp. Malt, 1 Pd. Smør, udi 1 Td. Honning 4 Mk. 8 Sk., udi 1 Td. Sild 12 Sk., udi 1 Mælkeko 1 Mk. 2 Sk., udi 2 Td. Salt 12 Sk., udi 2 fede Køer 3 Mk., udi 4 Boelgalte 1 Rdlr., = 22 Rdlr. 4 Mk. $9\frac{7}{12}$ Sk.

3. Bertel Sørensen. Htk. 5-4-0-0, ÷ 1-0-0-0.

4. Claus Erichsen. Htk. 5-4-0-0, ÷ 1-0-0-0.

Adk. 1) Et Skøde af 12. April 1719 fra Niels Christensens Enke, Marie Jensdatter, til Claus Eriksen og Hustru Margrethe Mickelsdatter. 2) Husbondholds-brev af 2. Decbr. 1717 til bemeldte Claus Ericksen.

Landg. af 3 og 4. Leding 2 Sk., Aarlig Penge $5\frac{1}{6}$ Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, 3 Skp. Malt, 25 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 20 Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Udi Wiuf og Herslev Trindinger: $1\frac{1}{2}$ Skp. Malt, 1 Pd. Smør, udi 1 Td. Honning 4 Mk. 8 Sk., udi 1 Td. Sild 12 Sk., udi 2 Td. Salt 12 Sk., udi 1 Mælkeko 1 Mk. 2 Sk., udi 2 fede Køer 3 Mk., udi 4 Boelgalte 1 Rdlr., = 21 Rdlr. 1 Mk. $6\frac{3}{8}$ Sk.

5. Jens Møller. Htk. 5-4-0-0, ÷ 1-0-0-0.

Adk. Skøde og Afkald, udstedt paa Brusck Herreds Ting den 26. April 1684, fra Christian Netter paa sin Hustrus Vegne til Jens Nielsen.

6. Søren Bertelsen. Htk. 5-4-0-0, ÷ 1-0-0-0.

Adk. Skøde af Brusck Herreds Ting den 12. Aug. 1704 fra Niels Jensen af Gaurslund til hans Søster Dorethe Jensdatter og hendes Arvinger.

Landg. af 5 og 6. Leding 2 Sk., Aarlig Penge $5\frac{1}{12}$ Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, 3 Skp. Malt, 25 Skp. Landgildehavre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 1 Snes Æg, 5 Høns, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste. Udi Wiuf og Herslev Trindinger: $1\frac{1}{2}$ Skp. Malt, 1 Pd. Smør, udi 1 Td. Honning 4 Mk. 8 Sk., udi 1 Td. Sild 12 Sk., udi 1 Td. Salt 12 Sk., udi 1 Mælkeko 1 Mk. 2 Sk.,

udi 2 fede Køer 3 Mk., udi 4 Boelgalte 1 Rdlr., = 21 Rdlr.
3 Mk. 6 $\frac{3}{4}$ Sk.

H ø i r u p.

11. Christopher Christophersen. Htk. 7-6-2-1, ÷ 1-3-2-1.

Adk. 1) Skøde af 27. Oktbr. 1655 fra Hans Bunde i Oddersted og øvrige Medinteressenter til Peder Ollesen i Høirup. 2) Dito af 6. Decbr. 1662 fra Peder Ollesen til Svogeren Simon Pedersen. 3) Dito af 29. Juni 1672 fra Hr. Jens Jensen i Herslef til bemeldte Simon Pedersen. 4) Et dito af 10. Oktbr. 1695 fra Simon Pedersen til Svogeren Christofer Christoffersen og Fæstemø Ingeborg Simonsdatter. 5) Husbondholds-brev til bemeldte Christofer Christoffersen af 29. Aug. 1695.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 5 $\frac{1}{12}$ Sk., 2 Skp. Byg, 7 Skp. Malt, 15 Skp. Landgildehavre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Udi Wiuf og Herslef Trindinger: [som forrige], = 21 Rdlr. 2 Mk. 17 $\frac{1}{12}$ Sk.

12. Hans Keisen. Htk. 8-1-1-2, ÷ 1-4-1-2.

Adk. 1) Samfrænders Afsigt af 26. Oktbr. 1661 til Hans Jepsen i Høirup. 2) Skøde af 13. Febr. 1720 fra Jep Hansen til Hans Keisen og Fæstemø Else Jepsdatter. 3) Husbondholds-brev tagen af bemeldte Hans Keisen den 22. Marts 1720.

13. Hans Nielsen. Htk. 4-2-0-2, ÷ 0-6-0-2.

Adk. 1) Skøde af 21. Febr. 1663 fra Hans Jensen i Høirup til Hans Hansen ibm. 2) Husbondholds-brev af 17. Febr. 1691 til Hans Nielsen Griis udgiven. 3) Skøde af 10. Decbr. 1695 fra Hans Hansen i Vilstrup og Interessenter til Hans Nielsen Griis.

Landg. af 12 og 13. Leding 3 Sk., Aarlig Penge 5 $\frac{1}{12}$ Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, 3 $\frac{1}{2}$ Skp. Malt, 2 Ørter Landgildehavre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, 1 $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Udi

Wiuf og Herslev Trindinger: 4 Skp. Malt, 1 Pd. Smør, udi 1 Td. Honning 4 Mk. 8 Sk., udi 1 Td. Sild 12 Sk., udi 2 Td. Salt 12 Sk., udi 1 Mælkeko 1 Mk. 2 Sk., udi 2 fede Køer 3 Mk., udi 4 Boelgalte 1 Rdlr., af et Boel 8 Sk., = 25 Rdlr. 1 Mk. $\frac{1}{12}$ Sk.

S m i d s t r u p S o g n.

H a a s t r u p.

13. Iwer Koeds Enke. Htk. 9-6-2-2, ÷ 0-4-2-2.

Adk. Fremlagt en Memorial, hvorved hun andrager, at de paa Gaarden hafte Adkomster er udi sidste Fejdetid bleven opbrændt, og sligt, om fornødent gøres, med Tingsvidne kan bevise.

14. Hans Larsen. Htk. 5-6-1-2, ÷ 0-3-1-2.

Adk. 1) Skøde Aar 1581 fra Jens Jensen i Haastrup til Jens Tygesen Ravn ibm. 2) Et dito af 11. Oktbr. 1600 fra Mogens Buck i Lildballe til Jens Ravn i Haastrup. 3) Dito af 14. Maj 1642 fra Peder Thomsen i Welling paa sin Moders og øvrige Medarvingers Vegne til Laurs Buck i Haastrup og Hustru Maren Jensdatter. 4) Dito af 14. Maj 1642 fra Jep Jensen Ravn, Borger i Colding, til Laurs Buck. 5) Dito af 12. Juni 1661 fra Maren Laursdatter i Haastrup og Lavværge Niels Nielsen af Fridericksodde til Madz Povel-sen i Haastrup. 6) Dito af 5. Marts 1715 fra Jens Andersen af Wiuf og Interessenter til Laurs Madsen af Haastrup. 7) Husbondholds-brev af 4. Maj 1695, udgiven til Lars Madsen. 8) Dito af 13. Oktbr. 1724 paa Sønnen Hans Laursen.

Landg. af 13 og 14. Leding 2 Sk., Aarlig Penge $5\frac{1}{12}$ Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, $1\frac{1}{2}$ Ørte Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, $1\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $1\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Udi Wiuf og Herslev Trindinger: $1\frac{1}{2}$ Skp. Malt, 1 Pd. Smør, udi 1 Td. Honning 4 Mk. 8 Sk., udi 1 Td. Sild 12 Sk., udi 2 Td. Salt 12 Sk., udi 1 Mælkeko 1 Mk. 2 Sk., udi 2 fede Køer 3 Mk., udi 4 Boelgalte 1 Rdlr. Udi Eltang Trindings Læg: Udi 1 Td. Sild $10\frac{1}{6}$ Sk., = 22 Rdlr. 1 Mk. $10\frac{1}{4}$ Sk.

15. Anders Jensen Ravn. Htk. 8-2-3-0, ÷ 0-4-3-0.

Adk. 1) Skøde af 13. Juni 1673 fra Niels Ollesen Basse

til Skovrider Morten Heiring paa den halve Gaard. 2) Pantebrev af 3. Juli 1673 fra bemeldte Niels Basse, udgiven Skovrider Morten Heiring og Tingskriver Jens Jensen Ravn paa 300 Rdir. Specie. 3) Skøde af 14. Juli 1702 fra Iver Hansen Koed og Hustru Magdalene Mortensdatter til Anders Jensen Ravn i Haastrup. 4) Et dito af 17. Maj 1717 fra Anders Jensen Ravn til hans Fæstemø Anne Jørgensdatter paa den halve Gaard. 5) Et Skøde uden Dato fra Niels Ollesen Basse i Haastrup til Jens Jensen ibm. paa en Otting Jord over Haastrup Mark.

Landg. Leding 1 Sk., Aarlig Penge 3½ Sk., 1 Ørte Byg, 1 Ørte 5 Skp. Havre, 1 Brændsvin, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Endnu: Leding 1 Sk., Gæsteripenge 4 Mk., 5 Skp. Byg, 5 Skp. Havre, 1 Otting 2 Mk. Smør, ½ Brændsvin, 10 Læs Ved, ½ Mk. Lysegarn, = 17 Rdlr. 5 Mk. 3½ Sk.

16 og 17. Søren Rasmussen. Htk. 7-2-3-1, ÷ 0-3-3-1.

Adk. 1) Skøde af 23. Novbr. 1661 fra Hans Sørensen i Haastrup til Madz Andersen fra Wendsyssel. 2) Dito af 30. Oktbr. 1703 fra Jens Hansen af Haastrup til Søren Rasmussen i bemeldte Haastrup. 3) Et dito af 23. April 1709 fra Rasmussen til Sønnen Søren Rasmussen. 4) Dito af 11. Aug. 1716 fra Niels Iversen Kræng til bemeldte Søren Rasmussen.

Landg. Leding 1 Sk., Gæsteripenge 4 Mk., 1 Ørte Rug, 1 Ørte Byg, 1½ Ørte Havre, 1 Otting 2 Mk. Smør, 1 Brændsvin, 1 Gaas, 2 Høns, = 10 Rdlr. 3 Mk. 12 Sk.

T i u f k i æ r.

5. Christen Larsen. Htk. 2-1-2-0, ÷ 0-1-2-0.

Adk. Skøde af 12. Juni 1619 fra Else Ollesdatter i Smidstrup til Olle Nielsen i Tiufkiær.

Landg. Leding 2 Sk., 10 Skp. Kversthavre, 1 Mk. Lysegarn, = 4 Mk. 15 Sk.

6. Hans Powelsen. Htk. 0-2-1-1, ÷ 4-3-1-1.

Adk. Skøde af 16. Septbr. 1704 fra Peder Hansen Kaad af Wiuf og de øvrige Interessenter til Hans Povelsen.

Landg. 2 Ørter Byg, 1 Ørte Havre, = 6 Rdlr. 6 Sk.

14. Mathias Jeszen. Htk. 2-1-0-0, ÷ 0-1-0-0.

Adk. Skøde af 1. Juli 1671 fra Niels Ollesen Basse i Haastrup til Niels Madsen i Skygeberg.

Landg. $\frac{1}{2}$ Dlr. Gæsteri, $1\frac{1}{2}$ Ørte Havre, 1 Fjd. Smør, 1 Brændsvin, = 7 Rdlr. 1 Mk. 9 Sk.

18. Powel Povelzen. Htk. 2-2-2-0, ÷ 0-1-2-0.

Landg. Aarlig Penge 1 Sk., Gæsteripenge 1 Mk. 8 Sk., 5 Skp. Havre, 1 Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 8 Rdlr. 2 Mk. $8\frac{1}{2}$ Sk.

[Holmans Herred.]

[Smidstrup Sogn.]

Store og Lild Wellinger.

3. Hans Hendricksen. Htk. 11-2-2-2, ÷ 0-6-0-0.

Af et Enemærke „ 0-0-1-1.

Adk. 1) Skøde af 3. Jan. 1670 fra Proviantsforvalter Nicolaj Berents til Hendrich Nielsen i Lildwelling. 2) Pantebrev af 24. Aug. 1685 paa 200 sl. Dlr.

Landg. Leding 1 Sk., 1 Dlr. Gæsterip., 1 Ørte Rug, 1 Ørte Byg, $1\frac{1}{2}$ Ørte Havre, 1 Fjd. Smør, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns, 10 Læs Ved, = 13 Rdlr. 5 Mk. 2 Sk.

4. Jens Christensen. Htk. 4-3-0-1, ÷ 0-2-0-1.

Adk. Skøde af 27. Marts 1626 til Mads Jørgensen fra Niels Jørgensen i Welling.

Landg. Leding 1 Sk., $\frac{1}{4}$ Ørte Rug, 1 Skp. Byg, $\frac{3}{4}$ Ørte Havre, 1 Skp. Gaasehavre, 1 Trave Rug, $\frac{1}{2}$ Fjd. Smør, $\frac{1}{2}$ Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Lam, $\frac{1}{2}$ Gaas, $2\frac{1}{2}$ Høns, $\frac{1}{2}$ Snes Æg, $\frac{1}{2}$ Læs Hø, 1 Td. Kul, 10 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 8 Sommerheste, $1\frac{1}{2}$ Jægerheste, = 10 Rdlr. 4 Mk. 12 Sk.

7. Hans Hansen og Jens Hansen. Htk. 8-0-3-0, ÷ 0-4-3-0.

Adk. 1) Afkald af 5. Novbr. 1716 til Hans Hansen. 2) Skøde af 26. April 1718 fra Maren Povelsdatter af Store Welling til Sønnen Jens Hansen Koed.

Landg. Leding 1 Sk., $\frac{1}{2}$ Dlr. Penge, 5 Skp. Kversthavre, 1 Fjd. Smør, 1 Brændsvin, 16 Sommer- og Vinterheste. Af Pallestoft: Leding 2 Sk., 10 Skp. Kversthavre, 1 Mk. Garn, 3 Jægerheste, = 13 Rdlr. 1 Mk. $7\frac{1}{2}$ Sk.

8. Jørgen Hendrichsen. Htk. 5-2-2-1, ÷ 0-2-2-1.

Adk. Skøde af 10. Septbr. 1703 fra Hendrick Nielsen til Sønnen Jørgen Hendriksen.

Landg. Leding 2 Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, 1 Ørte Landgildehavre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Td. Salt, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 10 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 17 Rdlr. 5 Mk. 13 Sk.

Skierup Sogn og By.

1. Rasmus Damkiær. Htk. 5-5-3-0, ÷ 0-2-3-0.

Adk. 1) Skøde af 6. Aug. 1655 fra Hendrick Ravn i Colding til Just Thomassen i Hvilsberg. 2) Dito af 27. Jan. 1688 fra Just Thomassen til Niels Jensen i Andkier. 3) Dito af 7. April 1674 fra Niels Jensen til Jens Rasmussen. 4) Dito af 6. Novbr. 1703 fra Jens Rasmussen til Rasmus Damkiær.

Landg. Leding 1 Sk., 8 Skp. Rug, 3 Skp. Byg, 5 Skp. Havre, 1 Fjd. Smør, 1 Brændsvin, 1 Læs Hø, 5 Læs Ved, Penge 4 Mk. $10\frac{1}{2}$ Sk., = 9 Rdlr. $\frac{2}{3}$ Sk.

3. Lieutenant Falck. Htk. 9-5-1-1, ÷ 0-5-1-1.

Et Stykke pantsat Eng „ 0-0-0-2.

Adk. I Kommissionen fremlagt sal. og højlovlig Ihukommelser Dronning Dorethes Skøde af 1518 og Kong Fridrich den Andens Konfirmation af 8. Decbr. 1563 og 20. Febr. 1579, hvorved Hans Hansen tilskødes en Gaard i Skierup imod en anden i Dons, han derfor afstanden haver. Herforuden af Ryttersessionens deputerede befunden og Kammeret kopielig tilstillet: 1) Et Skøde af 10. Oktbr. 1631, hvorved Hans Hansen tilskødes en Gaard i Skierup med tilliggende Boliger og Enemærker, item en Gaard og Bondebol i Børkop. 2) Skøde af 1. April 1661. 3) Dito af 13. Juni 1670.

Landg. 2 Ørter Rug, 1 Fjd. Smør, = 7 Rdlr. 3 Mk.

7. Bemeldte Lieutenant Falck. Htk. 5-5-0-0, ÷ 0-3-0-0.

Adk. 4) Dito af 28. Juli 1673, hvorved Unge Hans Hansen af samtlige Arvingerne tilskødes alt det Bondegods, hans Forældre haft haver. 5) Skøde af Brusk Herreds Ting 1567 fra Hans Andersen i Skierup paa egne og Sødskendes Vegne

til Hans Hansen i Skierup, hvorved hannem tilskødes en Gaard i Dons. 6) Sal. og højlovlig Kong Christian den 4des allern. Befaling af 25. Maj 1626, at vedkommende sig skulde erklære om Hans Hansens tilbydende Rettighed paa en Gaard i Hatting Herred, Ølsted, kunde være Vederlag for den søgende Frihed paa Sønnen Hans Hansen. 7) Christiani [!] Tertii allernaad. Konfirmation og Bevilling, af 3. Aug. 1649, at Hans Hansens Sønner skulle nyde den Frihed paa den Gaard i Skierup, som Faderen haft haver. 8) Kammerkollegii Skrivelse af 24. Decbr. 1695.

Landg. 1 Fjd. Smør, = 3 Rdlr. 4 Mk. 8 Sk.

8. Lorentz Meulengraht. Htk. 7-0-1-1, ÷ 0-3-1-1.

Adk. 1) Skøde af 11. Decbr. 1609 fra Hans Nielsen i Skierup til Peder Hendricksen Ravn. 2) Dito af 21. Oktbr. 1720 fra Skovrider Brant til Lorentz Meulengraht.

Landg. Leding 1 Sk., Aarlig Penge 1 Mk., 1 Skp. Rug, 8 Skp. Havre, 1 Skp. Gaasehavre, 1 Trave Rug, 1 Fjd. Smør, $\frac{1}{4}$ Boelgalt, $\frac{1}{2}$ Brændsvin, $\frac{1}{2}$ Lam, $\frac{1}{2}$ Gaas, $2\frac{1}{2}$ Høns, $\frac{1}{2}$ Snes Æg, $\frac{1}{2}$ Læs Hø, 1 Td. Kul, 10 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 8 Sommer- og Vinterheste, $1\frac{1}{2}$ Jægerheste, = 12 Rdlr. 3 Mk. $4\frac{1}{2}$ Sk.

13. Niels Nielsen. Htk. 2-7-1-2, ÷ 0-1-1-2.

Adk. 1) Skøde af Holmands Herreds Ting Aar 1577 fra Iver Pedersen i Børkop til Hans Hansen i Skierup. 2) Dito af 11. Aug. 1606 fra Olle Hansen i Weile til Hans Munck i Pjedsted. 3) Dito af 27. Juli 1706 fra Fru Wonsflet, sal. Oberst Dæhns til Iver Iversen.

Landg. 5 Skp. Byg, 10 Skp. Havre, 1 Boelgalt, = 4 Rdlr. 4 Mk. 5 Sk.

W i n d i n g S o g n o g B y.

2. Thomas Bunde. Htk. 7-1-2-0, ÷ 0-3-2-0.

Adk. Skøde af 13. Septbr. 1664 fra Hans Nielsen Bunde til Thomas Nielsen Bonde fra Breining.

Landg. Leding 2 Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, 20 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Fjd. Smør, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, = 20 Rdlr. 1 Sk.

Gaurslund Sogn.

A n d k i e r.

2. Ritmester Rettz. Htk. 17-7-1-0, ÷ 0-1-1-1.

Adk. 1) Skøde af Holmands Herreds Ting den 3. Marts 1651 fra Hr. Berent Falenkamp til Just Thomasen. 2) Dito af 6. April 1714 fra Peder Tonboe til Johan Ludvig von Mülen. 3) Dito af 6. Maj 1720 fra Johan Ludvig von Müllen til Skovrider Johan Brant. 4) Dito af 23. Decbr. 1724 fra Skovrider Johan Brant til Ritmester Peder Reetz.

Landg. Leding 2 Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, 1 Ørte Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Fjd. Smør, 1 Boelgalt, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 10 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 22 Rdlr. 4 Mk. 5 Sk.

11. Mogens Sørensen. Htk. 5-6-3-2, ÷ 0-2-3-2.

Adk. 1) En Dom af 27. Juli 1646 paa et Stykke Jord, kaldes Hommeldall. 2) Mageskiftebrev af 26. Juni 1662 imellem Jens Niensens Enke med Lavværge og Just Thomasen i Hvilsberg. 3) Et Skøde af 15. Aug. 1699 fra Søren Mogensen til Sønnen Mogens Sørensen.

Landg. Leding 1 Sk., $2\frac{1}{2}$ Dlr. aarlig Penge, 5 Skp. Kversthavre, 1 Brændsvin, $1\frac{1}{2}$ Mk. Haar, = 4 Rdlr. 4 Mk. $8\frac{1}{2}$ Sk.

G a u r s l u n d.

8. Hans Nielsen. Htk. 2-0-1-2, ÷ 0-0-1-2.

16. Et Hus. „ 0-0-1-0.

Adk. Skøde af 5. Maj 1673 fra Claus Nielsen i Gaurslund til Hans Nielsen.

Landg. Leding 1 Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Malt, $2\frac{1}{2}$ Skp. Havre, 5 Læs Ved, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 8 Rdlr. 3 Mk. $9\frac{3}{4}$ Sk.

10. Jacob Ursin. Htk. 2-2-1-0, ÷ 0-1-1-0.

Adk. 1) Skøde af 15. April 1519 fra Claus Hansen i Schierup og øvrige Medarvinger til Hr. Jens Buck i Gaurslund. 2) Dito af 31. Maj 1641 fra Hr. Jens Buckis Arvinger til Hr. Mogens Jensen. 3) Dito af 3. Marts 1647 af Hr. Rasmus Jensen til Hr. Anders Jespersen. 4) Nok et dito af 21. Juni 1721 fra Hr. Anders Jespersens Enke til Degnen Jacob Ursin.

Landg. $\frac{1}{2}$ Boelgalt, 5 Læs Ved, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 8 Rdlr. 4 Mk. 10 Sk.

B ø r k o p B y.

9. Peder Tygesen Rafn og Steffen Nielsen.

Htk. 6-3-0-1, ÷ 0-3-0-1.

10. Bemeldte Peder Rafn. Htk. 0-6-2-0, ÷ 0-0-2-0.

Adk. 1) Skøde af 6. Marts 1654 fra Hendrik Jensen Ravn til Tyge Nielsen. 2) Dito af 23. Maj 1702 fra Peder Tygesen til Steffen Nielsen paa den halve Gaard.

Landg. af 9 og 10. Leding 1 Sk., 1 Mk. Gæsteri, 5 Skp. Kversthavre, 1 Td. Salt, 1 Brændsvin, 10 Læs Ved, = 4 Rdlr. 4 Mk. 2 $\frac{1}{2}$ Sk.

17. Oste Hansen. Htk. 4-6-0-0-, ÷ 0-3-0-0.

Adk. 1) Skøde af 28. Novbr. 1636 fra Peder Thomsen i Piedsted til Hendrick Jensen Ravn.

Landg. Leding 2 Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 10 Skp. Kversthavre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Brændsvin, 1 fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 16 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 16 Rdlr. 2 Mk. 10 Sk.

P i e d s t e d S o g n o g B y.

1. Jep Suurkiær. Htk. 5-4-1-0, ÷ 1-0-1-0.

Adk. 1) Skøde af 22. Juli 1710 fra Niels Christensen Suurkiær og Hustru Zidsel Joensdatter til Jep Nielsen Suurkiær. 2) Husbondholds-brev af 8. Juni 1708 udgiven til Jep Nielsen Suurkiær.

Landg. Leding 2 Sk., 2 Skp. Byg, 1 Ørte Malt, 1 $\frac{1}{2}$ Ørte Havre, 2 Skp. Havre, 2 Traver Rug, 1 Fjd. Smør, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 20 Rdlr. 4 Mk. 12 Sk.

7. Mads Pedersen og Hans Madsen. Htk. 7-4-1-1, ÷ 1-3-1-1.

Adk. 1) Skøde af 3. Juli 1715 fra Hans Sørensen Hede-mand af Stallerup og flere Interessenter til Mads Pedersen i Piedsted paa den halve Gaard. 2) Dito af samme Dato fra

bemeldte Arvinger og Interessenter til Hans Madsen af Piedsted paa den anden halve Gaard.

Landg. Leding 2 Sk., 1 Ørte Rug, 2 Skp. Byg, 1½ Ørte Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Fjd. Smør, 1 Brændsvin, 1 Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 23 Rdlr. 14 Sk.

10. Rasmus Møller. Htk. 8-4-1-0, ÷ 1-4-1-0.

Adk. 1) Skøde af 7. Marts 1625 fra Peder Ravn i Skierup til Niels Nielsen i Piedsted. 2) Dito af 26. Febr. 1626 fra Niels Ravn i Colding til Niels Nielsen i Piedsted. 3) Afkald af 9. Oktbr. 1626 til fornævnte Niels Nielsen. 4) Dito af 16. Maj 1631 til samme Niels Nielsen. 5) Dito af 4. Decbr. 1708 fra Peder Ericksen af Tolstrup til Rasmus Pedersen i Piedsted.

Landg. Leding 1 Sk., 1 Ørte Rug, ½ Ørte Byg, ½ Ørte Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 3 Pd. Smør, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 15 Rdlr. 1 Mk. 11 Sk.

[Elbo Herred.]

Bredstrup Sogn og By.

1. Jens Pedersen. Htk. 12-7-1-1, ÷ 2-2-1-1.

Adk. 1) Skøde af 20. Maj 1600 fra Lauge Jensen og øvrige Interessenter til Lauge Pedersen i Piedsted. 2) Auktionsskøde af 28. Juni 1725 til Jens Pedersen Møller, hvorved Gaarden [tilskødes] ham for 340 Rdlr.

Landg. Leding 4 Sk., 7½ Skp. Malt, 3 Skp. Byg, 1 Pd. 8½ Skp. Malt, 38 Skp. Havre, 1½ Skp. Gaasehavre, 1 Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 10 Høns, 2 Snese Æg, 40 Læs Ved, 2 Mk. Haar, 2 Mk. Lysegarn, 40 Humlestænger, = 18 Rdlr. 4 Mk. 14 Sk.

2. Jens Madsen og Christen Andersen.

Htk. 10-5-0-2, ÷ 1-7-0-2.

Adk. 1) Skøde af 2. Maj 1724 fra samtlige Jens Madsens Arvinger til Jens Mickelsen og Fæstemø Appelone Pedersdatter. 2) Husbondholds-brev af 13. Oktbr. 1724 til bemeldte Jens Mickelsen. 3) Skøde af 9. Juli 1726 fra Bertel Mad-

sens Arvinger til Christen Andersen og Hustru Kirsten Madzdatter. 4) Husbondholds-brev af 13. Oktbr. 1724.

Landg. Leding 2 Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Mel, 2 Skp. Byg, 1 Pd. 6 Skp. Malt, 27 Skp. Havre, $1\frac{1}{2}$ Skp. Gaasehavre, 1 Faar, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Garn, 40 Humlestænger, = 14 Rdlr. 2 Sk.

3. Jacob Jepsen.

Htk. 8-0-1-0, ÷ 1-4-1-0.

Adk. 1) Skøde af 2. April 1622 fra Peder Nielsen i Bredstrup til Jep Knudsen og hans trolovede Fæstemø Sidsel Jørgensdatter. 2) Husbondholds-brev af 29. Oktbr. 1719, tagen af Sønnen Jacob Jepsen.

Landg. Leding 3 Sk., $2\frac{1}{2}$ Skp. Mel, 1 Skp. Byg, 1 Pd. 3 Skp. Malt, 21 Skp. Havre, $1\frac{1}{2}$ Skp. Gaasehavre, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 40 Humlestænger, = 12 Rdlr. 5 Sk.

Stalderup.

1. Hans Jørgensen.

Htk. 6-4-2-0, ÷ 1-1-2-0.

Adk. 1) Et Lovbudsvidne af 7. Oktbr. 1673. 2) Skøde af 6. Juli 1686 fra Hans Nielsen og Arvinger til Peder Pallelsen og hans trolovede Fæstemø Maren Troelsdatter. 3) Husbondholds-brev af 28. Jan. 1696 til Hans Jørgensen, som ægter Enken Maren Troelsdatter.

Landg. Leding 2 Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Mel, 2 Skp. Byg, 1 Pd. 6 Skp. Malt, 22 Skp. Havre, 2 Lam, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Garn, 40 Humlestænger, = 13 Rdlr. 2 Mk. $13\frac{1}{9}$ Sk.

Kongsted Sogn og By.

1. Søren Laursen.

Htk. 8-0-3-1, ÷ 1-3-3-1.

Adk. 1) Et Skøde af 19. Oktbr. 1585 fra Laurs Kiøt i Kongsted til Niels Kiøt og Hustru Mette Nielskone i Kongsted. 2) Dito af 6. Novbr. 1655 fra Anders Jensen i Kongsted og Medinteressenter til Peder Jensen Sandmand i Kongsted. 3) En Afstaaelseskontrakt af 16. Marts 1689 fra Peder Jensen til Sønnen Jens Pedersen.

Landg. Leding 2 Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Mel, 2 Skp. Byg, 1 Pd. 6 Skp. Malt, 22 Skp. Havre, $1\frac{1}{2}$ Skp. Gaasehavre, 1 Faar, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Garn, 40 Humlestænger, = 13 Rdlr. 3 Mk. 12 Sk.

2. Anders Laugesen. Htk. 4-6-3-2, ÷ 0-6-3-2.

Adk. 1) En Ekstrakt af et Skiftebrev af 11. Marts 1681. 2) Skøde af 21. Decbr. 1700 fra Lauge Hansen til hans Hustru Maren Pedersdatter paa Halvparten af en halv Selvejergaard. 3) Husbondholds-brev af 15. Novbr. 1723 udgivet til Anders Laugesen.

Landg. Leding $1\frac{1}{2}$ Sk., $3\frac{3}{4}$ Skp. Mel, $1\frac{1}{2}$ Skp. Byg, $20\frac{1}{4}$ Skp. Malt, 14 Skp. Havre, $\frac{3}{4}$ Skp. Gaasehavre, $\frac{1}{2}$ Faar, $\frac{1}{2}$ Lam, $\frac{1}{2}$ Gaas, $2\frac{1}{2}$ Høns, $\frac{1}{2}$ Snes Æg, 10 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 20 Humlestænger, = 7 Rdlr. 4 Mk. 11 Sk.

3. Jep Udsen. Htk. 9-2-1-2, ÷ 1-5-1-2.

Adk. 1) Et Skøde af 24. Oktbr. 1643 fra Olle Hansen Lund til Niels Pedersen og Hustru Gye Nielskone. 2) Et dito af 1. April 1704 fra Peder Jensen i Kongsted til Svogeren Jep Udsen og Hustru Birgithe Pedersdatter.

Landg. Leding 2 Sk., $3\frac{3}{4}$ Skp. Mel, $1\frac{1}{2}$ Skp. Byg, 1 Pd. $4\frac{1}{2}$ Skp. Malt, 19 Skp. Havre, 1 Faar, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Garn, 40 Humlestænger, = 12 Rdlr. 5 Mk. 3 Sk.

4. Erick Sørensen. Htk. 7-2-1-2, ÷ 1-2-1-2.

Adk. 1) Skøde af 12. April 1637 fra Niels Mickelsen i Kongsted til Thomas Madsen Pag ibm. og Hustru Margrethe Thomiskone. 2) Dito af 26. Aug. 1673 fra Jens Pedersen, Borger i Fridericia, til Jens Jensen fra Bovballe Mølle og hans Fæstemø Birgithe Jensdatter. 3) Dito af 29. Aug. 1676 fra bemeldte Birgithe Jensdatter til hendes Fæstemand Peder Nielsen. 4) Husbondholds-brev af 12. Juli 1703 til Erick Sørensen.

Landg. $\frac{1}{2}$ Ørte Mel, 2 Skp. Byg, 1 Pd. 6 Skp. Malt, 22 Skp. Havre, 1 Faar, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 40 Humlestænger, Leding 2 Sk., 10 Skp. Kversthavre, = 14 Rdlr. 1 Mk. 12 Sk.

T o r p.

1. Jens Jensen. Htk. 8-6-2-0, ÷ 0-4-2-0.

Adk. 1) Skøde af Eld Herreds Ting den 14. Jan. 1584 fra Tue Ebbesen af Erritzøe og øvrige Interessenter til Lars Nielsen i Kongsted Torp. 2) Dito af 15. Juni 1624 fra Jens

Jørgensen i Kongsted Torp til Knud Madsen Pag og hans Hustru Karen Mickelsdatter. 3) Dito af 17. Febr. 1646 fra Anne Knudzdatter i Weilbye og Lavværge til Broderen Lauge Knudsen. 4) Kommissionsdom af 19. Septbr. 1674, hvorved Lauge Knudsen er tildømt en Otting Jord paa Kongsted Mark. 5) Husbondholds-brev af 10. Juni 1695 til Jens Jensen, der nu samme bebor.

Landg. Leding 1 Sk., 3½ Skp. Mel, 1½ Skp. Byg, 1 Pd. 4½ Skp. Malt, 19 Skp. Havre, 1 Faar, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Garn, 1 Mk. Haar, 40 Humlestænger, = 12 Rdlr. 4 Mk. 1 Sk.

2. Thomas Jeszen og Olle Hansen.

Htk. 10-6-2-2, ÷ 1-7-2-2.

Adk. 1) Et Lovbudstingsvidne af 15. Aug. 1724. 2) Et Skøde af samme Dato fra Thomas Jessen i Kongsted Torp til hans Hustru Karen Pallisdatter fra Igum. 3) Skøde af 8. Maj 1683 fra Povel Tygesen i Kongsted til Jens Nielsen ibm. og Fæstemø Dorethe Hansdatter. 4) Ekstrakt af et Skiftebrev dateret 12. Febr. 1694.

Landg. Leding 4 Sk., 7½ Skp. Mel, 3 Skp. Byg, 1 Pd. 8½ Skp. Malt, 38 Skp. Havre, 1½ Skp. Gaasehavre, 1 Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 10 Høns, 2 Snese Æg, 40 Læs Ved, 2 Mk. Haar, 2 Mk. Garn, 40 Humlestænger, = 18 Rdlr. 5 Mk. 7 Sk.

3 og 4. Christen Larsen.

Htk. 3-7-3-2, ÷ 0-5-3-2.

Adk. 1) Et Pantebrev af 2. Decbr. 1681 paa 100 sl. Dlr. fra Poul Thygesen til Christen Larsen i Kongsted Torp, 2) Husbondholds-brev af 29. Oktbr. 1718 til Sønnen Lars Christensen.

Landg. Leding 2 Sk., 5 Fkr. Mel, ½ Skp. Byg, 1 Pd. 1½ Skp. Malt, 11 Skp. Havre, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Garn, 40 Humlestænger, = 10 Rdlr. 12¼ Sk.

T a u f l e - N e b b e l S o g n.

S k i e r b e c k.

1. Niels Hansen Biere.

Htk. 6-1-0-2, ÷ 1-1-0-2.

Landg. Leding 1 Sk., 3¾ Skp. Mel, 1½ Skp. Byg, 1 Pd. 10½ Skp. Malt, 13½ Skp. Havre, 1½ Skp. Gaasehavre, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Garn, 40 Humlestænger, = 13 Rdlr. 12¼ Sk.

2. Hans Henningsen. Htk. 4-1-1-1, ÷ 0-6-1-1.

Adk. 1) Et Skøde af 29. Novbr. 1631 fra Else Andersdatter med Lavvæрге til Jep Jensen i Skierbeck og Hustru Mette Udzdatter. 2) Dito af 16. Juli 1633 fra Hr. Christen Pedersen, Sognepræst i Hvering, til Jens Ibsen og Hustru Appelone Pedersdatter i Skierbeck. 3) Dito af 21. Jan. 1640 fra Peder Nielsen i Skierbeck og Interessenter til Jep Jensen og Hustru Mette Udzdatter. 4) Dito af 29. Juli 1651 fra Enken Mette Udzdatter til hendes Fæstemand Iver Nielsen.

Landg. Leding 1 Sk., 2 Skp. Mel, 1 Skp. Byg, 1 Pd. 5½ Skp. Malt, 7½ Skp. Havre, 1 Faar, 5 Høns, 20 Æg, 1 Mk. Garn, 1 Mk. Haar, 40 Humlestænger, = 9 Rdlr. 1 Mk. 11 Sk.

3. Niels Christensen. Htk. 9-0-3-0, ÷ 1-5-3-0.

Adk. 1) Skøde af 8. Febr. 1625 fra Peder Povelsen i Amitzbøl og Broder Jens Povelsen til Niels Madsen og Hustru Giertrud Christensdatter. 2) Husbondholds-brev af 9. Septbr. 1716 til Niels Christensen udgiven.

Landg. Leding 2 Sk., ½ Ørte Mel, 2 Skp. Byg, 1 Pd. 17 Skp. Malt, 22 Skp. Havre, 1½ Skp. Gaasehavre, 2 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Garn, 40 Humlestænger, = 15 Rdlr. 4 Mk. 10 Sk.

11. Thomas Nielsen. Htk. 4-6-2-1, ÷ 0-7-2-1.

Landg. Leding 1 Sk., ¼ Ørte Mel, 1 Skp. Byg, 24½ Skp. Malt, 11 Skp. Havre, ¾ Skp. Gaasehavre, ½ Faar, ½ Gaas, 2½ Høns, ½ Snes Æg, 10 Læs Ved, ½ Mk. Haar, ½ Mk. Garn, 20 Humlestænger, = 7 Rdlr. 5 Mk.

12. Bertel Nielsen. Htk. 3-7-0-1, ÷ 0-6-0-1.

Landg. 1 Pd. Malt, = 6 Rdlr.

B ø r u p.

5. Lauge Nielsen. Htk. 3-3-0-1, ÷ 0-5-0-1.

Adk. 1) En Samfrænders Afsigt af 30. Jan. 1677. 2) Et Skøde af 1. Maj 1677 fra Lauge Nielsens Enke med Lavvæрге til Niels Jørgensen i Børup. 3) Husbondholds-brev af 1. Maj 1677, udgiven til bemeldte Niels Jørgensen. 4) Husbondholds-brev af 21. Jan. 1702 til samme Lauge Nielsen.

6. Christen Powelsen. Htk. 3-5-0-2, ÷ 0-5-0-2.

Adk. 1) Et Skøde af 15. Maj 1655 fra Christen Hansen af Friderichsodde til Jesper Jensen i Børup. 2) Dito af 6. Septbr. 1681 fra Jesper Jensens Arvinger til Povel Jepsen i Børup. 3) Husbondholds-brev for Sønnen Christen Povelsen.

Landg. af 5 og 6. Leding 1 Sk., 5 Skp. Mel, 2 Skp. Byg, 1 Pd. 21 Skp. Malt, 22 Skp. Havre, 1½ Skp. Gaasehavre, 1 Faar, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 40 Humlestænger, = 16 Rdlr. 2 Mk. 9 Sk.

7. Jens Nielsen. Htk. 6-2-1-2, ÷ 1-1-1-2.

Af en Toft. „ 0-4-0-2, ÷ 0-1-0-2.

Adk. 1) Skøde af 3. Febr. 1699 fra Peder Staffensen til Broderen Niels Staffensen. 2) Husbondholds-brev af 27. Febr. 1714 udgiven til Jens Nielsen. 3) Skøde af 26. Juni 1714 fra Niels Staffensen til Sønnen bemeldte Jens Nielsen.

Landg. Leding 2 Sk., 5 Skp. Mel, 2 Skp. Byg, 1 Pd. 21 Skp. Malt, 22 Skp. Havre, 1 Faar, 5 Høns, 20 Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 40 Humlestænger, = 16 Rdlr. 1 Mk. 3 Sk.

8. Niels Pedersen. Htk. 4-2-3-2, ÷ 0-6-3-2.

Adk. 1) Skøde af 30. Maj 1671 fra Jens Iversen i Nebbel og Interessenter til Jep Andersen i Børup og Hustru Anne Nielsdatter. 2) Husbondholds-brev af 1. Juni 1705 for Niels Pedersen.

Landg. Leding 1 Sk., 3¾ Skp. Mel, 1 Pd. 4½ Skp. Malt, 1½ Skp. Byg, 18½ Skp. Havre, 1 Faar, 5 Høns, 20 Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 40 Humlestænger, = 12 Rdlr. 2 Mk. 14 Sk.

T a u l e - N e b b e l.

4. Powel Jensen. Htk. 6-1-2-2, ÷ 1-1-2-2.

Adk. 1) Et Skøde af 9. Marts 1669 fra Hans Hansen Koed i Stoer Velling til Hr. Laurs Andersen i Tafle Nebbel. 2) Et dito af 18. Decbr. 1697 fra Mag. Morwille, Rektor i Fridericia Skole, til Povel Jensen.

Landg. Leding 1 Sk., 3¾ Skp. Malt, 1½ Skp. Byg, 1 Pd. 15½ Skp. Malt, 18½ Skp. Havre, 1 Faar, 5 Høns, 1 Snes

Æg, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 40 Humlestænger, = 12 Rdlr. 2 Mk. 12 Sk.

T a a r u p.

4. Christen Udsen. Htk. 10-1-2-0, ÷ 0-5-2-0.
 Aparte Jord. „ 0-1-0-2, ÷ 0-0-0-2.

Adk. 1) Sal. og højlovlig Kong Hansis Brev af 1512, given af da holdte Retterting, paa ved Underretten vunden Lovhævd. 2) Christierni Secundi Dom paa et Stykke Jord, kaldes Brandenburg Tofte. 3) Skøde af 14. Maj 1616 fra Udi Pedersen i Colding til Jens Udsen. 4) Af 20. Jan. 1618 fra Niels Griises Arvinger til bemeldte Jens Udsen. 5) Af 18. Juli 1643 fra Udi Jensens Arvinger til Hans Hansen og Fæstemø Giertrud Vistisdatter. 6) Af 8. Novbr. 1698 fra Hans Hansen til Svogeren Christen Udsen og Hustru Giertrud Hansdatter.

Landg. Leding 2 Sk., 7½ Skp. Mel, 3 Skp. Byg, 1 Pd. 20 Skp. Malt, 26 Skp. Havre, 1½ Skp. Gaasehavre, 1 fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 40 Humlestænger, = 17 Rdlr. 5 Mk. 9 Sk.

E r r i t z ø e S o g n o g B y.

6. Hans Nielsen. Htk. 4-3-3-2, ÷ 0-6-3-2.

Adk. 1) Skøde af 28. Jan. 1716 fra Knud Andersens Arvinger til Hans Nielsen i Eritzøe og Fæstemø Johanne Mickelsdatter. 2) Husbondholds-brev af 9. Septbr. 1716, udgiven til bemeldte Hans Nielsen.

7. Hans Pedersen. Htk. 4-4-1-1, ÷ 0-7-1-1.

Landg. af 6 og 7. Leding 1 Sk., 3¾ Skp. Mel, 2 Skp. Byg, 1 Pd. 15½ Skp. Malt, 42 Skp. Havre, 1 Faar, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 40 Humlestænger, = 16 Rdlr. 2 Mk. 13 Sk.

15. Christen Bertelsen og Hans Madsen.

Htk. 5-7-3-1, ÷ 1-0-3-1.

Adk. 1) Husbondholds-brev af 13. Oktbr. 1724, udgiven til Christen Bertelsen. 2) Dito af samme Dato til Hans Madsen.

Landg. Leding 1 Sk., 3¾ Skp. Mel, 1½ Skp. Byg, 1 Pd.

9½ Skp. Malt, 39 Skp. Havre, 1½ Skp. Gaasehavre, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 40 Humlestænger, = 14 Rdlr. 5 Mk. 13 Sk.

19. Anders Pedersen. Htk. 6-4-1-1, ÷ 1-1-1-1.

Adk. 1) Skøde af 23. Septbr. 1645 fra Jens Jensen i Eritzøe til Sønnen Hans Jensen og Fæstemø Birgithe Hansdatter. 2) Afkald af 29. Juni 1680 fra bemeldte Hans Jensens Arvinger til Sønnen Søren Hansen. 3) Skøde af samme Dato fra Søren Hansen til hans Fæstemø Karen Hansdtr. 4) Husbondholds-brev af 9. Septbr. 1716, udgiven til Anders Pedersen.

20. Lauge Mickelsen. Htk. 7-1-0-0, ÷ 1-3-0-0.

Adk. Husbondholds-brev af 30. Jan 1702.

Landg. af 19 og 20. Leding 1 Sk., 7½ Skp. Mel, 3 Skp. Byg, 1 Pd. 20 Skp. Malt, 48 Skp. Havre, 1½ Skp. Gaasehavre, 1 Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 40 Humlestænger, = 19 Rdlr. 2 Mk. 6 Sk.

22. Hans Mickelsen. Htk. 5-0-0-2, ÷ 0-7-0-2.

Adk. 1) Skøde af 21. April 1640 til Thomas Jepsen fra de øvrige Arvinger. 2) Husbondholds-brev af 12. April 1720 udgiven til Hans Mickelsen.

23. Thomas Pedersen. Htk. 4-7-1-1, ÷ 0-7-1-2.

Af noget Jord „ 0-1-0-1.

Adk. 1) Skøde af 1. Febr. 1687 fra Terckel Mickelsen i Fridericia og Peder Pedersen i Erritzøe paa deres Hustruers Vegne til Jens Jensen i Erritzøe. 2) Husbondholds-brev af 12. Aug. 1710 for Thomas Pedersen.

Landg. af 22 og 23. Leding 2 Sk., 3¾ Skp. Mel, 1½ Skp. Byg, 1 Pd. 15½ Skp. Malt, 39 Skp. Havre, 1½ Skp. Gaasehavre, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, = 15 Rdlr. 5 Mk. 13 Sk.

28. Mickel Jensen. Htk. 4-2-2-1, ÷ 0-7-2-1.

Adk. 1) Skøde af Elboe Herreds Ting den 8. Aug. 1620 fra Jep Madsen i Eritzøe til Peder Thomasen Boerlef. 2) Husbondholds-brev af 12. Aug. 1710 for Michel Jensen.

29. Peder Jensen.

Htk. 4-0-1-2, ÷ 0-6-1-2.

Adk. 1) Et Skøde af 4. Juli 1587 fra Hans Tuesen til Niels Koed. 2) Dito af Eldboe Herreds Ting den 31. Juli 1610 fra Christen Tuesen i Erritzøe til Hans Nielsen ibm. 3) Af 17. Decbr. 1650 fra Niels Pedersen Boerlef og Interessenter til bemeldte Hans Nielsen. 4) Dito af 30. April 1715 fra Ellen Hansdatter af Eritzøe og Lavværge Hans Elkiær til Peder Jensen og Ellen Sørensdtr. 5) Husbondholds-brev af 30. April 1715.

Landg. af 28 og 29. Leding 1 Sk., $3\frac{3}{4}$ Skp. Mel, 2 Skp. Byg, 1 Pd. $15\frac{1}{2}$ Skp. Malt, 42 Skp. Havre, $1\frac{1}{2}$ Skp. Gaasehavre, 1 Faar, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Garn, 40 Humlestænger, = 16 Rdlr. 4 Mk. 4 Sk.

31. Thomas Nielsen Biere.

Htk. 4-2-3-1, ÷ 0-6-3-1.

Adk. 1) Skøde af Aar 1578 til Marcus Nielsen og Jens Biere. 2) Husbondholds-brev af 22. Novbr. 1711 for Thomas Nielsen.

Landg. Leding $\frac{1}{2}$ Sk., $1\frac{5}{8}$ Skp. Mel, $\frac{3}{4}$ Skp. Byg, $23\frac{3}{4}$ Skp. Malt, $18\frac{1}{2}$ Skp. Havre, $\frac{1}{2}$ Faar, $2\frac{1}{2}$ Høns, $\frac{1}{2}$ Snes Æg, 10 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, 20 Humlestænger, = 8 Rdlr. 1 Mk. 8 Sk.

32. Niels Jensen.

Htk. 4-3-3-1, ÷ 0-6-3-1.

Adk. 1) Skøde af 22. Juni 1591 fra Knud Andersen i Bovballe til Peder Hansen, Jens Hansen og Hans Hansen i Eritzøe. 2) Dito af 28. Juni 1707 fra Jens Jensen Fogedgaard og Hans Hansen ibm. til Niels Jensen i Eritzøe. 3) Husbondholds-brev af 28. Febr. 1699 til Niels Jensen.

33. Søren Andersen.

Htk. 4-3-0-1, ÷ 0-7-0-1.

Adk. 1) Skøde af 25. Oktbr. 1631 til Niels Ollesen i Eritzøe fra de øvrige Interessenter. 2) Afkald af 12. Febr. 1678 til Peder Jensen Smid fra Peder Nielsen og Madz Madsen i Eritzøe samt Lauge Hendricksen i Bredstrup. 3) Husbondholds-brev af 2. Jan. 1678 for Søren Andersen.

Landg. af 32 og 33. Leding 1 Sk., $3\frac{3}{4}$ Skp. Mel, 2 Skp. Byg, 1 Pd. $15\frac{1}{2}$ Skp. Malt, 42 Skp. Havre, $1\frac{1}{2}$ Skp. Gaasehavre, 1 Faar, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved,

1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 40 Humlestænger, = 16 Rdlr.
4 Mk. 4 Sk.

34. Niels Pedersen. Htk. 1-5-3-1, ÷ 0-2-3-1.

Adk. 1) Skøde af 15. Juni 1602 fra Espen Pedersen i Eritzøe til Lars Pedersen ibm. 2) Husbondholds-brev af 16. Decbr. 1699 til Niels Pedersen.

Landg. Leding 1 Sk., 1½ Skp. Mel, 14½ Skp. Malt, 6 Skp. Havre, 1½ Skp. Gaasehavre, 1 Lam, 3 Høns, 1 Snes Æg, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Garn, = 4 Rdlr. 1 Mk. 5 Sk.

35. Hans Thomasen. Htk. 1-3-1-1, ÷ 0-2-1-1.

Landg. Leding 1 Sk., 1 Skp. Mel, ½ Skp. Byg, 14 Skp. Malt, 1½ Skp. Havre, 1 Lam, 5 Høns, 1 Snes Æg, 10 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Garn, = 4 Rdlr. 4 Mk. 11 Sk.

H u s e.

44. Peder Møllers Enke. Htk. 0-2-2-0.

59. Snoghøi Færgested af noget Jord paa Eritzøe Mark.
Htk. 0-1-1-1.

44 og 59 findes ikke i Matrikullen for nogen Landgilde anslagen.

U l l e r u p S o g n.

S t o u s t r u p.

1. Lauge Hansen. Htk. 6-4-1-1, ÷ 1-1-1-1.

Adk. 1) Skøde af Eldboe Herreds Ting 1576 fra Niels Iversen i Colding til Madz Mickelsen og Hustru Dorethe Madzkone. 2) Husbondholds-brev af 11. Juni 1700 til Lauge Hansen.

Landg. Leding 1 Sk., 2½ Skp. Malt, 1 Skp. Byg, 1 Pd. 13½ Skp. Malt, 16 Skp. Havre, 1 Lam, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 40 Humlestænger, 5 Skp. Havre, = 13 Rdlr. 4 Mk. 9 Sk.

2. Hans Bertelsen. Htk. 8-0-2-2, ÷ 1-3-2-2.

Adk. 1) Skøde af 24. Jan. 1643 fra Præsten i Hvering Mag. Søren Sommer til Peder Ericksen i Lindved. 2) Skøde af 28. Febr. 1719 fra Claus Børresen af Stoustrup til Hans Bertelsen og Hustru Maren Erichsdatter. 3) Husbondholds-brev af 27. Novbr. 1717 til Hans Bertelsen i Stoustrup.

Landg. Leding 1 Sk., $7\frac{1}{2}$ Skp. Mel, 3 Skp. Byg, 1 Pd. 20 Skp. Malt, 28 Skp. Havre, $1\frac{1}{2}$ Skp. Gaasehavre, 1 Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Garn, 40 Humlestænger, = 17 Rdlr. 5 Mk. 2 Sk.

4. Niels Knudsen. Htk. 5-4-1-2, ÷ 1-0-1-2.

Adk. 1) Skøde af 20. Juli 1602 fra Nis Thomsen i Østergaard til Knud Jørgensen i Stoustrup. 2) Husbondholds-brev af 25. Juli 1718 til Knud Nielsen.

Landg. Leding 3 Sk., $3\frac{3}{4}$ Skp. Mel, $1\frac{1}{2}$ Skp. Byg, 1 Pd. $15\frac{1}{2}$ Skp. Malt, 19 Skp. Havre, $1\frac{1}{2}$ Skp. Gaasehavre, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 40 Humlestænger, = 14 Rdlr. 3 Mk. 3 Sk.

3. Jørgen Bang. Htk. 7-4-2-0, ÷ 1-3-2-0.

Adk. 1) Generalkommissariatets Skrivelse af 6. Aug. 1709. 2) Deres Majestæts allern. Resolution af 2. Aug. 1709 paa Sessionens Forestilling, at Bertel Hansen paa Jørgen Bangs nu paaboende Gaard maatte nyde den Selvejerrettighed, Gaarden tilforn skal have haft, formedelst han Gaarden, der var afbrændt, uden nogen Hjælp havde opbyggt og Skoven til Fremvækst befordret. 3) Husbondholds-brev af 2. Jan. 1718.

Landg. Leding 1 Sk., $3\frac{3}{4}$ Skp. Mel, $1\frac{1}{2}$ Skp. Byg, 1 Pd. $15\frac{1}{2}$ Skp. Malt, 19 Skp. Havre, 1 Faar, 5 Høns, 1 Snes Æg, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 40 Humlestænger, = 14 Rdlr. 3 Mk. 7 Sk.

Weilbye Sogn.

Trelde.

4 og 5. Hans Nielsen og Søren Nielsen.

Htk. 4-7-2-1, ÷ 0-3-2-1.

Adk. 1) Skøde af 25. Septbr. 1688 fra Jens Jørgensen Krag i Igum til Niels Sørensen Ougesen. 2) Lovbudstings-vidne af 24. Novbr. 1691. 3) Skøde af 12. Juli 1712 fra Niels Sørensen Ougesen til hans Søn Hans Nielsen. 4) Et dito af samme Dato til Sønnen Søren Nielsen.

Landg. af 4 og 5. Leding 1 Sk., 1 Dlr. Gæsteri, 1 Pd. Malt, 5 Skp. Kversthavre, 1 Brændsvin, = 8 Rdlr. 2 Mk. $6\frac{1}{2}$ Sk.

13. Jep Madsen. Htk. 5-4-1-1, ÷ 0-3-1-1.

Adk. 1) Skøde af 7. Decbr. 1669 fra Søren Jepsen i Trælde til Madz Jepsen ibm. 2) Afkald af samme Dato. 3) Skøde af 17. Jan. 1693 fra Christen Madsen og Knud Madsen til Jep Madsen i Trælde.

Landg. Leding 2 Sk., 1 Dlr. Gæsteri, 1 Pd. Malt, 10 Skp. Havre, 1 Brændsvin, = 8 Rdlr. 4 Mk. 13 Sk.

6. Søren Jørgensen. Htk. 3-0-0-2, ÷ 0-2-0-2.

Adk. 1) Skøde af Eldboe Herred den 17. Maj 1642 fra Maren Hansdatter med Lavværge til Søren Hansen i Trælde. 2) En Skifteforretning af 17. Oktbr. 1648. 3) Et Skøde af 5. Juni 1648 fra Niels Jørgensen i Trælde og Interessenter til Søren Hansen Skiøt i Trælde. 4) En Dom af Eldboe Herredsting den 4. Septbr. 1660. 5) Et Skøde af 30. Marts 1680 fra Hans Sørensen Skiøt og Interessenter til Jørgen Sørensen Skiøt i Trælde. 6) Dito af 30. Juli 1726 fra Lauge Jørgensen af Trælde og øvrige Interessenter til Søren Jørgensen Skiøtte.

Landg. Leding 1 Sk., 1 Dlr. Gæsteri, 1 Pd. Malt, 5 Skp. Havre, 1 Brændsvin, = 8 Rdlr. 2 Mk. 6½ Sk.

Summa over de Selvejeres nydte og oppebaarne Reduktion samt Stedernes Hartkorn, som siden Ryttergodsets første Indretning har været tillagt den Coldingske Regiments Kasse Htk. 1103-6-0-2⁵/₆, ÷ 142-0-2-⁵/₆.

Endnu anføres hans Majestæts forbeholdne Gods, som til 1718 af Stedernes fulde Hartkorn betalte lige ved Proprietarie-Bønder Skatter og Skattekornt samt Landgilde og Penge for ¼ Part Hovning.

[Anst Herred.]

Seerst Sogn og By.

1. Christen Ericksen. Htk. 6-6-1-2.

Adk. 1) Skøde af 9. Maj 1661 til Erick Christensen i Seerst fra Joen og Jep Andersønner ibm. 2) Dito af 19. Maj 1693 fra Erick Christensen til Sønnen Christen Ericksen.

2. Hans Madsen. Htk. 6-6-1-2.
Adk. Skøde af 23. Novbr. 1714 fra Madz Hansen i Seerst til Sønnen Hans Madsen.

3. Hans Pedersen. Htk. 2-1-3-0.
Adk. Skøde af 20. Decbr. 1689 fra Anders Hansen af Seerst til Hans Pedersen ibm.
Landg. af 1—3. Leding 2 Sk., Penge 1 Rdlr. 3 Mk. 10½ Sk., 3 Skp. Malt, 2½ Ørte Havre, 1 Fjd. Smør, 3 Brændsvin, 1 Mk. Lysegarn, = 11 Rdlr. 5 Mk. 3½ Sk.

7 og 8. Hans Horskiær og Bertel Hansen. Htk. 12-7-3-1.
Adk. 1) Skøde af 19. Maj 1687 fra Anders Jepsen i Seerst til Hans Nielsen Horskiær. 2) Dito af 15. Febr. 1689 fra Anders Jepsen i Seerst til Berthel Hansen ibm.
Landg. Penge 1 Rdlr. 3 Mk. 8 Sk., 3 Skp. Malt, 2 Ørter Havre, 1 Fjd. Smør, 2 Brændsvin, = 11 Rdlr. 2 Sk.

38 og 39. Baltzer Boensen i Colding. Htk. 0-3-1-2.
Landg. Leding 2 Sk., 10 Skp. Kversthavre, = 4 Mk. 13 Sk.

[Brusk Herred.]

Haart By.

9. Jens Andersen. Htk. 5-0-0-2.
Adk. 1) Skøde af 9. Marts 1633 fra Jep Jepsen i Gielballe og øvrige Interessenter til Peder Pedersen Skiælde i Hart og Hustru Kirsten Pedersdatter. 2) Af 12. Jan. 1672 fra Jens Pedersen, Raadmand i Colding, til velb. Otte Bilde til Bildesbøl, Amtmand paa Coldinghus. 3) Af 18. Maj 1681 fra Regimentskvartermester Peder Hagelsteen til Ritmester Valentin Schubart. 4) Af 2. April 1715 fra Hr. August Richters Enke med Lavværge til Jens Andersen i Haart.
Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 2 Mk., ½ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, 1 Ørte Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Skp. Gryn, 2 Traver Rug, 1 Brændsvin, ½ fed Ko, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 10 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 19 Rdlr. 5 Mk. 13 Sk.

Bramderup Sogn og By.

6. Hans Christensen og Hans Hansen. Htk. 11-7-2-2.

Adk. Skøde af 6. Decbr. 1698 fra Christen Hansen i Bramdrup til Sønnen Hans Christensen.

Landg. Leding 3 Sk., Penge $12\frac{1}{2}$ Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, $\frac{1}{2}$ Ørte Malt, 25 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 1 Skp. Gryn, 2 Traver Rug, 1 Brændsvin, 1 fedt Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 2 Td. Kul, 1 Læs Hø, 20 Læs Ved, $1\frac{1}{2}$ Mk. Haar, $1\frac{1}{2}$ Mk. Garn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, 5 Skp. Havre. Udi Eltang Trinding: $1\frac{1}{2}$ Skp. Malt, $1\frac{1}{2}$ Pd. Smør, 2 Kander Honning, udi 1 Td. Sild $10\frac{1}{2}$ Sk., udi 1 Malkeko 1 Mk. 2 Sk., udi 2 fede Køer 3 Mk., udi 4 Boelgalte 1 Rdlr., = 24 Rdlr. 4 Mk. 6 Sk.

4. Gregers Jensen og Søren Jepsen. Htk. 6-0-0-2.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 2 Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, 1 Ørte Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Udi Eltang Trinding: 1 Skp. Malt, 1 Pd. Smør, udi Honning 3 Mk., udi 1 Td. Sild $7\frac{1}{24}$ Sk., udi 1 Malkeko 12 Sk., udi 2 fede Køer 1 Mk. $5\frac{1}{12}$ Sk., udi 4 Boelgalte 3 Mk. $14\frac{1}{2}$ Sk., = 20 Rdlr. 12 Sk.

5. Nis Powelsen. Htk. 5-5-0-1.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 2 Sk., 1 Ørte Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Skp. Byg, 2 Traver Rug, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 4 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, = 9 Rdlr. 1 Mk. 13 Sk.

10. Jens Hansen. Htk. 5-2-1-0.

Adk. Skøde af 10. Juni 1704, hvorved Jens Hansen udi Gaarden delagtiggør hans Kæreste Johan Nielsdtr.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge 2 Sk., 2 Skp. Byg, 10 Skp. Kversthavre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 2 Td. Strandsalt, 1 Brændsvin, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 20 Æg, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste, = 16 Rdlr. 4 Mk. 10 Sk.

Eltang Sogn.

Biert By.

10. Peder Jørgensen. Htk. 7-3-3-2.

Adk. Skøde af 30. April 1687 fra Johan Clausdatter til Peder Jørgensen.

Landg. Leding 1 Sk., Aarlig Penge 1 Sk., 1 Skp. Byg, 25 Skp. Havre, $\frac{1}{2}$ Lam, $\frac{1}{2}$ Gaas, 2 Høns, $\frac{1}{2}$ Snes Æg, $\frac{1}{2}$ Læs Hø, 1 Td. Kul, 10 Læs Ved, 1 Mk. Garn, = 3 Rdlr. 5 Mk. $7\frac{1}{2}$ Sk.

16 og 17. Bertel Hansen Ravn og Anders Hansen Sandmand.

Htk. 16-1-2-2.

Adk. 1) Afkald og Skøde af 2. Maj 1685 fra Olle Ravns Arvinger til Bodel Ravns i Biert. 2) Skøde af 1. Juli 1697 fra Hans Andersen til Sønnen Anders Hansen. 3) Skøde af 27. Oktbr. 1716 fra Bertel Hansen til Hans Madsen i Eltang paa den halve Part.

Landg. Leding 2 Sk., Aarlig Penge $2\frac{1}{6}$ Sk., $\frac{1}{2}$ Ørte Rug, 2 Skp. Byg, $3\frac{1}{2}$ Skp. Malt, 23 Skp. Havre, 2 Skp. Gaasehavre, 2 Traver Rug, 1 Skp. Gryn, 1 Brændsvin, 1 Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 5 Høns, 1 Snes Æg, 1 Læs Hø, 2 Td. Kul, 20 Læs Ved, 1 Mk. Haar, 1 Mk. Lysegarn, 16 Sommer- og Vinterheste, 3 Jægerheste. Udi Eltang Trinding: $2\frac{1}{2}$ Skp. Malt, $1\frac{1}{2}$ Pd. Smør, udi 1 Td. Honning 4 Mk. 8 Sk., udi 1 Td. Sild $10\frac{1}{6}$ Sk., udi 1 Malkeko 1 Mk. 2 Sk., udi 2 fede Køer 3 Mk., udi 4 Boelgalte 1 Rdlr. Udi Herslef Trinding: udi 1 Td. Sild 1 Rdlr., = 24 Rdlr. 2 Mk. 9 Sk.

18 og 24. Jesper Pedersen og Samvel Wiinskels Enke.

Htk. 4-6-0-0.

Adk. 1) Pantebrev af 17. Maj 1656 fra Hans Christensen til Jens Jespersen paa $\frac{1}{2}$ Otting Jord for 151 sl. Dlr. 2) Dito af 18. Septbr. 1688 fra Borgmester Roy til Madz Mathisen Smid.

Landg. Leding 1 Sk., 5 Skp. Kversthavre, 1 Pd. Smør, 1 Brændsvin, 2 Høns, 1 Snes Æg, 5 Læs Ved, $\frac{1}{2}$ Mk. Lysegarn, Penge 1 Mk., = 3 Rdlr. 1 Mk. $9\frac{1}{2}$ Sk.

Disses Beløb er Htk. 91-4-3-0.

Summarum over Selvejerne i det ganske Distrikt:

Htk. 1195-2-3- $2\frac{5}{6}$.

Summa Summarum Landgildens Beløb: 2411 Rdlr. 7 Sk.

Allerunderdanigst Beregning
over

disse indbemeldte Koldingske Rytterdistrikts Selvejeres
nydte Reduktion og sammes Beløb
fra 1695 til 1718 inklusive
samt Balance

over Skatterne og Landgilden, de som Proprietarie-Selvejere kunde tilkomme at betale,
item hvad de nu til Regimentskassen svarer og den dem
aarlig tilflydende Forlindring.

Selvejernes nydte Reduktions-

Hartkorn ..... 142 Tdr. 2 Fkr. $\frac{5}{6}$ Alb.
Beløb à Td. 4 Rdlr. fra 1695 til 1718... 13069 Rdlr. 2 Mk.

Deres under Rytterdistriktet befindende Hartkorn:

1195 Tdr. 2 Skp. 3 Fkr. $2\frac{5}{6}$ Alb.

Selvejerne kunde tilkomme aarligen at betale:

For Skatter à Td. Hartkorn

3 Rdlr. .... 3586 Rdlr. 0 Mk. $11\frac{1}{2}$ Sk.
Landgilde ..... 2411 Rdlr. 0 Mk. 7 Sk.

Summa ..... 5997 Rdlr. 1 Mk. $2\frac{1}{2}$ Sk.

Selvejerne betaler til Regi-

mentskassen à Tønde 4 Rdlr. 4781 Rdlr. 2 Mk. $15\frac{1}{3}$ Sk.

Hvad ved Kalkulationen be-

findes dem til Lindring at

differere ..... 1215 Rdlr. 4 Mk. $3\frac{1}{6}$ Sk.

Saaledes allerunderd. anført og beregnet ved

Woyda. Jens Serup Jørgensen. Folsach.

Bilag II.

SKØDERNE PAA GAARD NR. 2

i Nagbøl, Skanderup Sogn, Anst Herred, tilhørende

Antoni Jacobsen Buck.

[Anm. Kommissarierne har ladet tage fuldstændige Afskrifter af de foreviste Skøder, og de gengives her efter disse, men af Pladshensyn med Udeladelse af Indledning-

gerne, og i Teksterne er med . . . angivet Udeladelser af vidnende Dannemænds Navne m. v. og alt, hvad der ikke staar mellem Citationstegn, er kun Referat. Efter Datidens Sædvane var Afskrifterne dog meget fri i Henseende til Stavemaade og Sprog, idet de uden Hensyn til Dokumenternes Affattelsestider alle var bragt i Overensstemmelse med 18. Aarhundredes Sprogbrug, og da der ikke var Grund til at lade dem fremtræde i denne Klædning, gengives de her med moderne Retskrivning. De kan derfor langt fra erstatte Originalerne, men de vidner dog om den ærværdige Skøderække, der da endnu var i Behold, og de illustrerer godt, hvor lidet det havde paa sig, naar Kommissarierne paastod, at Skøderne i Tidens Løb var blevet saa stærkt forbedrede i Stilen, at de senere afveg væsentlig fra de ældste.]

1.

1487 den Torsdag paa St. Valentini Dag¹⁾ paa Anst Herreds Ting. „Da var skicket for os og flere Dannemænd paa forn^{te} Ting beskeden Dannemand Mads Kjeldsen i Søgaard, hvilke[n] som lovlig bedet og fik et fuld Tingsvidne af 8 Dannemænd, som var . . . , hvilke 8 Dannemænd, som vidnede paa deres gode Tro og Sandhed, at de med hos var paa Anst Herreds Ting, saa og hørte, at Iver Iversen i Skanderup, han skødte Mads Kjeldsen i Søgaard al den Rettighed, som forn^{te} Iver Iversen og hans Brødre havde i den forn^{te} Gaard i Nagbøl, som er over al Nagbøl Mark og Bønstrup, den skødte han forn^{te} Mads Kjeldsen til evindelig Eje, Skov og Mark, Ager og Eng, vaadt og tørt, intet undtagen til alle fire Markemoder af noget af de Brødre deres Del, og var forn^{te} Gaard lovlig lovbuden for Skøde og efter Skøde, og efter Lovbud tilbyder jeg, forn^{te} Iver Iversen, mig og mine Arvinger at fri frelse forn^{te} Mads Kjeldsen og sine Arvinger den forn^{te} Gaard for hver, som paa kan tale med Rette. Til Vidnesbyrd, at saa er gangen og faren i alle Maader, som forskrevet staar, det vidner vi med vore Mærker og Hænder neden for dette aabne Brev. Datum ut supra.“

¹⁾ 15. Februar.

2.

1498 Torsdagen næst efter St. Gregorii Dag¹⁾ paa Anst Herreds Ting „var skikket for os og flere Dannemænd, denne Brevviser Mathias Kjeldsen i Nagbøl, hvilke[n] lovlig bedet og fik et Tingsvidne af 8 Dannemænd, som var . . ., hvilke fornævnte 8 Dannemænd, som vonde, at de saa og hørte og dem fuld vitterligt er, at Nis Hansen i Skanderup var inden fire Stokke og solgte og skødte forn^e Mads Kjeldsen og alle hans Arvinger al den Ret og Rettighed, som han, hans Moder og Medarvinger havde paa Nagbøl Mark udi de to Otting Jorder, hvad som det helst er, Ager og Eng, vaadt og tørt, intet undtagen, som dertil hørte, til evindelig Eje, og var dem og fuld vitterligt, at Jep Iversen i Gielballe var og inden Tingene paa sine egne Vegne og paa Olle Jensens Vegne i Eistrup og solgte og skødte forn^{te} Mads Kjeldsen og hans Arvinger al den Rettighed, de havde udi forn^{te} to Otting Jorder, som forskrevet staar, til evindelig Eje, og var dem og vitterligt, at Jep Iversen i Gielballe stod inden fire Stokke paa sine egne Vegne og paa hans Sødskendes Vegne og solgte og skødte forn^{te} Mads Kjeldsen og hans Arvinger al den Rettighed, de havde udi forn^{te} to Otting Jord, som forskrevet staar, paa Nagbøl Mark til evindelig Eje, og hørte forn^{te} 8 Dannemænd, at alle disse forn^{te} Dannemænd, Moder og Søsken, solgte og skødte forn^{te} Mathias Kjeldsen og hans Arvinger al den Rettighed, som de havde udi Thøre Toft, til evindelig Eje, og kendes de dem ej at have eller deres Arvinger nogen ydermere Ret eller Rettighed i forn^{te} Jorder efter denne Dag i nogen Maade og tilvonde dem og deres Arvinger at fri frelse forn^{te} Mathias Kjeldsen og hans Arvinger forn^{te} Jord og Gaard for hver Mands Paatale, som der kan paatale med Rette, og vorte forn^{te} Gaard lovlig lovbuden efter Loven, det vidner vi med vor Segl og Mærker neden for dette aabne Brev. Datum anno, die ut supra.“

3.

1513 Torsdag næst efter St. Mathei Apostels Dag¹⁾ paa Anst Herreds Ting „var skikket for os og flere Dannemænd, som den Dag til Stede var, denne Brevviser Jens Jørgensen,

1) 15. Marts.

2) 22. September.

hvilke[n] som lovlig bedet og fik et fuld Tingsvidne af 8 Dannemænd, som var . . ., hvilke forn^{te} 8 Dannemænd alle samdrægtelig vonde paa deres gode Tro og Sandhed, at de saa og hørte, at Anders Nielsen i Hjarup stod paa forn^{te} Anst Herreds Ting for Dom og Ret og solgte og skødte fra sig og alle sine Arvinger al den Lod og Del, som hans Moder Sidsel Niskone havde i Mads Kjeldsens Gaard i Nagbøl og til Jens Jørgensen og hans Arvinger til evindelig Eje samme Lod og Del, som Sidsel Niskone havde i den Gaard, som forn^{te} Jens Jørgensen nu udi bor, og intet undtagen af den Jord eller Gaard i nogen Maader, som tilligger forn^{te} Gaard med Rette, og sagde forn^{te} Anders Nielsen, at han havde fuld Mynde og Magt og selvmyndiggjort af sin Moder og af alle sine Sødskende til at skøde samme forn^{te} Lod og Del bort, og tilbyder jeg mig Anders Nielsen og mine Arvinger at fri og frelse forn^{te} Jens Jørgensen og hans Arvinger samme Lod og Del, som der kan paatale i nogen Maader efter Loven. Og var forn^{te} Jord og Gaard lovlig lovbudet tre Ting for og tre Ting siden efter Loven. At saa er gangen, det vidne vi med vore Mærker og Hænder neden for dette vort aabne Brev.“

4.

1515 Torsdag næst for St. Gertruds Dag²⁾ paa Anst Herreds Ting var skicket „denne Brev viser Jens Jørgensen, hvilke[n] som bedet og fik et fuldt Tingsvidne af 8 Dannemænd, som var . . ., at de saa og hørte, at Nis Jepsen stod paa Anst Herreds Ting for Dom og skødte fra sig og fra alle sine Arvinger og Sødskende al den Lod og Del, som hans Moder havde i den Gaard i Nagbøl, som Nis Jepsens Moder gjorde ham fuldmyndig til at skøde den bort, og den skødte han fra sig og fra alle hans Medarvinger og til Jens Jørgensen og hans Arvinger til evindelig Eje, som er fire Otting Jord over al Nagbøl Mark, det vonde 8 Dannemænd, at de saa og hørte, at Jens Simonsen stod og samme Dag paa forn^{te} Ting og skødte fra sig og sine Arvinger og til Jens Jørgensen og hans Arvinger til evindelig Eje al den Lod, som hans Fader ejede i den Gaard i Nagbøl, som er fire Otting Jord over al Nagbøl Mark, Skov, Mark, Ager, Eng

1) 15. Marts.

intet undtagen inden alle fire Markemoder, baade paa Nagbøl Mark og paa Bønstrup Mark, saa meget som tilligger samme Gaard med Rette. Dertil vandt Nis Jepsen og Jens Simonsen og deres Arvinger at fri og frelse Jens Jørgensen og hans Arvinger forn^{te} Ejendom og samme Lod efter Loven, og var samme Lod og Del lovl^{ig} lovbuden for Skøde og efter, efter Loven. At saa er gangen det vidne vi og med vor Segl og Mærker neden for dette vort aabne Brev. Datum ut supra.“

5.

1523 den Torsdag næst efter St. Urbani Dag¹⁾, Tingsvidne af Anst Herreds Ting erhvervet af Jens Jørgensen i Nagbøl „at Hans Nielsen i Tved, Simon Nielsen i Skudstrup, de fremgik for Ting Dom med fri Villie og fuld beraad Hu baade paa deres egne Vegne og paa alle deres Søstres Vegne, solgte og skødte og afhændet fra dem og deres Søstre og alle deres Arvinger og til forn^{te} Jens Jørgensen og hans Arvinger al den Lod og Del, som dem var til Arv falden udi den Gaard og Gaards Eje udi Nagbøl, som forn^{te} Jens Jørgensen nu udi bor med al sin rette Tilliggelse, som i Huse og Jord, Skov og Mark, Ager og Eng, Fæll^{ed} og Fiskevand, vaadt og tørt, intet undtagen inden alle fire Markeskel, og dertil ogsaa noget, som deres Søster var til Arv falden udi en Otting Jord paa Bønstrup Mark udi Skov og Mark, Ager og Eng, Tofter og Enemærker, vaadt og tørt, Fæll^{ed} og Fiskevand, intet undtaget i nogen Maader inden alle fire Markeskel, og kender forn^{te} Hans Nielsen og Simon Nielsen dennem alle deres Søstre, alle deres Arvinger, ingen Lod eller Del at have udi forn^{te} Gaard og Ejendom efter denne Dag i nogen Maader og tilvandt forn^{te} Hans Nielsen og Simon Nielsen dem baade paa deres egne Vegne og deres Arvinger at fri frelse forn^{te} Jens Jørgensen og hans Arvinger forn^{te} Gaard og Ejendom efter Loven, og var forn^{te} Gaard og Ejendom lovl^{ig} lovbuden, og var der ingen, der Skøde begærte, uden forn^{te} Jens Jørgensen, som samme Skøde fik. At saa var vundet for os paa forn^{te} Ting, som forskrevet staar, det vidner vi forn^{te} Mænd med vor Segl og Mærker neden for dette Brev. Datum ut supra.“

1) 28. Maj.

6.

1528 den Torsdag for St. Dionysi[i] Dag¹⁾, Tingsvidne af Anst Herreds Ting, erhvervet af Jens Jørgensen i Nagbøl. „At Simon Iversen baade paa sine egne Vegne og paa alle Gertrud Ivers Arvingers Vegne, som da var fuldmyndig og myndiggjort med dette aabne Brev, han fremgik for Ting Dom med fri Villie og med fuldberaad Hu og solgte og skødte fra sig og deres forn^{te} alle Gertrud Ivers Arvinger og til forn^{te} Jens Jørgensen og sine Arvinger til evindeligen Ejendom al den Lod og Del, som dennem var til Arv falden efter deres Moder, forn^{te} Gertrud Ivers, udi den Gaard og Gaards Eje udi Nagbøl, som forn^{te} Jens Jørgensen nu udi bor, med al sin rette Tilliggelse, som er udi fire Otting Jord paa Nagbøl Mark og udi en Otting Jord paa Bønstrup Mark med al sin rette Tilliggelse og udi et Ene-mærke, som hører til samme Otting Jord paa Bønstrup Mark, i Ager og Eng, Skov og Mark, vaadt og tørt, intet undtagen i noget, som til forn^{te} Otting Jords Eje med Rette og Ejendom. Og kendte forn^{te} Simon Iversen sig eller nogen af forn^{te} Gertrud Ivers Arvinger dennem ingen Lod eller Rettighed udi forskrevne Gaard og Ejendom efter denne Dag i nogen Maade, og var forn^{te} Gaard og Ejendom lovligen lovbudet tre samfuld Ting, førend den vort, og var der ingen, der last paa denne Skøde, og ingen, der Skøde begærede i nogen Maade, uden forn^{te} Jens Jørgensen, som samme Skøde fik. At saa vort vunden for os paa forn^{te} Ting, som forskrevet staar, det vidne vi forn^{te} Mænd med vor egen Segl her neden under for dette Brev. Datum anno, die et loco ut supra.“

7.

1543 den Torsdag næst efter St. Petri et Wincenti Dag²⁾, Tingsvidne af Anst Herreds Ting.

„At Simon Povelsen i Naglbøl han fremgik for Tingdom med fuld beraad Hu paa sin Moder Dorethe Simonsdatters Vegne og skødte, oplod og afhændet fra hende og hendes

1) 8. Oktober.

2) Utvivlsomt en Fejllæsning for Petri vincula, Peders Fængsel, d. 1. August, som i 1543 var en Onsdag, altsaa bliver Tingsvidnets Dato 2. August.

Arvinger og til fornte Jens Jørgensen og hans Arvinger til evindelig Ejendom al den Lod og Del, som fornte hans Moder var til Arv falden udi den Gaard og Gaards Eje i Nagbøl, som fornte Jens Jørgensen nu udi bor, med al sin rette Tilliggelse, som hun arvelig efter hendes Fader Simen Jensen og efter hendes trende Brødre, Eske Simensen, Peder Simensen og Iver Simensens Lod, det, som fornte Simon Jensen havde arvet i samme Gaards Eje, og det, som han havde købt af sin Brodersøn Ib Nielsen, som boede i Tusbøl, som han arvet efter sin Fader Nis Jensen, som boede i Nagbøl, den og dertil alt saa meget, som fornte hans Moder arvet efter fornte Iver Simonsen, som han købte af Gye Niskone, som de samme Skødebreve udviser den [!]. Og saa de og hørte, at Maren Jepsdatter i Vamdrup og Peder Iversen i Bønstrup, som han gjorde fuldmyndig samme Tid for Tingdom i den samme Sag, de baade fremgik for Tingdom med fri Villie og fuld beraad Hu, og de skødede og oplod og fuldkommelig afhændede fra fornte Maren Jepsdatter og hendes Arvinger og til fornte Jens Jørgensen og hans Arvinger til evindelig Ejendom al den Lod og Del, som hende var til Arv falden efter hendes Oldemoder, Mette Johannes, udi samme fornte Gaard og Gaards Eje med al sin rette Tilliggelse alt det forskrevne Gods og Ejendom med al sin rette Tilliggelse baade paa Nagbøl Mark og udi den Otting Jord paa Bønstrup Mark og saa meget, som fornte Dorethe Simonsdatter havde paa Lunderskov Mark, med al sin rette Tilliggelse som udi Huse og Jord, Ager og Eng, Skov og Mark, Tofter og Enemærker, Stub og Stykker, Fællede og Fiskevand, vaadt og tørt, alt saa meget, som de havde arvet i fornte Gaard og Gaards Eje med Rette, som nu til fornte Gaard ligget og tilligget haver, af alt hvis som der tilliggende er udi fornte Ejendom, intet undtagen udi nogen Maade, fornte Jens Jørgensen og hans Arvinger at nyde og beholde for et fuldt Køb til evindelig Ejendom, og kender sig for dem eller deres Arvinger ingen Lod eller Del at have udi fornte Gaard og Ejendom efter denne Dag i nogen Maader. Det vunde to Dannemænd samme ind for Tingdom, som var Jørgen Iversen i Nagbøl, Tulle Iversen ibm., de vonde saa for dennem paa Tro og Sandingen med deres oprakte Fingre og der hørte, at fornte Dorethe Simonsdatter hun lydelig tilstod og kundgjorde for dennem, at det var

med hendes fulde, fri Villie, Ja og Minde, det hendes Søn Simon Povelsen skulde skøde fornte Jens Jørgensen samme fornte Gaard og Ejendom paa hendes Vegne, som forskrevet stander, og at hun havde givet hannem Fuldmagt til det i alle Maader, og var samme fornte Gaard og Ejendom lovlig lovbuden tre samfulde Ting, førend denne Skøde gik, og var der ingen, der lastet paa denne Skøde, og ingen anden samme Skøde begærede i nogen Maade uden fornte Jens Jørgensen, som samme Skøde fik. At saa var vundet for os, det vinde vi fornte Mænd med vore egne Hænder og Mærker her neden for dette Brev. Datum ut supra.“

[Underskrevet af Herredsfoged Jep Buck og fire Stokkemænd].

8.

1576 Torsdagen næst efter Dominica invocum [!]¹⁾ Tingsvidne af Anst Herreds Ting.

„At Olle Buck i Nagbøl han lydeligen fremgik for Tingdom paa sin Hustru Gunder Jensdatters Vegne med hendes Villie, fuld Beraad og Samtykke . . . solgte og afhændede fra sig og sin fornte Hustru og begge deres Arvinger og ind til fornte Anders Iversen og hans Hustru Sidsel Jensdatter og begge deres Arvinger til evindelig Eje og Ejendom al den Lod og Part, som fornte Gunder Jensdatter er til Arv falden efter hendes sl. Fader Jens Jørgensen udi den Bondegaard og Gaards Ret i Nagbøl, som fornte Anders Iversen nu udi bor, som er en fuld Søsterlod og Part, som er hendes Part af al samme Gaard og Gaardsens rette Tilliggelse, som er udi Huse og Jord, Ager, Eng, Skov og Mark, Jord udi Tofter og Enemærker, Stub og Stykke, Forte, Fælled og Fiskevand, vaadt og tørt, i hvad som helst fornte Gunder Jensdatters Lod og Part kan findes udi samme og Gaardens rette Tilliggelse, som nu tilligger samme Gaard eller til bør at ligge med Rette intet undtagen i nogen Maader, som er baade paa Nagbøl og Dollerup Mark og paa Bønstrup Mark alle fire Vegne til Markemode og udi et Enemærke paa Bønstrup Mark, saa stor som den nu er indgærdet eller bør at være med Rette, fornte Anders Iver-

1) Formodentlig Fejlæsning for Dominica invocavit, 1ste Søndag i Fasten, 1576 11. Marts, Tingsvidnets Dato altsaa 15. Marts.

sen og hans forn^{te} Hustru og begge deres Arvinger at nyde bruge og beholde for et frit Køb til evindelig Eje, og kender forn^{te} Olle Buck“ med Hustru og Arvinger ikke mere at have Lod eller Del i Gaarden, men oppebaaret Penge og fuld Værd for den. Tulle Iversen og Peder Jensen vidnede endvidere, at Gunder Jensdatter overfor dem havde bekræftet, at det var med hendes Villie, at hendes Mand havde solgt Gaarden. Lovbydning havde fundet Sted.

9.

1579 Torsdag den 23. Juli, Tingsvidne af Anst Herreds Ting, erhvervet af Anders Iversen i Nagbøl, at Lucas Nielsen af Store Anst den Dag stod inden fire Stokke og skødte fra sig og sin Hustru Karen Jensdatter og deres Arvinger til Anders Iversen i Nagbøl og Hustru Sidsel Jensdatter og deres Arvinger „al den Lod og Arvepart, som er en fuld Søsterlod, forn^{te} Lucas Nielsen med sin forn^{te} Hustru kan arvelig tilkomme udi den Gaard og Ejendom i Nagbøl, forn^{te} Anders Iversen nu udi bor, og bruger tredie Parten af 4 Otting Jorder over al forn^{te} Nagbøl og Dolle-rup Skov og Mark, undtagen hvis Rettighed af samme Ejendom Anst Kirke er tilladt, det uforkrænket i alle Maa-der. Endnu dertil en tredie Part af en Otting Jord paa Bønstrup Mark saa ogsaa tredie Part af en Otting Jord udi et Enemærke paa forn^{te} Bønstrup Mark, liggendes imel-lem Handervaj og Molvaj, saa vidt den nu forefunden er og hør og bør at være med Rette udi Videls, Bredels og Længels, det skal forn^{te} Anders Iversen og hans forn^{te} Hustru og deres Arvinger have nyde, bruge og beholde for et fuldt, frit, fast Ejendoms Køb til evindelig Eje og Ejendom til evig Tid uigenkaldendes, som er udi Gaard og Ejendom, Huse og Jord, Ager og Eng, Skov og Mark, Stub og Stykker, Tofter og Enemærker, Forter og Fælle-d, Fiskevand og Fægang, Tørvegrøft og Lyngslet, vaadt og tørt, oppe og neder med alt andet, som der nu tilligger, og af Arilds Tid tilligget haver eller bør at tilligge.“

Sælgerne bekendte sig at have faaet Penning, Fyldest og fuld Værd af Anders Iversen. To Mænds Vidne om Konens Samtykke og om, at ingen anden begærede det solgte, da Skødet gik.

10.

1619 16. December, Tingsvidne af Anst Herreds Ting, erhvervet af Jep Andersen i Nagbøl, at Eske Andersen i Nagbøl paa egne og Lauge Tøgersen i Skudstrup paa sin Hustru Mette Andersdatters Vegne den Dag tilskødede Jep Andersen og hans Arvinger, hvad der arvelig kunde tilkomme dem efter deres Fader Anders Iversen og Moder Sidsel Anderskone „i den Gaard og Gaards Ejendom i Nagbøl, som forn^{te} Jep Andersen nu paaboer og bruger og i havendes Værge haver, som er udi Huse og Jord, Ager og Eng, Skov og Mark, Stub og Stykker, i Tofter og Enemærker, Forter og Fællede, Fiskevand og Fægang, Tørvegrøft og Lyngslet, vaadt og tørt, desligeste og deres Part udi et Enemærke, liggendes paa Bønstrup Mark, Sønder Handervad, og siden udi saa meget Ejendom, som ere købt, arvet og pantet til forn^{te} Gaard, i hvad det helst er eller ved Navn nævnes kan, som nu tilligger og af Arilds Tid tilligget haver slet og aldeles intet undtagen inden alle fire Markemoder over al Nagbøl og Dollerup Skov og Mark.“ Køberne bekendte at have oppebaaret Penning, Fyldest og fuld Værd af Jep Andersen. Lovbudt til tre Ting, og to Mænd vidnede, at de havde hørt Mette Andersdatters Ord, at det var med hendes Ja, fri Villie og Samtykke, at hendes Husbond tilskødede hendes Broder Ejendommen.

11.

1622 29. August, Tingsvidne af Anst Herreds Ting, erhvervet af Jep Andersen i Nagbøl, at Eske Andersen i Nagbøl paa sine egne og Hans Hansen i Skudstrup paa sin Hustru Mette Andersdatters Vegne „de stod for Dom og med fri Villie gjorde og gav forn^{te} Jep Andersen og Arvinger kvit, fri, ledige og løs for alt, hvis Bo og Bohave, Boskab, Løvsøre, rørendes og urørendes Gods, som forn^{te} Eske Andersen og Hans Hansen paa hans Hustrus Vegne ere arveligen tilfalden efter deres sl. Fader Anders Iversen og Moder Sidsel Anderskone, udi den Gaard, Hus og Bo i Nagbøl, forn^{te} Jep Andersen nu paabor og bruger og udi havendes Værge haver.“ De gav ham Afkald derfor og takkede ham for god Skift og Jævning og for god Betaling for samme deres Arvelodder.

12.

1627 25. Januar, Tingsvidne af Anst Herreds Ting, erhvervet af Jep Andersen i Nagbøl, at Jens Andersen, Borger og Købsvend i Kolding, tilskødede sin Broder Jep Andersen og Hustru Maren Jeppes al den Arvepart, som arvelig var ham tilfalden efter hans Fader Anders Iversen og Moder Sidsel Anderskone i Gaarden i Nagbøl. Lovbudt til tre Ting.

13.

1648 20. Juli, Tingsvidne af Anst Herreds Ting, erhvervet af Anders Jepsen Buck i Nagbøl.

„At Morten Ericksen Kock i Seest stod for Tingsdom paa hans kære Hustru Sidsel Jepsdatters Vegne, født i Nagbøl og nu boende i Seest, og med sin fuld, fri Villie og velberaad Hu solgte, skødte og aldeles afhændede fra sig og fra sin forn^{te} Hustru Sidsel Jepsdatter, deres Arvinger og ind til hendes kære Broder Anders Jepsen Buck i Nagbøl og hans Arvinger al den Lod og Ejendoms Arveparter, som forn^{te} Sidsel Jepsdatter er arveligen tilfalden efter hendes sl. Fader Jep Andersen og sl. Moder Maren Jeppes udi den Ejendomsgaard og rørendes Gods i Nagbøl, forn^{te} Anders Jepsen Buck nu paabor og bruger, som er udi Huse og Jord, Ager og Eng, Skov og Mark, udi Stub og Stykker, udi Tofter og Enemærker, Forter og Fællede, Fiskevand og Fægang, Tørvegrøft og Lyngslet, vaadt og tørt, i hvad som helst det er, heller ved Navn nævnes kan, i Panter heller i Køb, rørendes eller urørendes Gods saa og udi et Enemærke paa Bønstrup Mark, og siden udi hvis som nu tilligger og af Arilds Tid tilligget haver, slet og aldeles intet undtagen, inden alle fire Markemode over al Nagbøl og Dollerup Skov og Mark, det skal forn^{te} Anders Jepsen Buck i Nagbøl og hans Arvinger have, nyde, bruge og beholde for et fuldt, frit, fast Ejendoms Køb til evindelig Eje og Ejendom eje skullendes . . .“ Sælgeren takkede for god Betaling. Vidne om Lovbydning og Konens Samtykke.

14.

1684 11. September, Tingsvidne af Anst Herreds Ting, erhvervet af Jacob Andersen af Nagbøl.

„For Retten fremstod Anders Jepsen af Nagbøl og med

sin fri Villie, velberaad Hu og Samtykke hermed solgte, skødte og ganske aldeles afhændede fra sig og alle sine Arvinger og Efterkommere og indtil hans Søn Jacob Andersen og hans Hustru Gertrud Pedersdatter og samtlige deres Arvinger den Selvejrbondegaard i Nagbøl, fornte Anders Jepsen er paafødt og beboet haver, med al sin rette Tilliggelse, Grund og Ejendomsrettigheder over al Nagbøl og Dollerup Skov og Mark saa vel som Arnhøj Toft og Tur Toft paa Nagbøl og Dollerup Skov og Mark samt et Enemærke paa Bønstrup Mark desligeste to Otting Jorder af den Selvejergaards tilliggende Grund og Ejendoms tilhørende Rettighed i Skov og Mark, Anders Jepsen hidindtil haver i Dollerup tilhørt, og sl. Iver Pedersen fordem haver beboet, samt den Part dertil hører af det fri Enemærke og de to Parter af det Jord i Tved til fornte Gaard, undtagen et Stykke Jord i bemeldte Tved næst Norden Enemærket, hvilke forskrevne Ejendomslodder — det være sig udi Ager- og Engjord, Skov og Mark, Stub- og Stykker Jord . . . intet undtagen i nogen Maader af alt, hvis til forskrevne specificerede Selvejrbondejord, Grund og Rettighed, i hvor det findes, nu tilligger og af Arilds Tid tilligget haver og bør dertil at ligge med Rette.“ Sælgeren bekendte for sig og Arvinger at have oppebaaret fuld Fyldest, nøjagtig Værd og god Betaling af Sønnen. Lovbudt tre Tingdage efter hverandre, inden Skødet gik.

15.

1536 Torsdag næst efter St. Lucas Evangelist¹⁾, Tingsvidne af Anst Herreds Ting, erhvervet af Jens Jørgensen i Nagbøl.

Et fuldt Stokkenævnsvidne af 12 Dannemænd, „at Jep Pedersen, Nis Jensen og Mads Kjeldsen, som hver dennem efter andre brug[te] til samme Gaard den Otting Jord, som fornte Jens Jørgensen udi bor, førend fornte Jens Jørgensen fik samme Gaard, og samme fornte alle hver efter anden brug[te] til samme Gaard den Otting Jord, som fornte Jens Jørgensen haver paa Bønstrup Mark med al hendes rette Tilliggelse, Enemærke og andet, som til samme Otting Jord hør med Rette, under den samme Skat

1) 19. Oktober.

og Tynge, som plejer at gaa og hør af samme Gaard, og var samme forn^{te} Jord dér et Bondejord, og ej der haver været Last eller Kære derpaa i nogen Maader. Det vandt samme forn^{te} Dannemænd, og saa var dennem fuld vittelig, er det, hvor som forn^{te} Jens Jørgensen maa nyde og bruge samme forn^{te} Otting Jord til sin Gaard, som han plejer til at bruge, da han opholder sin Gaard ved Magt med den Skat og Tynge, som af hende bør at være“ . . .

16.

1726 6. August, Tingsvidne af Koldinghus Birketing.

„Anno 1726 den 23. Juli fremkom for Retten ærlig og velagte Dannemand og kgl. Majst.s Rytterbonde navnlig Mads Hansen af Skandrup som Lavværge paa Gertrud Pedersdatters Vegne af Nagbøl, som er sl. Jacob Andersens efterladte Enke, og Olle Jepsen Buck i Nagbøl som Formynder for Anne Kirstine Jacobsdatter ibm., som efter trede foregaaende Tingdages lydelig Lovbydelse med fri Villie og velberaad Hu hermed solgte, skødte og ganske aldeles afhændede fra forn^{te} Gertrud Pedersdatter og Anne Kirstine Jacobsdatter og deres Arvinger og ind til velagte Anthoni Jacobsen Buck og hans kære Hustru Sara Jepsdatter af Nagbøl og deres Arvinger al den Lod, Part, Del og Rettighed, dennem hidtil har været tilhørende udi den Selvejrbondegaard i Nagbøl, som sl. Jacob Andersen Buck og forn^{te} hans Hustru Gertrud Pedersdatter hidindtil har ejet [og] paaboet, og Manden fradød, og dennem lovlig forhen er tilskødet og solgt, hvilken forskrevne Selvejrbondegaard, anslagen i den ny Landmaalingsmatrikel for Hartkorn 5 Td. 4 Skp. 2 Fdk. 2 Alb. med Huse og Bygning, Gaard og Gaardsrum, Ager og Engjord“ o. s. v. skulde tilhøre Køberen. Sælgerne takkede for god Betaling. Lovbydning sket til trede samfulde Ting. „Udi øvrigt blev efter Begæring tilladt Opsættelse med dette Skødes Slutning i 14 Dage for at indhente imidlertid Jacob Jacobsens Tilstaaelse med videre, og er til den 6. August næstkommende. Da Anthoni Jacobsen Buck af Nagbøl mødte for Retten og producerede en skriftlig Afkald og Skødes Tilstaaelse paa forordnet stemplet Papir skrevet saa lydende: Kendes jeg underskrevne Jacob Jacobsen Buck, at min elskelige Broder Anthonius Buck i Nagbøl haver ved Panteobligation af denne

Dags Dato fornøjet mig min fædrene og, efter venlig gjorte Akkord imellem os, mødrene Arv, hvorfor han og hans Arvinger ej alene herved for den forhen faldne fædrene og den efter overskrevne gjorte Slutning tilstundende mødrene Arv skal være af mig og mine Arvinger kvitteret, men han og uden foregaaende Varsel saavel som Lovbud for min Skyld tilskødes min Arvepart udi vores fædrene Selvejergaard, Hartkorn 5 Td. 4 Skp. 2 Fdk. 2 Alb.“ . . .

Dalum Præstegaard den 1. Aug. 1726.

Jacob Jacobsen Buck.

(L. S.)

„Derefter fremviste Anthoni Jacobsen Buck i Retten 15 Stykker gamle Adkomster og Skøder paa forberørte Ejendomsgaard, saa som Nr. 1 . . .“ [De foran anførte, som opregnes.]

„Hvorefter Anthoni Jacobsen Buck var Skøde ved Tingsvidnes Beskrivelse og Forsegling af Retten begærende, som blev tilstedt, saasom samme Selvejergaard med al sin rette Tilliggende lovlig her for Ting og Ret var lovbuden i trende samfælde Tingdage efter hverandre, og ingen indfandt sig imod dette Skøde at protestere, svare eller paaanke, mindre til Købs begære andre end som fornte Anthoni Jacobsen Buck, hvorom Lovbydelsestingsvidnet her af Retten udstedt den 23. Juli sidst gør udtrykkelig Forklaring . . .“